

Fattaroo citaaboo

Citaaboo fahamandiroo

Citaaboo woo ra Irkoy nee: «Agay ti Abadantaa, ni Koyoo kan na ni fattandi Misira gandaa ra, tamtaray hugoo ra.» Fattaroo sorraa woo (zamnaa 20.2) ga citaaboo maapoo (Fattaroo) nda hayaa kan goo a ra cebe kan ti: Irkoy ti nga jamaa Sawalkaa. Koyne mo sorraa woo ti yaamar woyaa (10) asaasoo. Irkoy kan ti baji, woo maaganda se a na Izirayel borey feeri, a g'a wiri i ga i ma ngi bajoo cebe nga se nda nga yaamarey diyanoo.

Waatoo kan Izirayel izey duu gorodoo Misira laboo ra (Sintinoo 45.17–20; 47.11), i tee jamaa beeri, amma kokoyoo n'i tee bannayan. Irkoy man'i nan takaa din, a na boro suuba i ra, Musa, k'a tee i se gongukaw. Irkoy na kayfi beeriyan tee ka Misira borey gaabi i ma Izirayel borey sawal k'i nan i ma koy.

Boro kul kan goo bannataray, dumi kul kan no, zaman kul kan no, citaaboo woo g'i faaba k'i cebe haya kan ti sawalyan cimoo, sawalyanoo kan Irkoy g'a noo hala boro nda nga Koyoo gamoo ma duu ka hanse, boro nda nga cinaa gamoo ma hanse.

Misira kokoyoo na Izirayel borey dan waazibi goyyan ra

¹ *Izirayel izey kan huru Yakuba bande Misira, affoo kul nda nga alaayaney, maaney ne:*

² *Rubenj, nda Simewonj, nda Lewi, nda Zuda,*

³ nda Isakar, nda Zabulon, nda Benžamen, ⁴ nda Dan, nda Neftali, nda Gad, nda Ašer. ⁵ Borey kul kañ hun Yakuba ga hinnaa man'ti kala boro woyye (70). Isufi goo Misira ka ben. ⁶ Woo banda ga, Isufi buu, armey kul buu, zamanoo din borey kul buu. ⁷ Amma Izirayel borey duu hayyan boobo, ka gooru, ngi hinnaa tonton, i hanse ka duu gaabi. I na gandaa too. ⁸ Kokoy taaga kaa ka Misira laama kañ si Isufi bay. ⁹ Kokoyoo nee nga jamaa se: «Nga ne, Izirayel borey jamaa boobo nda ir, i gaabi nda ir. ¹⁰ Ir ma hawgay, ir ma lakkal dañ ka taka tee kañ ra i masi tonton. A ga hin ka tee, nda wongu tun, i ga tee affoo ngi nda ir iberey k'ir wongu jina ka gandaa nañ.» ¹¹ Woo se Misira borey na boroyan dañ Izirayel jamaa jine kañ g'i torro, i n'i dañ waazibi goyyan ra. I na koyrayan kañ ti taas fanjidooyan cin Firawuuna se, koyrawey maaney ti: Pitom nda Ramses. ¹² Amma kañ i g'i torro kul i mma tonton, i ga boobo. I konna Izirayel borey. ¹³ Misira borey na Izirayel borey dañ tamtaray šenda ra. ¹⁴ I na tamtaray šendaa k'i konnandi aduñña. I ga labu goy, i ga feraw kar, i ga goy dumi kul tee faarey ra. Goyey kul kañ ra i n'i dañ man'ti kala tamtaray šenda.

Firawuuna na Izirayel borey gurzugay

¹⁵ Misira kokoyoo šelan Eberewey hayandikey se, affoo maapoo ti Šifra, affaa maapoo ti Puwa. ¹⁶ A nee i se: «Nda war ga Ebere woyey hayandi, de war ga dii kañ iz'aru no, war m'a wii, nda ize woy no, war m'a nañ a ma huna.» ¹⁷ Amma hayandikey ga hunbur Irkoy, i mana

hayaa tee kaŋ Misira kokoyoo n'a har i se. I na zankaarey naŋ i ma huna. ¹⁸ Misira kokoyoo ciya hayandikey se, a nee i se: «Cin se war na woo tee, ka zankaarey naŋ i ma huna?» ¹⁹ Hayandikey nee Firawuuna se: «Ebere woyey nda Misira woyey man'ti affoo, Ebere woyey ga saha, hala hayandikaa ga too kate i do gar i duu ngi boŋ ka ben.»

²⁰ Irkoy na haya henna tee hayandikey se. Jamaa mo tonton, i hanse ka duu gaabi. ²¹ Zama hayandikey hunbur Irkoy, a n'i noo hayyan. ²² Firawuuna na nga jamaa kul yaamar ka nee: «Iz'aru kul kaŋ hayandi, war m'a warra isaa ra, amma ize woy, war m'a naŋ a ma huna.»

2

Musa hayyanoo

¹ Lewi hugoo boro na Lewi ize woy foo hiiji. ² Woyoo tee gunde, a na iz'aru hay. A dii kaŋ zankaa ga boori, a n'a tugu handu hinza. ³ Amma kaŋ a too nongu kaŋ ra a si hin k'a tugu koyne, a na seji tee nda subu, a n'a yon nda guduronŋ nda yonhaya. A na zankaa kanandi a ra k'a fur isaa mijoo ga subey game. ⁴ Zankaa woymaa ga kay nongu mooro ra ka guna haya kaŋ ga kaa ka duu a.

⁵ Firawuuna ize woyoo doo isaa ga ka koy jumay, woysogey kaŋ goo a bande ga yaara-yaara jaboo ga. A dii sejo subey game, a daŋ nga tamoo ma koy a zaa kate. ⁶ A n'a feeri, de a dii zankaa. Zankaaru no kaŋ goo ma hēe. A hinna a se, a nee: «Eberewey zanka no.» ⁷ Woymaa nee Firawuuna ize woyoo se: «N'ga baa ya koy

naanandikaw ceeci ma ne Ebere woyey ra hala a ma zankaa naanandi ma ne?» ⁸ Firawuuna ize woyoo nee a se: «Ayyo». Woyssoogaa koy zankaa jaa cee kate. ⁹ Firawuuna ize woyoo nee woyoo se: «Zankaa woo zaa, ma cindi k'a naanandi ya ne, ay ga ni bana.» Woyoo na zankaa zaa ka cindi k'a naanandi.

¹⁰ Waatoo kanj zankaa beeri, woyoo kate a Firawuuna ize woyoo se. A tee nga izoo, a na maapoo danj Musa (maanaa «a nka zandi»), a nee: «Zama haroo ra ay n'a zaa.»

Musa zuru ka koy goro Majan gandaa ra

¹¹ Waatoo kanj Musa beeri, han foo a fatta ka koy nga armyey do, a dii waazibi goyey kanj ra i goo. A dii Misira aru foo kanj ga Ebere aru kar, nga armyey affoo no. ¹² A na jine nda banda guna, a dii kanj boro sii no, a na Misira aroo kar k'a wii k'a tugu labutaasoo ra. ¹³ Subaa ra, a fatta koyne, nga ne, a dii Ebere boro hinka kanj ga yenje. A nee boraa kanj toope se: «Macin se n'ga ni ceroo kar?» ¹⁴ A nee: «May ka ni tee ir bonkoynoo nda ir alkaaloo? Ni mma baa m'ay wii sanda takaa kanj nda bi n'na Misira aroo wii?» Musa hunbur, a nee nga bonj se: «Hayaa bayrandi.» ¹⁵ Waatoo kanj Firawuuna maa šennoo, a ceeci ka Musa wii. Amma Musa zuru ka hun Firawuuna ra ka koy goro Majan gandaa ra. A goro day foo jere. ¹⁶ Majan gandaa sargari juwalkaa goo nda ize woy iyee, i ga kaa ka gur ka ngi hari hanj jinawey too ka ngi baaba almaney hanjandi. ¹⁷ Amma kurkawyanj kaa k'i gaaray, de Musa tun ka faasa i se ka ngi almaney noo hari i ma hanj.

¹⁸ Waatoo kaŋ i yee ngi baaba Rehuwel* do, a nee i se: «War ya yee kate tanba hõ?» ¹⁹ I nee: «Misira aru foo k'ir kaa kurkey kabey ra, ba hari nga k'a gur ir se ka almaney haŋandi.» ²⁰ A nee nga ize woyey se: «Man aroo goo? Macin se war n'a nan? W'a cee, a ma kaa ka ŋaa!»

²¹ Musa yadda ka goro aroo do, a na Musa noo nga ize woyoo kaŋ maŋnoo ti Sefora. ²² A na iz'aru foo daŋ aduŋŋa ra, Musa na maŋnoo daŋ Geršom (maanaa «ka koy goro no din»), a nee: «Ya nka koy goro labu waani ra.»

Irkoy na Musa suuba a ma Izirayel borey kaa kabe ra

²³ Waati kukoo woo ra Misira kokoyoo buu. Izirayel borey hottu, i kaati, de ngi goyoo hottaa kaatiroo ka faaba ceeci žigi ka too Irkoy do. ²⁴ Irkoy maa ngi hēenoo, a hongu nga amaanaa kaŋ goo nga, nda Ibirahima, nda Isiyaka, nda Yakuba game. ²⁵ Irkoy na Izirayel borey guna, a dii ngi takaa.

3

¹ Musa ga nga nzuraa Žetro kaŋ ti Ma-jaŋ gandaa sargari juwalkaa almaney kur. A na almaney ka koy saajoo dumaa ga, a too Irkoy tondi hondoo do kaŋ se i ga nee Horeb. ² Abadantaa almalaykaa bangay a se nuune deene ra, saabaynaa game. A ga saabaynaŋoo guna, nga ne, a ga dii, amma nuunaa si saabaynaŋoo ŋaa. ³ Musa nee: «Ay ga kuubi

* **2:18** 2.18 Zamna 3to ra ka koy, i mma nee Rehuwel se Žetro.

ka koy bangayyan beeroo woo guna, macin se saabaynaŋoo si ton.» ⁴ Abadantaa dii kaŋ a goo ma kuubi ka koy guna, Irkoy goo saabaynaŋoo gamoo ra, a n'a cee ka nee: «Musa! Musa!» A nee: «Agay ne.» ⁵ Irkoy nee: «Masi man kate ne, ni taamey kaa ni cewey ra, zama nongoo kaŋ ra n'goo ma kay man'ti kala labu henanante.» ⁶ A nee koyne: «Ay man'ti kala ni baaba Koyoo, Ibrahima Koyoo, Isiyaka Koyoo, Yakuba Koyoo.» Musa na nga ndumoo daabu, zama a ga hunbur nga ma Irkoy guna.

⁷ Abadantaa yee ka nee: «Ay dii, ay dii ay jamaa torraa Misira gandaa ra, ngi kaatiroo kaŋ i g'a tee ngi waazibi goyey juwalkey maaganda se, ay maar'a, ay ga bay kaŋ i goo hottay ra. ⁸ Ay zunbu ka kaa k'i kaa Misira borey hinoo cire k'i žigandi ka koy ganda henna hayante ra kaŋ ra waa nda yuu ga tee hari, Kanaŋ borey gorodogoo, nda Heti borey gorodogoo, nda Amor borey gorodogoo, nda Ferezi borey gorodogoo, nda Hewi borey gorodogoo, nda Žebus borey gorodogoo no. ⁹ Sohō nga ne, Izirayel borey kaatiroo too kate hala ay do, ay dii torraa kaŋ Misira borey n'a daŋ i ga. ¹⁰ Sohō koy, ay ga ni sanba Firawuuna do, m'ay jamaa Izirayel borey kaataray Misira.»

Irkoy na nga maapoo bangandi Musa se

¹¹ Musa nee Irkoy se: «May ti agay kaŋ ga koy Firawuuna do ka Izirayel borey fattandi Misira?» ¹² Irkoy nee: «Ay goo ni bande, silbaa ne kaŋ ga cebe kaŋ agay ka ni sanba: waati kaŋ n'na jamaa fattandi Misira, war ga Irkoy gana tondi

hondoo woo boŋ.» ¹³ Musa nee Irkoy se: «Aywa, nda ay koy Izirayel borey do ka nee i se: <War baabey Koyoo k'ay sanba war do.> Nda i nee ya ne: <Macin ti maapoo?>, macin no ay g'a har i se?»

¹⁴ Irkoy nee Musa se: «Agay ti a ga bara.» A nee a se: «Nee Izirayel borey se: <“A ga bara” k'ay sanba war do.>» ¹⁵ Irkoy yee ka nee Musa se: «Nee Izirayel borey se: <Abadantaa, war baabey Koyoo, Ibrahima Koyoo, Isiyaka Koyoo, Yakuba Koyoo k'ay sanba war do. Woo ti ay maapoo hala abada. Woo ti ay maapoo kaŋ ga ciyandi zaman ka kaa zaman.> ¹⁶ Koy ma Izirayel boro beerey marga, ma nee i se: <Abadantaa, war baabey Koyoo, Ibrahima Koyoo, Isiyaka Koyoo, Yakuba Koyoo bangay ya ne, a nee: “Ay dii war, ay ga haya bay kaŋ goo war ga Misira.”> ¹⁷ Ay nee: <Ay ga torraa zaa war ga kaŋ Misira borey n'a daŋ war ga ka war ka koy Kanaŋ borey gandaa ra, nda Heti borey gandaa ra, nda Amor borey gandaa ra, nda Ferezi borey gandaa ra, nda Hewi borey gandaa ra, nda Žebus borey gandaa ra, ganda kaŋ ra waa nda yuu ga tee hari.> ¹⁸ I ga haŋajer ni jindoo se, ma huru, ni nda Izirayel boro beerey Misira kokoyoo do, war ma nee a se: <Abadantaa, Eberewey Koyoo bangay ir se, sohō ir g'a wiri ni ga, m'ir naŋ ir ma jirbi hinza diray tee ka koy saajoo ra ka sargari kaa Abadantaa, ir Koyoo maapoo ga.> ¹⁹ Amma ay ga bay kaŋ Firawuuna, Misira kokoyoo si war naŋ war ma koy nda man'ti a nka waazibi a ga. ²⁰ Ay g'ay kaboo šerre ka Misira kar nda kayfey kul kaŋ ay g'i tee i game. Woo banda ga, a ga war naŋ war

ma koy. ²¹ Ay ga jamaa woo noo alhormo Misira borey do. Waati kan war ga koy, war si koy kabe koonu. ²² Woy foo kul ma nga taalammaa nda nga gorokasinaa wiri nzorfu jinay, nda wura jinay, nda bankaaray, war m'i dan war iz'arey nda war ize woyey ga, war ma Misira borey kabey koonandi.»

4

Irkoy na nga hinoo bangandi Musa se

¹ Musa zaabi ka nee: «Nga ne, i si naanay agay, i si hanajer ay jindoo se, i ga nee: «Abadantaa mana bangay ma ne.»» ² Abadantaa nee a se: «Macin bara ni kaboo ra?» A nee: «Gobu.» ³ Abadantaa nee: «A warra ganda». A n'a warra ganda, a tee gondi, Musa zuru a jine. ⁴ Abadantaa nee Musa se koyne: «Ni kaboo šerre k'a dii nda nsunfaa.» A na nga kaboo šerre k'a dii, a bere ka tee gobu kaboo ra.

⁵ Abadantaa nee: «Woo ga kate i ma naanay kan ngi baabey Koyoo, Ibirahima Koyoo, Isiyaka Koyoo, Yakuba Koyoo bangay ma ne.» ⁶ Abadantaa nee a se koyne: «Ni kaboo fur ni gandey ga.» A n'a fur a ga, waatoo kan a n'a kaataray, nga ne, a jiray, a kaaray ma nee waa. ⁷ A nee koyne: «Ni kaboo yeeti ni gandey ga.» A n'a yeeti gandey ga, a n'a kaataray, nga ne, kaboo yee nga taka žeenaa ga. ⁸ Abadantaa nee: «Nda a tee i mana naanay ni ka yadda tammaasa jinaa ga, i ga naanay ihinkantoo maaganda se. ⁹ Nda a tee tammaasa hinkaa woo kul ga i mana naanay, i mana hanajer ni jindoo se, ma isaa haroo zaa

m'a doori laboo ra, haroo kaŋ n'n'a zaa isaa ra ga bere ka tee kuri laboo ra.»

Irkoy na Haruna tonton Musa ga

¹⁰ Musa nee Abadantaa se: «He ay Koyoo, ay man'ti boro kaŋ ga šenni ga faala, man'ti bi, man'ti biifoo, man'ti za n'sintin ka šelaŋ ni tamoo se, zama ay mijoo ga tiŋ, ay deenoo ga tiŋ.» ¹¹ Abadantaa nee a se: «May ka adamize noo mee? May ka benbaw wala lutu, boro kaŋ ga dii wala danaw tee? Man'ti agay no Abadantaa?

¹² Sohõ koy, agay, ay goo ni mijoo bande, ay ga hayaa cawandi ma ne kaŋ n'ga hima k'a har.»

¹³ Musa nee: «He ay Koyoo, ay g'a wiri ni ga, boro tana sanba kaŋ n'baa.»

¹⁴ Abadantaa futu Musa ga, a nee: «Ni armaa Haruna, Lewi boraa, a nka sii no? Ay ga bay kaŋ nga, a ga waana šenni, nga ne, a goo ma fatta ka ni kubay. Nda a dii ni, binoo ga jaali. ¹⁵ N'ga šelaŋ a se, ma šenney daŋ mijoo ra. Agay, ay goo ni mijoo nda nga mijoo bande. Ay ga hayaa cawandi war se kaŋ war ga hima k'a tee. ¹⁶ A ga šelaŋ jamaa se ni dogoo ra, nga, a ga tee ni mijoo, ni, n'ga tee a se irkoy. ¹⁷ Ma goboo woo dii ni kaboo ra, nga nda n'ga tammaasa kayfantey tee.»

Musa yee nga jamaa do

¹⁸ Musa yee nga nzuraa Žetro do ka nee a se: «Suuri naŋ ya koy, ya yee ag'armey do Misira gandaa ra hala ya dii wala i ga huna.» Žetro nee Musa se: «Ma koy nda baani.» ¹⁹ Abadantaa nee Musa se Majan gandaa ra: «Koy, ma yee Misira,

zama arey kul buu kaŋ baa ngi ma ni hundoo kaa.» ²⁰ Musa na nga wandoo nda nga iz'arey zaa, a n'i žigandi farkayaŋ boŋ, a yee Misira gandaa ra. Musa na Irkoy goboo dii nga kaboo ra.

²¹ Abadantaa nee Musa se koyne: «Waatoo kaŋ n'na fonda zaa ka willi Misira, gaabandi kayfey kul kaŋ ay n'i dan ni kaboo ra, m'i tee Firawuuna jine. Agay, ay ga binoo šendandi, a si jamaa naŋ i ma koy. ²² Nee Firawuuna se: «Hayaa ne kaŋ Abadantaa n'a har: "Izirayel man'ti kala ay iz'aroo, ay ize jinaa. ²³ Ay nee ma ne: 'Ay iz'aroo naŋ hala a ma koy sargari kaa ya ne. Nda ni wanji k'a naŋ a ma koy, nga ne, ay ga ni iz'aroo wii, ni ize jinaa.' "»»

²⁴ Fonda ra, nongoo kaŋ ra i na cijinoo tee, Abadantaa kaa Musa ga, a ceeci nga m'a wii. ²⁵ No din no Sefora na tondi mee kaana foo zaa ka nga iz'aroo danbangu, ka kuuru futaa ka tuku Musa cewey ga. A nee: «Nda cimi, ni man'ti kala ya ne kuri kurpe.» ²⁶ Abadantaa n'a naŋ. A mana nee a se «kuri kurpe» kala danbanguyanoo maaganda se.

²⁷ Abadantaa nee Haruna se: «Koy Musa kubay saajoo ra.» A koy, a na Musa kubay Irkoy tondi hondoo do, a n'a naagu nga gandey ra. ²⁸ Musa na Abadantaa šenney kul har Haruna se kaŋ a na nga sanba nga m'i har nda tammaasawey kul kaŋ a n'i noo nga se nga m'i tee.

²⁹ Musa nda Haruna koy, i na Izirayel boro beerey kul marga. ³⁰ Haruna na šenney kul har kaŋ Abadantaa n'i har Musa se, a na tammaasawey tee jamaa jine. ³¹ Jamaa naanay.

Waatoo kanj i maa kanj Abadantaa jeli Izirayel borey ga, a dii ngi torraa, i gunguma ka sujudu.

5

Musa nda Haruna koy Firawuuna do

¹ Hayey wey banda ga, Musa nda Haruna huru Firawuuna do, i nee a se: «Hayaa ne kanj Abadantaa, Izirayel Koyoo n'a har: <Ay jamaa nanj i ma koy, hala i ma jingar tee ay maapoo ga saajoo ra.» ² Firawuuna nee: «Abadantaa ti may kanj se ay ga hanajer ka yadda ka Izirayel nanj a ma koy? Ay si Abadantaa bay, ay si Izirayel nanj a ma koy mo.» ³ Musa nda Haruna nee: «Eberewey Koyoo bangay ir se, ir g'a wiri ni ga, m'ir nanj ir ma jirbi hinza diray tee ka koy saajoo ra ka sargari kaa Abadantaa, ir Koyoo maapoo ga, hala a masi koy wirci laala kanj ga bere k'ir kar wala a ma takuba k'ir kar.» ⁴ Misira kokoyoo nee i se: «Musa nda Haruna, cin se war ga baa war ma jamaa kaa nga goyoo ra? Wa koy war waazibi goyey ra.» ⁵ Firawuuna nee koyne: «Sohō kanj gandaa jamaa boobo, nga no war ga nee i ma ngi waazibi goyey nanj.»

Firawuuna tonton Izirayel goyoo ga

⁶ Hanoo din hunday, Firawuuna šendandi waazibi goyey juwalkey nda jamaa šenni toonandikey ga ka nee: ⁷ «War masi yee ka jamaa noo subu i ma feraw kar sanda takaa kanj war cindi k'a tee, ngi hunday ma koy subu kuuna ngi bonj se! ⁸ Wa danj kanj i ma feraw kar sanda hinnaa kanj i cindi k'a tee. War masi haya kul kaa hinnaa ra! Zama fuyyanteyanj no, woo se i

ga kaati ka nee: <Ir ma koy, ir ma sargari kaa ir Koyoo se!> ⁹ Goyoo woo ma tee arey se jeraw, i masi duu ngi boŋ, i masi haŋajer taari šenney se.»

¹⁰ Jamaa waazibi goyey juwalkey nda nga šenni toonandikey fatta ka šelaŋ jamaa se ka nee: «Firawuuna nee: <Ay si war noo subu koyne, ¹¹ wa koy war hunday, war ma subu ceeci nongu kaŋ ra war ga duu. Haya kul si hun war goyoo ra.>»

¹² Jamaa say Misira gandaa kul ra ka subu hamni kuuna. ¹³ Waazibi goyey juwalkey g'i šiita ka nee: «Wa war goyoo tee ka timme, woo kaŋ kayandi zaari kul war m'a tee, wa tee sanda waatoo kaŋ subu goo no takaa.» ¹⁴ I na Izirayel borey šenni toonandikey kar kaŋ Firawuuna waazibi goyey juwalkey n'i daŋ jamaa jine. I nee šenni toonandikey se: «Cin se war mana war goyoo timmandi ka feraw kar bi nda hõ sanda cee jinaa takaa?»

¹⁵ Izirayel borey šenni toonandikey huru Firawuuna do ka hẽe a ga ka nee a se: «Macin se n'ga woo daŋ ni tamey ga? ¹⁶ I si ni tamey noo subu koyne, de i ga nee i se: <Wa feraw kar!> Nga ne, i ga ni tamey kar. Ni jamaa tooŋe.» ¹⁷ A nee: «War man'ti kala fuyyanteyan, fuyyanteyan! Woo se war ga nee: <Ir ma koy sargari kaa Abadantaa maapoo ga.> ¹⁸ Sohõ wa koy goy, i si war noo subu, amma war ga feraw hinna follokaa kar.»

¹⁹ Izirayel borey šenni toonandikey dii kaŋ ngi takaa laala, zama i nee: «War masi kumandi ferawey hinnaa ra kaŋ war ga hima k'a kar

zaari foo kul.» ²⁰ Waatoo kaŋ i fatta Firawuuna do, i koy Musa nda Haruna kubay kaŋ g'i batu. ²¹ I nee i se: «Abadantaa ma war guna, a ma war ciiti. Zama war n'ir gaakurey hottandi Firawuuna nda nga tamey do. War nk'i noo takuba i m'ir wii.»

²² Musa yee Abadantaa do, a nee: «Ay Koyoo, macin se n'na jamaa woo torro? Macin se n'n'ay sanba? ²³ Za ay huru Firawuuna do ka šelan a se ni maano ga, a na jamaa torro, de mana ni jamaa hallasi.»

6

¹ Abadantaa nee Musa se: «Sohõ n'ga kaa ka dii hayaa kaŋ ay g'a tee Firawuuna se, kabe gaabante g'a gaabi a ma Izirayel borey naŋ i ma koy, kabe gaabante g'a gaabi a m'i gaaray k'i fattandi nga gandaa ra.»

Irkoy na Musa noo allaahidu kaŋ nga ga Izirayel kaa kabe ra

² Irkoy šelan Musa se, a nee a se: «Agay ti Abadantaa. ³ Ay bangay sanda Irkoy, Hini-kul-koyoo Ibrahima, nda Isiyaka, nda Yakuba se, amma ya n'ay boŋ bayrandi i se sanda Abadantaa. ⁴ Ay na agay amaanaa mo kaŋ goo ir game gorandi kaŋ i ga duu Kanaŋ gandaa, gandaa kaŋ ra i koy goro ka tee yaw. ⁵ Ay maa mo Izirayel borey kaŋ Misira borey n'i tee tam hēenoo. Ay hongu agay amaanaa. ⁶ Woo maaganda se nee Izirayel borey se: «Agay ti Abadantaa, ay ga Misira waazibi goyey zaa war boŋ. Ay ga war kaa ngi tamtaraa ra. Ay ga war

feeri nda ay hinoo nda ciiti beeriyaŋ. ⁷ Ay ga war dii ay jamaa, ay ga tee war Koyoo. War ga kaa ka bay kaŋ agay ti Abadantaa, war Koyoo kaŋ ga war feeri ka Misira waazibi goyey zaa war boŋ. ⁸ Ay ga war daŋ gandaa ra kaŋ ay n'ay kaboo jer ka žee k'a noo Ibrahima, nda Isiyaka, nda Yakuba se, ay g'a tee war mayray. Agay ti Abadantaa.» ⁹ Musa na taka follokaa ka šelaŋ Izirayel borey se, amma i mana haŋajer a se takaa kaŋ nda biney hun nda goy šendaa maaganda se.

¹⁰ Abadantaa šelaŋ Musa se ka nee: ¹¹ «Huru, ma šelaŋ Firawuuna, Misira kokoyoo se hala a ma Izirayel borey naŋ i ma fatta nga gandaa ra.» ¹² Musa šelaŋ Abadantaa jine ka nee: «Nga ne, Izirayel borey mana haŋajer ya ne, taka foo nda Firawuuna ga haŋajer ya ne? Šenni si faala ay ga.» ¹³ Abadantaa šelaŋ Musa nda Haruna se, a n'i noo yaamaryaŋ Izirayel borey nda Firawuuna, Misira kokoyoo se, hala a ma Izirayel borey naŋ i ma fatta Misira gandaa ra.

Musa nda Haruna kaagey

¹⁴ Izirayel borey hugu boŋey maayaŋ ne:

Rubeŋ ti Izirayel ize jinaa, nga iz'arey maapey ti: Hanok, nda Palu, nda Hesroŋ, nda Karmi. Wey ti Ruben hayroo kaagey.

¹⁵ Simewoŋ iz'arey ti: Yemuwel, nda Yamin, nda Ohad, nda Yakin, nda Sohar, nda Sawul kaŋ ti Kanaŋ gandaa woyoo iz'aroo. Wey ti Simewoŋ hayroo kaagey.

¹⁶ Lewi iz'arey maapey, alwadda ka kaa alwadda ti: Geršoŋ, nda Kehat, nda Merari. Lewi

duu jiiri zangu nda waranza cindi iyye (137) aloomur. ¹⁷ Geršon iz'arey ti: Libni nda Šimeyi, ka sawa nda ngi hayroo kaagey. ¹⁸ Kehat iz'arey ti: Amram, nda Yisehar, nda Hebron, nda Uziyel. Kehat duu jiiri zangu nda waranza cindi hinza (133) aloomur. ¹⁹ Merari iz'arey ti: Mahili nda Muši. Wey ti Lewi hayroo kaagey, alwadda ka kaa alwadda.

²⁰ Amram hiija nga hawaa Žokebed, a duu a se Haruna nda Musa. Amram duu jiiri zangu nda waranza cindi iyye (137) aloomur.

²¹ Izahar iz'arey ti: Kora, nda Nefeg, nda Zikri.

²² Uziyel iz'arey ti: Mišel, nda Elisafan, nda Sitri.

²³ Haruna hiija Elišeba, Aminadab ize woyoo, Nahišon woymaa no. A duu a se Nadab, nda Abihu, nda Eleyazar, nda Itamar.

²⁴ Kora iz'arey ti: Asir, nda Elkana, nda Abiyasaf. Wey ti Kora hayroo kaagey.

²⁵ Eleyazar, Haruna iz'aroo hiija Putiyel ize woy foo. A duu a se Pinehas. Wey ti Lewi hugey borey hugu boŋey ka sawa nda ngi hayroo kaagey.

²⁶ Haruna follokaa nda Musa follokaa se Abadantaa šelan ka nee: «Wa Izirayel borey fattandi Misira gandaa ra hugu nda hugu.»

²⁷ Musa nda Haruna ti borey kaŋ šelan Firawu-una, Misira kokoyoo se, hala i ma Izirayel borey fattandi Misira.

Irkoy yee ka nga allaahidoo zaa Musa se

²⁸ Hanoo kaŋ Abadantaa šelan Musa se Misira gandaa ra, ²⁹ Abadantaa nee Musa se: «Agay ti Abadantaa, hayey kul kaŋ ay n'i har ma ne

har Firawuuna, Misira kokoyoo se.» ³⁰ Musa nee Abadantaa se: «Nga ne, šenni si faala ay ga, taka foo nda Firawuuna ga hanjajer ya ne?»

7

¹ Abadantaa nee Musa se: «Guna, ay na ni tee irkoy Firawuuna se, Haruna ni armaa ga tee ni annaboo. ² Ni no ma hayey kul har kaŋ nda ay ga ni yaamar, ni armaa Haruna ga šelaŋ Firawuuna se hala a ma Izirayel borey naŋ i ma koy ka fatta nga gandaa ra. ³ Agay, ay ga Firawuuna binoo šendandi, ay g'ay tammaasawey nda ay kayfey boobandi Misira gandaa ra. ⁴ Firawuuna si hanjajer war se, ay g'ay kaboo šerre Misira ga, ay g'ay wongu-izey, ay jamaa, Izirayel borey fattandi Misira gandaa ra nda ciiti beeriyaŋ. ⁵ Misira borey ga kaa ka bay kaŋ agay ti Abadantaa waati kaŋ ay n'ay hinoo cebe Misira ga, de ay na Izirayel borey fattandi i game.» ⁶ Musa nda Haruna na takaa tee kaŋ nda Abadantaa n'i yaamar, i na takaa din da tee. ⁷ Musa sii nda kala jiiri woyyaaha (80), Haruna goo nda jiiri woyyaaha cindi hinza (83) waatoo kaŋ i ga šelaŋ Firawuuna se.

Firawuuna wanji ka hanjajer Musa nda Haruna se

⁸ Abadantaa nee Musa nda Haruna se: ⁹ «Nda Firawuuna šelaŋ war se ka nee: <Wa kayfi tee ir ma dii>, ma nee Haruna se: <Ni goboo zaa m'a warra Firawuuna jine.> Goboo ga bere ka tee gandakarfu.» ¹⁰ Musa nda Haruna huru Firawuuna do, i na takaa din da tee, takaa kaŋ nda Abadantaa n'i yaamar. Haruna na nga

goboo warra Firawuuna nda nga tamey jine, goboo bere ka tee gandakarfu. ¹¹ Firawuuna mo na nga bayraykoyney nda kottekoyney cee, de ngi mo, Misira gandaa gunandikey na ngi kottawey ka takaa din da tee. ¹² Affoo kul na nga goboo warra, i bere ka tee gandakarfu. Haruna goboo na ngi gobey gon. ¹³ Amma Firawuuna binoo šendi, a mana hanajer i se sanda takaa kanj nda Abadantaa n'a har.

Balaawu jinaa: haroo bere ka tee kuri

¹⁴ Abadantaa nee Musa se: «Firawuuna binoo šendi, a wanji ka jamaa nanj i ma koy. ¹⁵ Koy suba subbaahi Firawuuna do, nga ne, a ga fatta ka koy haroo ga, m'a kubay isaa minoo ga, ma goboo dii ni kaboo ra kanj bere ka tee gondi. ¹⁶ Ma nee a se: «Abadantaa, Eberewey Koyoo k'ay sanba ni do, a nee: "Ay jamaa nanj i ma koy hala i ma sargari kaa ya ne saajoo ra." Nga ne, hala sohõ mana hanajer. ¹⁷ Hayaa ne kanj Abadantaa n'a har: "Woo ra n'ga kaa ka bay kanj agay ti Abadantaa: nga ne, ay ga isaa haroo kar nda goboo kanj goo ay kaboo ra, de haroo ga bere ka tee kuri. ¹⁸ Hamiisawey kanj goo isaa ra ga buu, de isaa ga funbu. Misira borey si yee ka hin ka isaa haroo hanj."» ¹⁹ Abadantaa nee Musa se: «Nee Haruna se: «Ni goboo zaa k'a šerre Misira harey ga, isawey ga, nda isa kabey ga, nda hari kaydogey ga, nda hari margadogey ga. I ga bere ka tee kuri, Misira gandaa kul ga tee kuri, ba haroo kanj goo bundu tuwey nda tondi tuwey ra ga bere ka tee kuri.»»

²⁰ Musa nda Haruna na takaa din da tee, takaa kaɗi nda Abadantaa n'a yaamar. A na nga goboo jer ka isaa harey kar, Firawuuna jine nda nga tamey jine. Isa harey kul bere ka tee kuri.

²¹ Hamiisa kaɗi goo isaa ra buu. Isaa funbu, Misira borey si hin ka isaa haroo haɗi. Misira gandaa kul tee kuri.

²² Amma Misira kottekoynay na ngi kottawey ka taka follokaa tee. Firawuuna binoo ŝendi, a mana haɗajer i se, sanda takaa kaɗi nda Abadantaa n'a har. ²³ Firawuuna na banda bere ka huru nga hugoo ra, a mana tee a se baffoo.

²⁴ Misira borey kul koy fanša isaa miɗey bande hala ngi ma duu hari ka haɗi, zama i si hin ka isaa haroo haɗi.

²⁵ Abadantaa isaa karyanoo banda ga, jirbi iyyaa timme.

Balaawu hinkantoo: nbalawey

²⁶ Abadantaa nee Musa se: «Huru Firawuuna do, nee a se: «Hayaa ne kaɗi Abadantaa n'a har: "Ay jamaa naɗi i ma koy hala i ma sargari kaa ya ne. ²⁷ Nda ni wanji k'i naɗi i ma koy, nga ne, agay, ay ga ni gandaa kul kar nda nbala. ²⁸ Isaa ga too nda nbala, i ga žigi ka huru ni windoo ra, nda ni hugoo kaɗi ra n'ga kani, ni daaroo boɗi, nda ni tamey hugey ra, nda ni jamaa kul game. I ga huru ni alforoney nda ni laajin diibidogey ra.

²⁹ Nbalawey ga žigi ka koy ni, nda ni jamaa, nda ni tamey ga."»»

8

¹ Abadantaa nee Musa se: «Nee Haruna se: «Ni kaboo nda ni goboo kaɗi goo a ra ŝerre

isawey, nda isaa kabey, nda hari kaydogey ga, de ma nbalawey žigandi Misira gandaa ga.»

² Haruna na nga kaboo šerre Misira harey ga, nbalawey žigi ka koy ka Misira gandaa daabu.

³ Kottekoyney na ngi kottawey ka taka follokaa tee, i na nbalawey žigandi Misira gandaa ga.

⁴ Firawuuna na Musa nda Haruna cee, a nee: «Wa Abadantaa ŋaaray a ma nbalawey moorandi agay nda ay jamaa ga, de ay ga jamaa naŋ i ma koy, i ma sargari kaa Abadantaa maapoo ga.»

⁵ Musa nee Firawuuna se: «Ay ga beeray dan ni ga ka ni noo ma waatoo har kaŋ ra n'ga baa ya Irkoy ŋaaray ni, nda ni tamey, nda ni jamaa se, hala nbalawey ma mooru ni, nda ni hugey, taka kaŋ ra i ma cindi isaa hinne ra.»

⁶ A nee: «Suba.» Musa nee: «Woo kaŋ n'n'a har ga tee hala ma bay kaŋ Abadantaa, ir Koyoo cine sii. ⁷ Nbalawey ga mooru ni, nda ni hugey, nda ni tamey, nda ni jamaa ga, i si cindi kala isaa hinne ra.»

⁸ Musa nda Haruna fatta Firawuuna do. Musa kaati ka Abadantaa ŋaaray nbalawey kaŋ a kate ey Firawuuna ga maaganda se.

⁹ Abadantaa na hayaa tee kaŋ Musa n'a wiri a ga. Nbalawey buu hugey, nda batumawey, nda faarey ra.

¹⁰ I n'i marga zuku nda zuku, gandaa funbu.

¹¹ Firawuuna dii kaŋ takaa hanse, a na nga binoo šendandi, a mana haŋajer i se sanda takaa kaŋ

nda Abadantaa n'a har.

Balaawu hinzantoo: ndeŋey

¹² Abadantaa nee Musa se: «Šelan Haruna se ka nee: «Ni goboo šerre, ma laboo kar, a ga

bere ka tee ndeŋ Misira gandaa kul ra.»¹³ I na takaa din da tee. Haruna na nga kaboo kaŋ ra nga goboo goo ŝerre, a na laboo kar, a tee ndeŋ adamizey nda adabbawey ga. Laboo kusaa kul bere ka tee ndeŋ Misira gandaa kul ra.¹⁴ Kottekoyney ceeci ka taka follokaa tee nda ngi kottawey, ka ndeŋyaŋ tee, amma i mongu. Ndeŋey goo adamizey nda adabbawey ga.¹⁵ Kottekoyney nee Firawuuna se: «Irkoy kaboo no.» Amma Firawuuna binoo ŝendi, a mana haŋajer i se sanda takaa kaŋ nda Abadantaa n'a har.

Balaawu taacantoo: hamney kaŋ ga jama

¹⁶ Abadantaa nee Musa se: «Tun subbaahi biya, ma koy kay Firawuuna jine, nga ne, waati kaŋ a fatta ka koy haroo ga, ma nee a se: <Hayaa ne kaŋ Abadantaa n'a har: "Ay jamaa naŋ i ma koy hala i m'ay gana. ¹⁷ Nda man'ay jamaa naŋ i ma koy, nga ne, ay ga hamniyaŋ kaŋ ga jama sanba ni, nda ni tamey, nda ni jamaa, nda ni hugey ga. Misira borey hugey ga too nda hamney, i ga ba laboo too kaŋ ga i goo. ¹⁸ Amma hanoo din, ay ga fayyan daŋ ngi nda Goŝeŋ gandaa game kaŋ ra ay jamaa goo, taka kaŋ ra no din hamni kul sii a ra, hala ma bay kaŋ agay, Abadantaa, ay goo gandaa ra. ¹⁹ Ay ga fayyan daŋ ay jamaa nda ni jamaa game k'ay jamaa kaa kabe ra. Suba tammaasaa woo ga teendi.">»

²⁰ Abadantaa n'a tee nda takaa din da: hamney kaŋ ga jama kur kaa Firawuuna hugoo, nda nga tamey hugey, nda Misira gandaa kul ra. Hamney kaŋ ga jama na gandaa hasara. ²¹ Firawuuna

ciya Musa nda Haruna se, a nee: «Wa koy sargari kaa war Koyoo se gandaa ra.» ²² Musa nee: «A si hima ir ma woo tee, zama sargaroo kanj ir g'a kaa Abadantaa, ir Koyoo maapoo ga man'ti kala almuhal Misira borey se. Nga ne, nda ir ga haya kaa sargari kanj ti almuhal Misira borey se, i s'ir warra nda tondi k'ir wii wala? ²³ Jirbi hinza diray no ir g'a tee ka koy saajoo ra ka sargari kaa Abadantaa, ir Koyoo maapoo ga sanda takaa kanj nda a g'a har ir se.» ²⁴ Firawuuna nee: «Ay ga war nanj war ma koy sargari kaa Abadantaa, war Koyoo maapoo ga saajoo ra. Amma war masi hanse ka mooru, war ma Irkoy naaray ya ne.» ²⁵ Musa nee: «Za ay fatta ni do, ay ga Abadantaa naaray ma ne, za suba hamney kanj ga jamaa ga mooru Firawuuna, nda nga tamey, nda nga jamaa. Amma Firawuuna ma fay nda ka poojo ka wanji ka jamaa nanj i ma koy sargari kaa Abadantaa maapoo ga.»

²⁶ Musa fatta Firawuuna do, a na Abadantaa naaray. ²⁷ Abadantaa na hayaa tee kanj Musa n'a wiri a ga. A na hamney kanj ga jamaa moorandi Firawuuna nda nga tamey, nda nga jamaa. Ba affoo mana cindi. ²⁸ Amma Firawuuna na nga binoo sendandi hiino mo, a mana jamaa nanj i ma koy.

9

Balaawu guwantoo: almaney buuyanoo

¹ Abadantaa nee Musa se: «Huru Firawuuna do, nee a se: «Hayaa ne kanj Abadantaa, Eberewey Koyoo n'a har: “Ay jamaa nanj i ma

koy hala i m'ay gana. ² Nda ni wanji k'i naŋ i ma koy, nda n'g'i dii hala sohõ, ³ nga ne, Abadantaa kaboo ga too ni almaney do kaŋ goo saajoo ra, wirci laala beeri kaŋ ga bere ga ni baryey, nda ni farkey, nda ni yoowey, nda ni hawey, nda ni feejey, nda ni hanciney kar. ⁴ Abadantaa ga fayyan daŋ Izirayel almaney nda Misira waney game, taka kaŋ ra haya kul kaŋ ti Izirayel borey wane, ba affoo si buu.">» ⁵ Abadantaa na waati kayandi ka nee: «Suba Abadantaa g'a tee gandaa ra.»

⁶ Abadantaa n'a tee suba ra sanda takaa kaŋ nda a n'a har, Misira almaney kul buu, amma Izirayel borey jawdoo adabba ba affoo mana buu i ra. ⁷ Firawuuna daŋ ka alhabar ceeci, a gar kaŋ ba alman foo mana buu Izirayel jawdoo ra. Woo kul, a na bine šenday, a mana jamaa naŋ i ma koy.

Balaawu idduwantoo: futtawey

⁸ Abadantaa nee Musa nda Haruna se: «Wa war kabey too nda boosu hinadogoo ra, Musa m'a warra beenaa here Firawuuna jine. ⁹ A ga tee kusaw Misira gandaa kul ra. Misira gandaa kul ra a ga futtayaŋ kaŋ ga dori fattandi adamizey nda almaney ga.»

¹⁰ I na hinadogoo boosoo zaa ka kay Firawuuna jine. Musa n'a warra beenaa here. A tee futtayaŋ kaŋ ga dori fattandi adamizey nda almaney ga. ¹¹ Kottekoyney mana hin ka kay Musa jine futtawey maaganda, zama futtawey goo kottekoyney nda Misira borey kul ga. ¹² Abadantaa na Firawuuna binoo šendandi, a mana haŋajer

i se. A teendi nda takaa kaŋ nda Abadantaa n'a har Musa se.

Balaawu iyyantoo: garey

¹³ Abadantaa nee Musa se: «Tun subbaahi biya, ma koy Firawuuna jine, ma nee a se: <Hayaa ne kaŋ Abadantaa, Eberewey Koyoo n'a har: "Ay jamaa naŋ i ma koy hala i m'ay gana. ¹⁴ Hiino ay g'ay albalaawey kul sanba ni, nda ni tamey, nda ni jamaa ga hala ma bay kaŋ ay cine sii laboo kul ga. ¹⁵ Nda a gar ya nk'ay kaboo šerre ka ni kar nda wirci laala kaŋ ga bere, ni nda ni jamaa, n'ga dere laboo ga. ¹⁶ Nda ay na ni naŋ ma bara hala sohõ, addaliloo man'ti kala hala ya ni cebe ay gaaboo, ay maapoo ma harandi laboo kul ga. ¹⁷ N'n'ay jamaa ganji, ni wanji i ma koy. ¹⁸ Nga ne, suba, dimma woo da cine ga, ay ga gari laalayan doori kaŋ cine mana bay ka tee Misira gandaa ra za a gorandi hala hõ." ¹⁹ Sohõ, sanba ka dan i ma ni almaney nda haya kul kaŋ ti ni wane kaŋ goo saajoo ra lanbandi. Adamize kul nda adabba kul kaŋ goo saajoo ra kaŋ mana kaa hugey, garoo ga kaŋ i boŋ, i ga buu.»

²⁰ Firawuuna tamey ra, borey kaŋ hunbur Abadantaa šennoo na ngi tamey nda ngi adabbawey lanbandi ka huru hugey ra. ²¹ Borey kaŋ mana Abadantaa šennoo dan assal na ngi tamey nda ngi adabbawey naŋ saajoo ra.

²² Abadantaa nee Musa se: «Ni kaboo jer beenaa here hala Misira gandaa kul ra gari ma kaŋ adamizey, nda adabbawey, nda suboo kul ga kaŋ goo Misira.» ²³ Musa na nga goboo šerre

beenaa here, Abadantaa na jinjin्यान nda gari sanba, nuune zunbu laboo ga. Abadantaa na gari sanba Misira gandaa ra. ²⁴ Gari doo kaṅ nuune goo a bande kaṅ laalayanoo cine mana bay ka tee Misira gandaa kul ra za a tee ganda. ²⁵ Misira gandaa kul ra, haya kul kaṅ goo saajoo ra, garoo n'i kar, za adamize hala adabba. Garoo na faarey subey kul kar, a na faarey tuurey kul kayri. ²⁶ Goṣeṅ gandaa hinne kaṅ ra Izirayel borey goo ra, garoo mana kaṅ a boṅ. ²⁷ Firawuuna daṅ i ma ciya Musa nda Haruna se, a nee i se: «Hiino ay na zunubu tee, Abadantaa ga cum, agay nda ay jamaa ka tooṅe. ²⁸ Wa Abadantaa ṅaaray ya ne hala jinjin्यान beerey nda garey ma kay, ay ga war naṅ war ma koy, war si cindi ne koyne.» ²⁹ Musa nee a se: «Waati kaṅ ay fatta koyraa ra, ay g'ay kabey jer Abadantaa here, jinjin्यानey ga ben, garey si yee ka kaṅ hala ma bay kaṅ laboo man'ti kala Abadantaa wane. ³⁰ Amma ay ga bay kaṅ ni nda ni tamey, war si hunbur Abadantaa, ir Koyoo hala sohõ.» ³¹ Leṅoo nda oržoo hasara, zama oržoo goo jeenoo ga, leṅoo boosu. ³² Amma alkamaa nda taasuu dumi foo kaṅ ga hima nda alkama mana hasara, zama i mana zay jina.

³³ Musa fatta Firawuuna do, a fatta koyraa ra, a na nga kabey jer Abadantaa here, jinjin्यानey nda garey kay. Ncirṅoo mana yee ka doo laboo ga. ³⁴ Waatoo kaṅ Firawuuna dii kaṅ ncirṅoo, nda jinjin्यानey, nda garey kay, a na zunubu tee koyne, a na nga binoo šendandi, nga nda nga tamey. ³⁵ Firawuuna binoo šendi. A mana Izirayel borey naṅ i ma koy. A teendi nda takaa

kaŋ nda Abadantaa nee Musa m'a har.

10

Balaawu yaahantoo: ndoowey

¹ Abadantaa nee Musa se: «Huru Firawuuna do, zama agay ka nga nda nga tamey biney šendandi hala ya duu k'ay tammaasawey wey daŋ i jine, ² hala ma duu ka deede ni izey nda ni izey izey se takaa kaŋ nda ay na Misira borey bere-bere nda takaa kaŋ nda ay n'ay tammaasawey daŋ i jine. Nga ra war ga bay kaŋ agay ti Abadantaa.»

³ Musa nda Haruna huru Firawuuna do, i nee a se: «Hayaa ne kaŋ Abadantaa, Eberewey Koyoo n'a har: «Hala waati foo no n'ga ni boŋ yeeti ya ne ganda? Ay jamaa naŋ i ma koy hala i m'ay gana. ⁴ Nda ni wanji k'ay jamaa naŋ i ma koy, nga ne, suba ay ga ndooyaŋ sanba ni laamaa ga. ⁵ I ga gandaa laboo kul daabu hala nongu kaŋ ra boro si yee ka dii a. Haya kaŋ garoo n'a naŋ, woo kaŋ cindi war se kaŋ a mana duu a, i g'a ŋaa. Tuuri kul kaŋ goo ma zay war se saajoo ra, i g'i ŋaa. ⁶ I ga ni hugey too, i ga ni tamey hugey too, i ga Misira borey kul hugey too. Ni baabey nda ni baabey kaagey mana bay ka dii woo cine za hanoo kaŋ i kaa laboo ga hala hõ.» Musa na nga boŋ kuubi ka fatta Firawuuna do.

⁷ Firawuuna tamey nee a se: «Hala waati foo no bora a woo g'ir torro ka ben? Arey wey naŋ i ma koy hala i ma Abadantaa, ngi Koyoo gana. Hala sohõ mana bay kaŋ Misira goo ma halaci wala?»

⁸ I kate Musa nda Haruna Firawuuna do, a nee i se: «Wa koy Abadantaa, war Koyoo gana. May nda may no ma koy?» ⁹ Musa nee: «Ir ga koy, ir nda soogey nda boro žeeney, ir ga koy nda ir iz'arey nda ir ize woyey, ir ga koy nda ir alman buuney nda ibeerey, zama jingar ti woo ir se Abadantaa maapoo ga.» ¹⁰ Firawuuna nee i se: «Nda ay na war naŋ war ma koy, war nda war zankey, Abadantaa ma bara war bande! War ma bay kaŋ ifutu no war g'a miile. ¹¹ A si tee nda takaa woo. Adiši war kaŋ ti arey, wa koy Abadantaa gana, zama woo din no war g'a ceeci.» Woo ga, i n'i gaaray ka hun Firawuuna do.

¹² Abadantaa nee Musa se: «Ni kaboo šerre Misira gandaa ga ka ciya ndoowey se. I ma zunbu ka koy Misira gandaa ga, i ma gandaa suboo kul ŋaa, woo kul kaŋ garoo n'a naŋ.» ¹³ Musa na nga goboo šerre Misira gandaa ga, Abadantaa na dandi hew tunandi kaŋ na gandaa kul dii zaaroo kul nda cijinoo kul. Subbaahoo ra, dandi hewoo kate ndoowey. ¹⁴ Ndoowey kaa Misira gandaa kul ga, i zunbu laboo kul boŋ nda booboyan. Ngi booboyanoo cine mana bay ka tee hala sohõ, a si tee koyne ngi banda ga. ¹⁵ I na gandaa kul daabu, gandaa tee kubay. I na gandaa suboo nda tuuri-izey kul ŋaa kaŋ garoo n'i naŋ. Haya firzi kul mana cindi tuurey ga wala faarey subey ga Misira gandaa kul ra.

¹⁶ Nda cahāyan Firawuuna na Musa nda Haruna cee ka nee: «Ay na zunubu tee Abadantaa, war Koyoo se, ay duu war ga zunubu.

¹⁷ Ay zunuboo yaafa ya ne hiino koyne. Wa

Abadantaa, war Koyoo ñaaray hala a ma suuri ka buuyanoo woo moorandi ay ga.» ¹⁸ Musa fatta Firawuuna do, a na Abadantaa ñaaray. ¹⁹ Abadantaa na hewoo bere k'a tee dangay hew beeri kañ na ndoowey zaa k'i warra Kakaarey teekoo ra. Ba affoo mana cindi Misira laamaa kul ga. ²⁰ Amma Abadantaa na Firawuuna binoo šendandi, a mana nañ Izirayel borey ma koy.

Balaawu yaggantoo: kubaa

²¹ Abadantaa nee Musa se: «Ni kaboo šerre beenaa here, kubay ma kaa Misira gandaa ga, kubay bibi tik.» ²² Musa na nga kaboo šerre beenaa here, kubay beeri tee Misira gandaa kul ra jirbi hinza. ²³ Borey si hin ka dii cere. Jirbi hinza boro kul si hun nga dogoo ra. Amma Izirayel borey kul, nongoo kañ ra i goro, gaay goo no.

²⁴ Firawuuna na Musa cee ka nee a se: «Wa koy Abadantaa gana. War alman buuna nda ibeerey hinne no ma cindi. War zankey mo ma koy war bande.» ²⁵ Musa nee: «N'g'ir noo sargariyañ nda sargari kukuranteyañ kañ ir g'i kaa Abadantaa, ir Koyoo maapoo ga wala? ²⁶ Ir jawdey ga koy ir bande, ba boñ foo si cindi. Zama ngi ra ir ga zaa ka Abadantaa, ir Koyoo gana. Ir hunday si bay woo kañ ir ga hima k'a kaa Abadantaa maapoo ga nda man'ti ir nka too no din.»

²⁷ Amma Abadantaa na Firawuuna binoo šendandi, a man'i nañ i ma koy. ²⁸ Firawuuna nee a se: «Hun ay jine, hawgay, ay masi yee ka dii ni ay jine, han kul kañ ay dii ni ay jine, n'ga buu!» ²⁹ Musa nee: «Ni k'a har, n'si yee ka dii agay ni jine.»

11

Abadantaa na balaawu kokorantaa bayrandi

¹ Abadantaa nee Musa se: «Ay ga balaawu foo sanba koyne Firawuuna nda Misira ga. Woo banda ga, a ga war naŋ war ma hun ne. Waati kaŋ a na war naŋ war ma koy ka ben, a ga ba war gaaray kaaray ka hun ne. ² Aywa, nee jamaa se kaŋ aru kul ma nga taalammaa wiri nzorfu jinayyanŋ nda wura jinayyanŋ, woy kul ma nga taalammaa wiri nzorfu jinayyanŋ nda wura jinayyanŋ.» ³ Abadantaa na jamaa noo alhormo Misira borey do. Musa hunday duu beeray beeri Misira gandaa ra Firawuuna tamey nda jamaa do.

⁴ Musa nee: «Hayaa ne kaŋ Abadantaa n'a har: <Cijinoo gamoo ra ay ga fatta ka koy Misira game. ⁵ Gunde jinaa kul ga buu Misira gandaa ra, ka sintin nda Firawuuna kaŋ ga goro kokoytaraa ra gunde jinaa ka koy hala koŋŋa kaŋ goo fufutondoo jine gunde jinaa, nda adabbawey gunde jinawey kul. ⁶ Kaati beeri ga tee Misira gandaa kul ra kaŋ mana bay ka tee, nga cine si tee koyne. ⁷ Amma Izirayel borey kul do, ba hanši si kaati boro wala adabba ga hala war ma bay kaŋ Abadantaa ga fayyan danŋ Misira nda Izirayel game.> ⁸ Waatoo din ni tamey kul ga doo kate ay do ka gunguma ya ne ka nee: <Fatta, ni nda jamaa kul kaŋ goo ni bande>, woo banda ga, ay ga fatta.» Musa too nda futay, a fatta Firawuuna do.

⁹ Abadantaa nee Musa se: «Firawuuna si haŋajer war se, hala ay kayfey ma boobo Misira gandaa ra.» ¹⁰ Musa nda Haruna na kayfey wey

kul tee Firawuuna jine, amma Abadantaa na Firawuuna binoo šendandi, a mana naŋ Izirayel borey ma fatta nga gandaa ra.

12

Borcintaraa jingaroo

¹ Abadantaa šelan Musa nda Haruna se Misira gandaa ra ka nee: ² «Handoo woo ga tee war se handey ijinaa. A ma tee war se jiiroo handu jinaa. ³ Wa šelan Izirayel jamaa kul se ka nee: <Handoo woo jirbi woyantoo (10to) ra war hugu foo kul ma alman foo zaa, hugu foo kul alman foo. ⁴ Nda hugoo ga hanse ka kacca alman foo se, i m'a zaa, ngi nda ngi taalammaa kaŋ ga hanse ka man ngi hugoo, ka sawa nda boro hinnaa. Almanoo ma zamnandi ka sawa nda woo kaŋ boro kul g'a ŋaa. ⁵ A ma tee alman kaŋ ga malal sii, aru kaŋ goo nda jiiri foo. War m'a zaa feejizey wala hancin-izey ra. ⁶ War m'a dii hala handoo woo jirbi woy cindi taacantoo (14to) ga. Hanoo din, almaaroo ra Izirayel jamaa margaroo kul m'a koosu. ⁷ Hugey kaŋ ra i g'a ŋaa, i ma zaa kuroo ra k'a dan hugoo mijoo caraw hinkaa nda beeneheroo ga. ⁸ Cijinoo din i ma hamoo ŋaa. I m'a kukuray nuune ra k'a ŋaa nda takulayan kaŋ ra dolobiri sii, i m'a ŋaa nda subu hottayan. ⁹ War masi haya kul ŋaa a ra kaŋ mana nin wala kaŋ hinandi hari ra. War mm'a kukuray nuune ra, nga nda nga boŋoo, nda kobsey, nda teeley. ¹⁰ Haya kul masi kani a ra hala suba. Nda haya kani a ra hala suba, war m'a ton nuune ra k'a tee boosu. ¹¹ Takaa ne kaŋ nda war g'a

ɲaa: gamahaw ma war centey haw, war taamey ma bara war cewey ra, war gobey ma bara war kabey ra. War m'a ɲaa nda cahāyan. Woo ti Borcintaraa jingaroo Abadantaa maɲoo ga.»

¹² Cijinoo din ra, ay ga Misira gandaa kul dira. Ay ga gunde jinaa kul wii Misira gandaa ra za adamize hala adabba. Ba Misira koyey kul, ay g'i ciiti. Agay ti Abadantaa. ¹³ Amma kuroo ga tee tammaasa war se hugey ga kaɲ ra war goo. Nda ay dii kuroo, ay ga bisa war ga, de albalaawoo kaɲ ga borey halaci si too war do waati kaɲ ay ga Misira gandaa kar. ¹⁴ Zaaroo din ma tee war se hongandihaya. War m'a tee jingar Abadantaa maɲoo ga. A ma tee hantum kaɲ si tun war zamaney se.»

Takulawey kaɲ ra dolobiri sii jingaroo

¹⁵ «War ma jirbi iyye tee war ga takula ɲaa kaɲ ra dolobiri sii. Za zaari jinaa war ma dolobiri kaa war hugey ra. Zama boro kul kaɲ na haya ɲaa kaɲ ra dolobiri goo zaari jinaa ka koy hala zaari iyyantoo, bora ga hun Izirayel jamaa ra. ¹⁶ Zaari jinaa war ga margari henanante tee. Jirbi iyyantoo mo war ga margari henanante tee. Zaarey din goy kul si teendi nda man'ti ɲaayan hinayan hala borey kul ma ɲaa.

¹⁷ War ma Takulawey kaɲ ra dolobiri sii jingaroo tee, zama zaaroo din hunday no ay na war kaɲ ti wongu-izey fattandi Misira gandaa ra. War ma zaaroo din kayandi, hantum kaɲ si tun no war zamaney se. ¹⁸ Handu jinaa, zaari woy cindi taacantoo (14to) cijinoo ra, war ma takula ɲaa kaɲ ra dolobiri sii hala handoo jirbi

waranka cindi faantoo (21to) cijinoo ra. ¹⁹ Jirbi iyye dolobiri masi garandi war hugey ra. Zama boro kul kaŋ na haya ŋaa kaŋ ra dolobiri goo, a ma tee yaw wala ganda-ize, bora ga hun Izirayel jamaa ra. ²⁰ War masi haya kul ŋaa kaŋ ra dolobiri goo. War gorodogey kul ra war ma takula ŋaa kaŋ ra dolobiri sii.»

Borcintaraa jingaroo sooluyanoo

²¹ Musa ciya Izirayel boro beerey kul se, a nee i se: «Wa koy feeji dii ka sawa nda war hugey hinnaa, war ma Borcintaraa jingaroo feejoo koosu. ²² War ma izopu tuuri kabe foo zaa k'a sufa kuroo ra kaŋ goo jinaa ra k'a daŋ hugoo mijoo beeneheroo nda caraw hinkaa ga. War ra, boro kul masi bisa nda hugoo mijoo hala subaa ra. ²³ Abadantaa ga bisa gandaa ra ka Misira borey kar. Nda a ga dii kuroo hugoo mijoo beeneheroo nda caraw hinkaa ga, Abadantaa ga bisa hugoo mijoo ga, a si naŋ halacikaa ma huru war hugey ra ka kara. ²⁴ War ma gaabu ůennoo woo ga, hantum no ni nda ni hayroo se hala abada. ²⁵ Waati kaŋ war huru gandaa ra kaŋ Abadantaa g'a noo war se sanda takaa kaŋ nda a n'a har, war ma alaadaa woo dii. ²⁶ Nda war izey na war hãa ka nee: <Macin ti alaadaa woo almaganaa war se?> ²⁷ Wa nee: <Borcintaraa jingaroo kaŋ teendi Abadantaa maanoo ga sargaroo no, nga kaŋ waatoo kaŋ a ga Misira borey kar, a bisa Izirayel borey hugey ga Misira, a n'ir hugey hallasi.» Jamaa gunguma ka sujudu. ²⁸ Izirayel borey koy, i n'a tee nda

takaa kaŋ nda Abadantaa na Musa nda Haruna yaamar, i n'a tee nda takaa din da.

Balaawu woyantoo (10to): gunde jinawey buyanoo

²⁹ Cijinoo gamoo ra, Abadantaa na Misira gandaa gunde jinawey kul kar k'i wii, k'a zaa za Firawuuna kaŋ ga goro kokoytaraa ra gunde jinaa hala kasa-izoo kaŋ goo kasaa ra gunde jinaa, nda adabba kul gunde jinaa. ³⁰ Firawuuna tun cijinoo ra, nga, nda nga tamey, nda Misira borey kul. Kaati beeri tee Misira ra, zama hugu sii no kaŋ ra bukaw sii. ³¹ Cijinoo din ra, Firawuuna na Musa nda Haruna cee ka nee: «Wa tun, wa fatta ka hun ay jamaa game, war nda Izirayel borey. Wa koy Abadantaa gana sanda takaa kaŋ nda war n'a har. ³² War almaney mo, ibuuney nda ibeerey, w'i zaa ka koy sanda takaa kaŋ nda war n'a har. Wa koy, war ma gaara ya ne mo.» ³³ Misira borey na jamaa cahãndi k'i naŋ i ma fatta gandaa ra, zama i nee: «Nda man'ti woo, ir kul ga buu.» ³⁴ Jamaa na ngi laajinoo ka koy a mana tun jina, i na ngi jinawey kaŋ ra i ga diiba daŋ ngi zaarawey ra k'i fur ngi jese y ga.

³⁵ Izirayel borey na hayaa tee kaŋ Musa n'a har. I na Misira borey wiri nzorfu jinayyan, nda wura jinayyan, nda darbayyan. ³⁶ Abadantaa na jamaa noo alhormo Misira borey do kaŋ n'i noo woo kaŋ i n'a wiri. Takaa woo nda i na Misira borey kabey koonandi.

³⁷ Izirayel borey hun Ramses ka koy Sukot. I ga too aru zenber zangu iddu (600.000) cine kaŋ goo cee ga, zankey sii a ra. ³⁸ Boro boobo

dumi-dumiyaŋ žigi ka koy i bande, nda alman buuna nda ibeeri jawdi beeri. ³⁹ I na laajinoo kaŋ i n'a ka hun Misira ton k'a tee takula kaŋ ra dolobiri sii. A mana tun, zama i nk'i gaaray ka hun Misira, i mana hin ka batu, i mana hin ka šilfanda mo zaa ngi boŋ se.

⁴⁰ Waatoo hinnaa kaŋ Izirayel borey n'a tee Misira man'ti kala jiiri zangu taaci nda waranza (430). ⁴¹ Jiiri zangu taaci nda waranzaa (430) benantaa ga, zaaroo din hunday no Abadantaa jamaa kul fatta Misira gandaa ra. ⁴² Cijinoo no kaŋ ra Abadantaa hanna hala nga m'i fattandi Misira gandaa ra. Cijin no kaŋ kayandi Abadantaa maapoo ga. Izirayel borey zamaney kul ga hanna cijinoo din cine.

Borcintaraa jingaroo ašariyawey

⁴³ Abadantaa yee ka nee Musa nda Haruna se: «Borcintaraa jingaroo ašariyawey ne: yaw kul masi ŋaa a ra. ⁴⁴ Tam kul, aru kaŋ dayandi nda nooru, nda n'n'a danbangu, woo banda ga, a ma ŋaa a ra. ⁴⁵ Boro kaŋ ga waati tee ni do nda goykaw kaŋ ga banandi masi ŋaa a ra. ⁴⁶ Hügey ra a ga ŋandi. Hamoo ra, haya kul masi fatta taray. War masi biri kul kayri a ra. ⁴⁷ Izirayel jamaa kul ma jingaroo tee. ⁴⁸ Nda taabuši goo war game kaŋ ga baa nga ma Borcintaraa jingaroo tee Abadantaa maapoo ga, kala aru kul kaŋ goo bora do ma hurubangu. Woo ra a ma man ka jingaroo tee, a ga tee ma nee ganda-ize. Amma boro kul kaŋ ti jofolo masi ŋaa a ra. ⁴⁹ Ašariya follokaa ga zuru ganda-ize nda taabuši ga.» ⁵⁰ Izirayel borey kul n'a tee nda

takaa kaŋ nda Abadantaa na Musa nda Haruna yaamar, i n'a tee nda takaa din da. ⁵¹ Zaaroo din hunday Abadantaa na Izirayel borey jamaa fattandi Misira gandaa ra hugu nda hugu.

13

Borcintaraa jingaroo ašariya tanayan

¹ Abadantaa šelaŋ Musa se ka nee: ² «Gunde jinaa kul yeeti ya ne jere ga. Izirayel borey ra, haya kul kaŋ ti gunde jinaa adamizey nda adabbawey ra, agay wane nda ey.» ³ Musa nee jamaa se: «Wa hongu zaaroo din kaŋ ra war fatta Misira, tamtaray hugoo ra, Abadantaa na war fattandi no din nda nga kabe gaabantaa. Woo se boro kul masi takula ŋaa kaŋ ra dolobiri goo. ⁴ Hõ, Abib handoo* ra war ga fatta Misira. ⁵ Waati kaŋ Abadantaa na ni daŋ Kanaŋ borey, nda Heti borey, nda Amor borey, nda Hewi borey, nda Žebus borey gandaa ra kaŋ a žee ni kaagey se kaŋ nga g'a noo ma ne, ganda kaŋ ra waa nda yuu ga tee hari ma alaadaa woo tee handoo woo ra. ⁶ Jirbi iyye ma takula ŋaa kaŋ ra dolobiri sii, jirbi iyyantoo hane jingar ga teendi Abadantaa maŋnoo ga. ⁷ Jirbi iyye takula kaŋ ra dolobiri sii ma ŋandi. Takula kaŋ ra dolobiri goo masi diyandi ni do, dolobiri masi diyandi ni do ni laboo kul ga. ⁸ Zaaroo din ma filla ni izoo se ka nee: <Ay si woo tee kala hayaa kaŋ Abadantaa n'a tee ya ne maaganda se waatoo kaŋ ay fatta Misira.> ⁹ Jingaroo woo ga tee tammaasa ni

* **13:4** 13.4 Abib handoo, Izirayel borey do man'ti kala hegaa handoo. Abib almaganaa ti «jeeni».

kaboo ga, a ga tee hongandihaya ni tepaa ga, hala Abadantaa ašariyaa ma bara ni miŋoo ra, zama nga ka war fattandi Misira nda nga kabe gaabantaa. ¹⁰ Ma alaadaa woo tee jiiri ka kaa jiiri nga waatoo ra kaŋ kayandi jiiri ka kaa jiiri.

¹¹ Waati kaŋ Abadantaa na ni daŋ Kanaŋ borey gandaa ra sanda takaa kaŋ nda a n'a žee ni nda ni kaagey se, de a n'a noo ma ne, ¹² ma haya kul kaŋ ti gunde jinaa noo Abadantaa maapoo ga, adabbaa gunde jinaa mo kaŋ n'duu a, nda aru no, Abadantaa wane nda a. ¹³ Amma farka-ize gunde jinaa kul, m'a barmay nda alman buuna. Nda n'si baa m'a barmay, ma jindebantaa kayri. Adamize iz'aru jinaa mo kul, ma nga hayoo taa. ¹⁴ Nda suba ni izoo na ni hãa ka nee: <Macin se woo ga teendi?>, nee a se: <Abadantaa nk'ir fattandi Misira nda nga gaabi albarkantaa, tamtaray hugoo ra. ¹⁵ Kaŋ Firawuuna muray ka wanji k'ir naŋ ir ma koy, Abadantaa na gunde jinaa kul wii Misira gandaa ra, za adamize gunde jinaa hala adabba gunde jinaa. Woo maaganda se gunde jinaa aru kul, ay g'a sarga Abadantaa maapoo ga, amma ay iz'aru kul kaŋ ti gunde jinaa, ay ga nga hayoo taa.> ¹⁶ A ga tee ma ne tammaasa ni kaboo ga, a ma tee hongandihaya ni tepaa ga, zama Abadantaa n'ir fattandi Misira nda nga kabe gaabantaa.»

Irkoy na nga jamaa gongu

¹⁷ Waatoo kaŋ Firawuuna na jamaa naŋ i ma koy, Irkoy man'i ka bisa nda Filisti borey gandaa, ba kaŋ se nga ti fondo dunbaa. Zama Irkoy nee: «Jamaa masi koy dii wongoo, i ma nimsi

ka yee Misira.»¹⁸ Irkoy na jamaa ka bere ka koy saajoo fondaa ra k'i gongu Kakaarey teekoo here. Izirayel borey žigi ka hun Misira gandaa ra cere bande, wongu-ize ka koy wongu-ize.¹⁹ Musa na Isufi birey zaa nga bande, zama a nk'a šendandi Izirayel borey ga k'i žeendi ka nee: «Irkoy ga hongu war, war m'ay birey ka žigi war bande ka hun ne.»†

²⁰ I hun Sukot ka koy ngi hukumey cin Etam, saajoo mijoo ga. ²¹ Abadantaa ga dira jiney ra zaari here duula kuku ra k'i gongu fondaa ra. Cijin here a ga nuune kuku k'i noo gaay. Woo ra i ga dira cijin nda zaari. ²² Zaari here duula kukoo si hun jamaa jine, cijin here nuune kukoo si hun i bande.

14

Firawuuna na Izirayel borey gaarandi

¹ Abadantaa šelaŋ Musa se ka nee: ² «Nee Izirayel borey se i ma yee ka koy goro Pi-Hayrot tenje kaŋ goo Migdol nda teekoo game. War ma war hukumey gorandi Bal-Sefoŋ tenje kaŋ goo teekoo mijoo ga. ³ Firawuuna ga miile kaŋ Izirayel borey ga dere gandaa ra, saajoo daabu i ga. ⁴ Ay ga Firawuuna binoo šendandi, a g'i gaarandi, amma Firawuuna nda wongu-izey kul ga tee haya kaŋ ra ay maajoo ga jer. Woo ra Misira borey ga bay kaŋ agay ti Abadantaa.» I na takaa din da tee.

⁵ I na Misira kokoyoo bayrandi kaŋ jamaa zuru. Firawuuna nda nga tamey na anniya

† 13:19 13.19 Sintinoo 50.24–25.

barmay, i nee: «Cin ti woo kaŋ ir n'a tee? Ir na Izirayel borey naŋ i ma hun ir goyoo ra!» ⁶ A na nga wongu bari torkawey hanse, a na nga jamaa zaa nga bande. ⁷ A na torka zangu iddu (600) suubanteyan ka koy nga bande nda Misira torkawey jerey kul, ngi affoo kul sooje jalakoyniyan goo a bonj. ⁸ Abadantaa na Firawuuna, Misira kokoyoo binoo šendandi, a na Izirayel borey gaarandi, ka gar i nka fatta, haya kul man'i ganji. ⁹ Misira borey n'i gaarandi, baryey kul, nda Firawuuna torkawey, nda nga barikaarukey, nda nga wongu-izey toor'ey non-goo kaŋ ra i goro teekoo mijoo ga, Pi-Hayrot here, Bal-Sefon tenje.

¹⁰ Kaŋ Firawuuna man ey, Izirayel borey na ngi money jer, nga ne, Misira borey goo dumawey ga. Izirayel borey hanse ka hunbur, i kaati ka Abadantaa cee. ¹¹ I nee Musa se: «Saaray nka sii Misira kaŋ se n'kate ir saajoo ra ir ma buu? Macin ti woo kaŋ n'n'a tee k'ir kaa Misira? ¹² Waatoo kaŋ ir goo Misira, ir mana nee ma ne kaŋ m'ir naŋ, ir yadda ir ma tee tam Misira borey se? Zama ir baa ir ma tee i se tam ka bisa ir ma buu saajoo ra.» ¹³ Amma Musa nee jamaa se: «War masi hunbur, wa batu ka dii Abadantaa hallasiroo kaŋ a ga kate a hō war se! Zama Misira borey kaŋ war ga dii ey hō, war si yee ka dii ey koyne hala abada. ¹⁴ Abadantaa no ma wongu war dogey ra. War, wa dangay de ka guna.»

Irkoy na fondo feeri teekoo ra

¹⁵ Abadantaa nee Musa se: «Macin se n'ga kaati k'ay cee? Nee Izirayel borey se i ma fondaa zaa. ¹⁶ Ni, ma ni goboo jer, ma ni kaboo šerre teekoo ga, m'a fersi, hala Izirayel borey ma bisa teekoo gamoo ra labu kogaa ga. ¹⁷ Nga ne, agay, ay ga Misira borey biney šendandi hala i ma duu ka huru dumawey ga. Woo ra ay ga Firawuuna nda nga wongu-izey kul, nda nga wongu bari torkawey, nda nga barikaarukey k'ay daržaa cebe. ¹⁸ Waati kaŋ ay na Firawuuna, nda nga torkawey, nda nga barikaarukey k'ay daržaa cebe, waatoo din Misira borey ga bay kaŋ agay ti Abadantaa.»

¹⁹ Irkoy almalaykaa kaŋ cindi ka dira Izirayel jamaa jine hun jiney ra ka yee dumawey ga. Duula kukoo kaŋ cindi i jine, yee ngi banda here. ²⁰ A koy huru Misira borey gorodogoo nda Izirayel gorodogoo game. Misira here duulaa tee kubay, Izirayel here duulaa ga gaay noo cijinoo ra. Boro foo kul mana too ceroo do cijinoo kul.

²¹ Musa na nga kaboo šerre teekoo ga, Abadantaa na dandi hew beeri foo tunandi cijinoo kul ka teekoo kogandi, haroo fersi. ²² Izirayel borey koy teekoo gamoo ra labu kogaa ga, haroo tee i se cete, kabe henna nda ilaala here. ²³ Misira borey n'i gaarandi, i huru dumawey ga, Firawuuna baryey kul, nda nga torkawey, nda nga barikaarukey huru dumawey ga teekoo gamoo ra. ²⁴ Za moo mana boo, duula kukoo nda nuune kukoo ra Abadantaa na Misira borey wongu-izey guna, a n'i jaami. ²⁵ A na torkawey cewey kaa ka ngi zuraa šendandi. Misira borey nee: «Ir ma

zuru ka mooru Izirayel, zama Abadantaa no ma Misira wongu i se.»

²⁶ Abadantaa nee Musa se: «Ni kaboo šerre teekoo ga, hala haroo ma yee kate Misira borey, nda ngi wongu torkawey, nda ngi barikaarukey ga.» ²⁷ Musa na nga kaboo šerre teekoo ga.

Waatoo kaŋ moo ga baa ka boo, teekoo yee nga doo žeenaa ra. Misira borey zuru teekoo jine, Abadantaa n'i kaŋandi teekoo gamoo ra.

²⁸ Haroo yee kate ka torkawey, nda barikaarukey kaŋ goo Firawuuna wongu-izey kul ra kaŋ huru teekoo ra Izirayel borey banda ga, haroo daabu i ga, ba affoo i ra mana cindi. ²⁹ Amma Izirayel borey bisa teekoo gamoo ra labu kogaa ga, haroo tee i se cete kabe henna nda ilaala here.

³⁰ Hanoo din, Abadantaa na Izirayel hallasi Misira borey kaboo ra. Izirayel dii Misira borey bukawey teekoo miŋoo ga. ³¹ Kaŋ Izirayel dii gaaboo kaŋ nda Abadantaa na Misira borey halaci, jamaa hunbur Abadantaa, i naanay Abadantaa nda nga tamoo Musa.

15

Musa nda Izirayel borey baytoo

¹ Waati follokaa ra Musa nda Izirayel borey na doonoo woo don Abadantaa maŋoo ga. I nee: «Ay ga don Abadantaa maŋoo ga, zama a na nga hinoo cebe, baryoo nda kaarukaa, a n'i warra teekoo ra.

² Abadantaa ti ay gaaboo, nga ti ay baytoo addaliloo.

Nga ti ay hallasiroo. Nga ti ay Koyoo, ay g'a saabu.

Nga ti ay baaba Koyoo, ay g'a jer.
³ Abadantaa man'ti kala wongaari.
 Abadantaa ti maapoo.

⁴ A na Firawuuna wongu bari torkawey nda nga
 wongu-izey warra haroo ra.
 Wongu-ize jalakoyni suubantey yoole Kakaarey
 teekoo ra.

⁵ Haroo bondawey n'i daabu,
 i dere hari guusawey ra ma nee tondiyan.

⁶ Abadantaa, ni kabe hennaa na ni hinoo cebe.
 Abadantaa, ni kabe hennaa ka iberoo motti.

⁷ Ni kokoytaraa beeriyanoo ra n'ga borey warra
 ganda kanj ture ni ga.
 N'ga ni futuyanoo nuunaa sanba kanj g'i ton ma
 nee subu.

⁸ Ni hunsaroo gaaboo na haroo marga.
 Bondawey kay ma nee lalaba.
 Hari guusawey kay teekoo gamoo ra.

⁹ Ibero nee: «Ay g'i gaarandi, ay ga duu ey,
 ay ga alganiimaa zamna,
 ay g'a tee woo kanj ay baa,
 ay g'ay takubaa hoobu,
 ay kaboo g'i halaci.»*

¹⁰ N'na ni hewoo funsu,
 teekoo daabu i ga.
 I sundu ma nee badila
 hari beerey ra.

* **15:9** 15.9 «ay kaboo g'i halaci», Ebere šenni ra, almaganaa faa
 ti «ay ga kabey koonandi».

11 Koyey ra, may no ma hima nda ni, Abadantaa?
 May no ma too ni henanyan ra?
 May ka si hunbur ni?
 May no ma too ni beeray ra?
 May no ma too ni kayfi teeyan ra?
 12 N'na ni kabe hennaa šerre,
 laboo n'i gon.

13 Ni arrahamaa nda n'na ni jamaa gongu,
 jamaa kaŋ n'n'a feeri.
 Ni hinoo ra, n'ga huru i jine ka koy nda ey ni
 gorodoo henanantaa ra.

14 Jamawey maar'a, i jijiri.

Hunburay duu Filisti gandaa borey.

15 Waatoo din Edom boŋkoynay zalba.

Mowab alwakiiley, jijiriyan duu ey.

Kanaŋ gandaa gorokey kul biney hasara.

16 Jitiyan nda hunburay kaŋ i boŋ.

Ni kabe gaabantaa jine i tee suk ma nee tondi,
 i si hin ka šelaŋ hala waati kaŋ ni jamaa ga dira
 ka bisa, Abadantaa,
 hala waati kaŋ ni jamaa kaŋ n'n'a sawal, dira ka
 bisa.

17 N'ga huru i jine k'i gorandi tondi hondoo boŋ
 kaŋ ti ni wane,
 nongoo kaŋ ni, Abadantaa n'a hanse a ma tee ni
 gorodogoo,
 a ma tee ni nongu henanantaa
 kaŋ ni, ir Koyoo, ni kaboo n'a gorandi.

18 Abadantaa, n'ga laama abada hala abada.»

19 Waatoo kaŋ Firawuuna baryey, nda nga
 torkawey, nda nga barikaarukey huru teekoo ra,

Abadantaa na teekoo haroo yee katandi k'a gum i boŋ. Amma Izirayel borey bisa teekoo gamoo ra labu kogaa ga.

Maryama baytoo

²⁰ Annabi Maryama kaŋ ti Haruna woymaa na tubal-izoo zaa, woyey kul fatta ka hanga a, i ga hooray nda tubal-izoo, i ga gan. ²¹ Maryama ga tuuru ka nee i se:

«Wa don Abadantaa maapoo ga,
a na nga hinoo cebe.

Baryoo nda nga kaarukaa, a n'i warra teekoo ra.»

Mara hari hottaa

²² Musa na Izirayel ka hun Kakaarey teekoo do ka koy Šur saajoo ra. I dira jirbi hinza saajoo ra i mana duu hari. ²³ I too Mara, amma i mana hin ka Mara haroo haŋ, zama a mma hottu. Woo se i na nongoo maapoo daŋ Mara (maanaa «hottay»). ²⁴ Jamaa ŋuununuunu Musa ga ka nee: «Macin no ir g'a haŋ?» ²⁵ A kaati ka Abadantaa cee, Abadantaa na bundu dumi cebe a se. Musa n'a warra haroo ra, haroo bere ka tee haya kaŋ si hottu. No din ra a na ašariyayanŋ nda yaamaryanŋ gorandi jamaa se. No din da ra a n'i sii. ²⁶ A nee: «Nda n'ga haŋajer ka boori Abadantaa, ni Koyoo jindoo se, nda n'ga haya tee kaŋ ga šerre a jine, nda n'ga haŋajer nga ašariyawey, nda n'ga nga yaamarey kul dii, wircey kaŋ ay n'i daŋ Misira borey ra, ba affoo si duu ni, zama agay ti Abadantaa kaŋ ga ni noo gaaham baani.»

²⁷ Izirayel borey too Elim, no din ra hariɓaa woy cindi hinka (12) goo, nda teenayɓaa woyye (70). I goro no din haroo jeroo ga.

16

Irkoy na Izirayel borey noo man nda jerfenday ham

¹ Izirayel borey jamaa kul hun Elim. Kaɗ i fatta Misira gandaa ra handu hinkantoo jirbi woy cindi guwantoo (15to) ra, i too Sin saajoo ra kaɗ goo Elim nda Sinay tondi hondoo game. ² Saajoo ra, Izirayel borey jamaa kul ɗuununu Musa nda Haruna ga. ³ Izirayel borey nee i se: «Nda ba ir nka buu Abadantaa kaboo ra Misira gandaa ra, kaɗ ir ga goro ham hina kusey jere, ir ga takula ɗaa hala ir ma kungu! War n'ir ka kaa saajoo woo ra ka jamaa woo kul naɗ i ma buu nda heray.»

⁴ Abadantaa nee Musa se: «Ay ga ɗaayan tee ncirpi ka hun beenaa ra k'a doori war boɗ. Zaari kul jamaa ga fatta ka ngi zaaroo ɗaahayaa kuuna hala y'i sii ka dii wala i ga ag'ašariyaa dii wala i s'a dii. ⁵ Jirbi idduwantoo hane, woo kaɗ i na kuuna, i g'a hina. Jirbi idduwantoo wanoo ga tee zaari hinka cine wane.» ⁶ Musa nda Haruna nee Izirayel borey kul se: «Hõ wicroo war ga kaa ka bay kaɗ Abadantaa ka war fattandi Misira gandaa ra. ⁷ Subbaahoo ra, war ga kaa ka dii Abadantaa daržaa. Zama a maa ɗuununuuyanoo kaɗ war n'a tee nga, Abadantaa ga. Ir ti may hala war ma ɗuununu ir ga?» ⁸ Musa nee: «War ga kaa

ka bay waati kaŋ wicroo ra Abadantaa ga war noo ham, subbaahoo ra, a ga war noo takula war ma ŋaa ka kungu. Zama Abadantaa maa ŋuunŋuunuyanoo kaŋ war n'a tee nga ga. Ir ti macin? Man'ti ir ga war ga ŋuunŋuunu, Abadantaa ga war ga ŋuunŋuunu.»

⁹ Musa nee Haruna se: «Nee Izirayel borey jamaa kul se: <Wa koy kay Abadantaa jine, zama a maa war ŋuunŋuunuyanoo.»¹⁰ Kaŋ Haruna goo ma ŧelan Izirayel borey jamaa se, i bere saajoo here, nga ne, Abadantaa darŋaa bangay duulaa ra. ¹¹ Abadantaa ŧelan Musa se ka nee: ¹² «Ay maa Izirayel borey ŋuunŋuunuyanoo. ŧelan i se ka nee: <Almaari, war ga ham ŋaa, subbaahoo ra war ga kungu takula ra. Woo ra war ga kaa ka bay kaŋ agay ti Abadantaa, war Koyoo.»»

¹³ Wicroo ra, jerfendayyan kaa ka jamaa kaloo kul daabu, subbaahoo ra, harandan ga jamaa kaloo kuubi k'a bere. ¹⁴ Waati kaŋ harandanoo boosu, nga ne, saajoo ga daabu nda haya baana kaŋ ga kakasu, a ga ban, a ga hima nda ma nee gari-ize buuna-buunayan kaŋ goo laboo boŋ. ¹⁵ Izirayel borey dii a, i na cere hãa ka nee: «Macin ti woo?» Zama i mana bay haya kaŋ no. Musa n'i zaabi ka nee: «Takulaa no kaŋ Abadantaa n'a noo a ma tee war se ŋaayan. ¹⁶ Hayaa ne kaŋ Abadantaa n'a yaamar: <Boro kul ma hayaa zaa kaŋ a ga hin k'a ŋaa. War ma liitar taaci cine zaa boro foo kul se. Boro foo kul ma zaa borey se ka sawa nda borey hinnaa kaŋ goo nga hukkamoo cire.»»

¹⁷ Izirayel borey na takaa din da tee. I kuuna, affooyan̄ iboobo, affooyan̄ ikaccu. ¹⁸ Woo banda ga, i n'a kabu nda liitar. Woo kan̄ na iboobo kuuna, a mana boobo a se, woo kan̄ na ikaccu kuuna, a mana kacca a se. Boro foo kul na woo kan̄ a ga hin k'a ɲaa kuuna.

Manoo ašariyaa

¹⁹ Musa nee i se: «Boro kul masi haya kanandi ɲaahayaa ra hala subbaahi.» ²⁰ Amma i mana hanajer Musa se, boroyan̄ na haya kanandi ɲaahayaa ra hala subbaahoo ra. Nooni tun a ra, a funbu. Musa futu i ga. ²¹ Subbaahi ka kaa subbaahi i ga hayaa kuuna kan̄ boro kul ga hin k'a ɲaa. Nda waynaa koron, a ga menne.

²² Jirbi idduwantoo hane i ga woo kan̄ i ga doona k'a kuuna cine hinka kuuna, boro foo kul liitar yaaha. Jamaa bon̄koyney kul kaa k'a filla Musa se. ²³ Musa nee i se: «Woo ti hayaa kan̄ Abadantaa n'a har. Suba ti hunanzam zaaroo, hunanzam zaari henanante Abadantaa maapoo ga. Wa hayaa hina kan̄ ga hima ka hina, war ma hayaa zargandi kan̄ ga hima ka zargandi. Woo kan̄ cindi, war m'a jisi war bon̄ se hala suba.»

²⁴ I n'a jisi hala suba sanda takaa kan̄ nda Musa n'a yaamar. A mana funbu, nooni mana tun a ra.

²⁵ Musa nee: «W'a ɲaa hō, hunanzam zaari no Abadantaa maapoo ga, hō haya si duwandi taray.

²⁶ War ga ɲaahaya kuuna jirbi iddu, amma jirbi iyyantoo man'ti kala hunanzam zaaroo. Haya sii no.»

²⁷ Woo kul, jirbi iyyantoo hane jamaa ra boroyan̄ fatta ka koy kuuna, amma i mana duu haya kul. ²⁸ Abadantaa nee Musa se: «Hala

waati foo no war ga yadda k'ay yaamarey nda ay ašariyawey dii? ²⁹ War ma bay kaŋ hunanzam zaaroo kaŋ Abadantaa n'a noo war se maaganda se, jirbi idduwantoo hane a ga war noo jirbi hinka ŋaahayaa. Jirbi iyyantoo hane boro kul ma cindi nga do, boro kul masi fatta.» ³⁰ Jirbi iyyantoo jamaa hunanzam.

³¹ Izirayel borey na ŋaahayaa din maɓnoo dan «man»*. A ga hima nda hayni gurunbu. A ga kaaray, nga tenbaa ga hima nda furme kaŋ teendi nda yuu.

³² Musa nee: «Hayaa ne kaŋ Abadantaa n'a yaamar: <War ma mudu foo too a ra war zamaney se, hala i ma dii takulaa kaŋ nda ay na war huna saajoo ra waatoo kaŋ ay na war fattandi Misira gandaa ra.» ³³ Woo banda ga, Musa nee Haruna se: «Jinay foo zaa, m'a too nda man liitar taaci, m'a jisi Abadantaa jere, hala ma man jisi war zamaney se.» ³⁴ Sanda takaa kaŋ nda Abadantaa na Musa yaamar, Haruna n'a jisi seedetaraa sundukoo jine, hala a ma duu ka jisandi.

³⁵ Izirayel borey na manoo ŋaa jiiri woytaaci (40) hala i ga too gandaa kaŋ ra boro goo. I na manoo ŋaa hala waatoo kaŋ i too Kanaŋ gandaa sintinoo ga. ³⁶ Mudu foo ga sawa nda neešihaya foo kaŋ se i ga nee efa zamna woyaa (10) affoo.

17

* **16:31** 16.31 «man», Ebere šenni ra, almaganaa ti «macin ti woo?» Sorro 15to.

*Masa nda Meriba haroo šennoo
(Kabuyaney 20.2–13)*

¹ Izirayel borey jamaa kul hun Sin saajoo ra ka kay nongu nda nonguyan ra ka sawa nda Abadantaa yaamaroo. I goro Refidim, amma hari sii no din kaŋ jamaa g'a haŋ. ² Jamaa yenje nda Musa ka nee: «Ir noo hari ir ma haŋ». Musa nee i se: «Macin se war ga yenje nda agay? Macin se war ga Abadantaa sii?» ³ No din ra hari jaw duu jamaa, i ŋuunuŋuunu Musa ga ka nee: «Cin se n'n'ir žigandi ka hun Misira k'ir, nda ir izey, nda ir jawdey naŋ ir ma buu nda jaw?» ⁴ Musa kaati ka Abadantaa cee ka nee: «Macin no y'a tee jamaa woo se? Ne nda kayna i g'ay warra nda tondi k'ay wii.» ⁵ Abadantaa nee Musa se: «Bisa jamaa jine, ma boroyaŋ zaa Izirayel boro beerey ra, goboo kaŋ nda n'na isaa kar zaa ni kaboo ra ma koy. ⁶ Nga ne, ay ga kay ni jine tondoo ga kaŋ goo Horeb jeroo ga. Ma tondoo kar, hari ga fatta a ra, jamaa ga haŋ.» Musa na yaamaroo din tee Izirayel boro beerey jine.

⁷ Yenjaa kaŋ Izirayel borey n'a tee nda siiyanoo maaganda kaŋ i n'a tee Abadantaa se ka nee: «Abadantaa goo ir game wala a sii ir game?» Woo maaganda a na nongoo maanoo daŋ Masa (maanaa «siiyan») nda Meriba (maanaa «yenje»).

Amalek borey koy Izirayel borey wongu

⁸ Amalek borey koy Izirayel borey wongu Refidim. ⁹ Musa nee Žozuwe se: «Aruyaŋ suuba ir se, ma fatta ka Amalek borey wongu. Suba

agay, ay ga kay hondoo boŋoo boŋ, Irkoy goboo goo ay kaboo ra.» ¹⁰ Žozuwe n'a tee nda takaa kaŋ nda Musa n'a har a se, a koy Amalek borey wongu. Amma Musa, nda Haruna, nda Hur žigi hondoo boŋoo ga. ¹¹ Kullihinne Musa kabey goo beene, Izirayel ga hin, nda a na nga kabey zumandi, Amalek borey ga hin. ¹² Kaŋ Musa kabey fara, i na tondi zaa k'a daŋ a cire a ma goro a ga. Haruna nda Hur goo carawey ga i ga kabey gaa, affoo goo caraw foo ga, affaa goo caraw faa ga. Kabey cindi takaa din da hala waynaa kaŋyanoo ga. ¹³ Žozuwe na nga takubaa ka hin Amalek nda nga jamaa.

¹⁴ Abadantaa nee Musa se: «Woo hantum citaabu ra, a ma tee hongandihaya. Daŋ Žozuwe haŋaa ra kaŋ ay ga Amalek borey benandi hala nongu kaŋ ra boro si yee ka hongu ey.» ¹⁵ Musa na sargari tonadoo foo cin, a na maapoo daŋ «Abadantaa ti ay darapowoo». ¹⁶ A nee: «Zama i na Abadantaa kokoy gorodogoo wongu, woo man'ti kala wongu Abadantaa nda Amalek borey game zaman ka kaa zaman.»

18

Musa nda Žetro fillaa

¹ Žetro, Majanŋ ganda a sargari juwalkaw, Musa nzuraa, maa hayaa kul kaŋ Irkoy n'a tee Musa nda Izirayel Irkoy jamaa se, maanaa takaa kaŋ nda Abadantaa na Izirayel fattandi Misira. ² Žetro, Musa nzuraa na Sefora, Musa wandoo zaa nga bande, waatoo kaŋ Musa n'a sanba baaboo do banda ga. ³ A kate Sefora iz'aru

hinkaa. Affoo maapoo ti Geršom (maanaa «ka koy goro no din»), zama a nka nee: «Ya nka koy goro labu waani ra.» ⁴ Affaa maapoo ti Eliyezer (maanaa «ay Koyoo ti hallasikaw»). A nee: «Zama ay baaba Irkoy ka kaa k'ay hallasi k'ay waa Firawuuna takuba.»

⁵ Žetro, Musa nzuraa koy nda Musa iz'arey nda nga wandoo Musa do saajoo kaŋ ra a ga goro, Irkoy tondi hondoo jere. ⁶ A donto ka nee Musa se: «Agay no Žetro ni nzuraa, ay ga kaa ni do, nda ni wandoo, nda nga iz'aru hinkaa kaŋ goo a bande.» ⁷ Musa fatta ka koy nga nzuraa kubay, a gunguma a se, a n'a summu. I na cere foo, i huru hukkumoo ra. ⁸ Musa na takaa filla nga nzuraa se kaŋ Abadantaa n'a tee Firawuuna nda Misira se Izirayel maaganda, nda faraa kul kaŋ duu ngey fondaa ra, nda takaa kaŋ nda Abadantaa na ngi kaa kabe ra. ⁹ Žetro jaali nda gomnoo kul kaŋ Abadantaa n'a tee Izirayel se k'i kaa Misira borey kabey ra. ¹⁰ Žetro nee: «Albarka ma bara Abadantaa se kaŋ na war kaa Misira borey nda Firawuuna kaboo ra, kaŋ na jamaa kaa Misira borey kabey ra. ¹¹ Ay bay sohõ kaŋ Abadantaa bisa koyey kul, zama a na nga jamaa hallasi waatoo kaŋ Misira borey g'i kabekunafutay.»

¹² Žetro, Musa nzuraa na sargari kukurante nda sargariyaŋ kaa Irkoy se. Haruna nda Izirayel boro beerey kul kaa ka ŋaa Musa nzuraa bande Irkoy jine.

Musa na boŋkoyniyaŋ kayandi kaŋ ga jamaa ciiti

¹³ Subaa ra, Musa goro ka jamaa ciiti. Jamaa cindi Musa jine za subbaahi hala cijinoo ra. ¹⁴ Musa nzuraa dii hayaa kul kaŋ a g'a tee jamaa se, a nee a se: «Macin ti woo kaŋ n'g'a tee jamaa se? Macin se n'ga goro ni hinne, amma jamaa ga kay ni jine za subbaahi hala cijinoo ra?» ¹⁵ Musa nee nga nzuraa se: «Jamaa mma kaa ay do ya Irkoy ibaayoo ceeci i se. ¹⁶ Nda haya huru i game, i mma kaa ay do ya ciiti i game, ay g'i bayrandi Irkoy yaamarey nda nga ašariyawey.»

¹⁷ Musa nzuraa nee a se: «Takaa kaŋ n'g'a tee si boori. ¹⁸ N'ga ni boŋ farandi, ni nda jamaa kaŋ goo ni bande. Goyoo ga hanse ka tinj ma ne, ni hinne si hin k'a tee. ¹⁹ Sohō, haŋajer ay jindoo se, ay ga ni noo hoyray foo, Irkoy goo ni bande. Ni no ma tuuru jamaa maanoo ga Irkoy jine, ni no ma jamaa almušakkawey ka koy Irkoy jine. ²⁰ Ma borey fahamandi yaamarey nda ašariyawey. M'i bayrandi fondaa kaŋ i ga hima ka hanga a, nda haya kaŋ i ga hima k'a tee. ²¹ Ni, ma aru alkadaranteyan suuba jamaa ra kaŋ ga hunbur Irkoy, laadiranteyan kaŋ si zanba. I daŋ jamaa jine: boro zenber foo (1.000) kul ma affoo daŋ i jine, boro zangu (100) kul ma affoo daŋ i jine, boro woyguu (50) kul ma affoo daŋ i jine, boro woy (10) kul ma affoo daŋ i jine. ²² Waati kul ngi no ma jamaa ciiti. Haya kul kaŋ ga beeri, i m'a ka kaa ni do, amma haya kaŋ ga kacca, i m'a ciiti ngi hunday. Kaa jeraa ra kaŋ goo ni boŋ, i ga ni faaba k'a zaa. ²³ Nda n'na woo tee, nda Irkoy na ni yaamar nda woo, n'ga hin ka kay jeraa cire, jamaa woo kul ga koy ngi dogoo

ra nda baani.»

²⁴ Musa na nga nzuraa hoyrawey dii, a na hayaa kul tee kan a n'a har a se. ²⁵ Musa na aru alkadaranteyan suuba Izirayel kul ra k'i tee bonkoyniyan jamaa se, boro zenber foo (1.000) bonkoyni foo, boro zangu (100) bonkoyni foo, boro woyguu (50) bonkoyni foo, nda boro woy (10) bonkoyni foo. ²⁶ Ngi no ma jamaa ciiti waati kul. Haya kan šendi, i g'a ka too Musa do. Amma haya kaccu kul, i g'a ciiti ngi hunday.

²⁷ Musa na nga nzuraa nan a ma koy, nzuraa koy nga gandaa ra.

19

Irkoy na Izirayel noo amaana

¹ Izirayel borey handu hinzantoo Misira gandaa fattaroo banda ga, zaari jinaa i too Sinay saajoo ra. ² I nka hun Refidim ka koy Sinay saajoo ra, i goro saajoo din ra. Izirayel goro no din tondi hondoo tenje, ³ amma Musa žigi ka koy Irkoy do. Abadantaa n'a cee tondi hondoo bon ka nee a se:

«Ma nee Yakuba hugoo se,
ma bayrandi Izirayel borey se ka nee:

⁴ «War dii hayaa kan ay n'a tee Misira borey se, sanda takaa kan nda dutal ga nga izey zaa nga fatawey ra, ay na war zaa ka kate war ay do.

⁵ Sohō, nda war hanajer ay jindoo se ka boori, war na agay amaanaa dii, war ga tee agay hunday bagaa jamawey kul ra, zama agay wane nda laboo kul.

⁶ War ga tee ya ne kokoy sargari juwalkawyan
nda dumi henanante.»

Wey ti šenney kaŋ n'g'i har Izirayel borey se.»

⁷ Musa kaa, a na jamaa boro beerey cee, a na
šenney wey kul dan i jine kaŋ nda Abadantaa n'a
yaamar. ⁸ Jamaa kul n'a zaabi cere bande ka nee:
«Haya kul kaŋ Abadantaa n'a har ma ne, ir g'a
tee.» Musa na jamaa šenney ka yee Abadantaa
do.

⁹ Abadantaa nee Musa se: «Ay ga kaa ni do
duula kubayante ra, hala waati kaŋ ay ga šelan
ni bande jamaa ma maa, hala i ma naanay ni
hala abada.» Musa na jamaa šenney ka too
Abadantaa do.

Irkoy na Musa kubay Sinay tondi hondoo ga

¹⁰ Abadantaa nee Musa se: «Koy jamaa do,
m'i dan jere ga ya ne hõ nda suba. I ma ngi
darbawey numandi. ¹¹ I ma soolu jirbi hinzantoo
se, zama jirbi hinzantoo ra Abadantaa ga zunbu
Sinay tondi hondoo ga jamaa kul jine. ¹² Hirriyan
dan tondi hondoo kuubi-ka-beraa ga kaŋ ga
jamaa si bisa, nee i se: «Wa hawgay war masi
žigi tondi hondoo ga, war masi tuku carawey ga.»
Boro kul kaŋ tuku tondi hondoo ga, a waazibi
boraa ma wiiyandi. ¹³ Kabe kul masi tuku boraa
ga, amma i m'a warra nda tondi k'a wii wala i
m'a hay nda yaaji. A ma tee adabba wala boro, a
masi huna. Waati kaŋ hilloo na hēeni kuku tee,
i ma žigi tondi hondoo ga.» ¹⁴ Musa zunbu tondi
hondoo ga ka kaa jamaa do. A na jamaa yeeti
jere ga Irkoy se, i na ngi darbawey numandi. ¹⁵ A
nee jamaa se: «War ma soolu jirbi hinzantoo se.
War masi too woy do.»

16 Jirbi hinzantoo hane, kaŋ moo boo, jinjinjan, nda melijan, nda duula kubayante goo tondi hondoo boŋ, hilli jinde beeri hēe. Alžamaa kul kaŋ goo jamaa kaloo ra jijiri. 17 Musa na jamaa ka fatta ka koy Irkoy kubay jamaa kaloo dumaa ga. I kay tondi hondoo cire. 18 Sinay tondi hondoo kul ka tee dullu, zama Abadantaa mana zunbu kala nuune ra. Dulloo žigi ni mma nee alforon beeri dullu. Tondi hondoo kul hanse ka jijiri. 19 Hilloo jindoo mma koy de a ga beeri, Musa ga šelan, Irkoy g'a zaabi jinjinjan ra*.

20 Abadantaa zunbu Sinay tondi hondoo ga, tondi hondoo boŋoo boŋ. Tondi hondoo boŋoo boŋ Abadantaa ciya Musa se, Musa žigi. 21 Abadantaa nee Musa se: «Zunbu ka kašeta jamaa ga, i masi bisa hirrey ga ka koy Abadantaa do ka dii, nda i n'a tee, iboobo ga buu i ra. 22 Ba sargari juwalkey kaŋ ga hin ka man Abadantaa, ga hima ka ngi boŋ yeeti jere ga Irkoy se, hala Abadantaa mas'i wii.» 23 Musa nee Abadantaa se: «Jamaa si hin ka žigi Sinay tondi hondoo ga, zama ni nka kašeta ir ga ka nee: <Ma hirriyan daŋ tondi hondoo se, m'a daŋ jere ga ya ne.» 24 Abadantaa nee a se: «Koy ma zunbu, hiino ma žigi, Haruna ma žigi ni bande. Amma sargari juwalkey nda jamaa masi hirrey hoo ka žigi ka koy Abadantaa do, nda i n'i hoo, a g'i wii.» 25 Musa zunbu jamaa do k'a har i se.

* **19:19** 19.19 «jinjinjan ra», Ebere šenni ra, almaganaa faa ti «nda jinjinjan».

20

Yaamar woyaa (10)

(Alhukumoo 5.6–21)

¹ Šenney ne kaŋ Irkoy n'i har, a nee:

² «Agay ti Abadantaa, ni Koyoo kaŋ na ni fattandi Misira gandaa ra, tamtaray hugoo ra.

³ Masi koy tana gana ay banda ga.

⁴ Masi tooru hanse, masi bii tee kaŋ ga hima nda haya kaŋ goo beene beenaa ra, wala ganda laboo ga, wala haroo ra laboo cire. ⁵ Masi sujudu koyey wey se, mas'i gana, zama agay, Abadantaa, ni Koyoo man'ti kala Koy kaŋ ga canse ma ne, ka baaba kaŋ konna agay layboo ka hanga hala nga izey alwadda hinzantoo ka koy itaacantoo ga. ⁶ Amma ay ga agay arrahamaa cebe alwadda zenberyan se kaŋ ga baa agay, de i g'ay yaamarey dii.

⁷ Masi Abadantaa, ni Koyoo maapoo cee bila addalil, zama Abadantaa si boro naŋ kaŋ ga nga maapoo cee bila addalil.

⁸ Ma hanse ka hongu hunanzam zaaroo, a ma yeetandi jere ga ya ne. ⁹ Jirbi iddu ma goy, ma ni almušakkawey kul tee. ¹⁰ Amma jirbi iyyantoo, hunanzam zaari no Abadantaa, ni Koyoo maapoo ga. Masi almušakka kul tee, ni, nda ni iz'aroo, nda ni ize woyoo, takaa din da ni baŋnaa, nda ni koŋnaa, nda ni adabbaa, nda taabuši kaŋ goo ni koyrawey ra. ¹¹ Zama jirbi iddu ra Abadantaa na beenaa, nda gandaa, nda teekoo nda haya kul kaŋ goo i ra tee. Amma jirbi iyyantoo hane a hunanzam. Woo se Abadantaa

na albarka dan hunanzam zaaroo ra, a n'a yeeti jere ga.

¹² Ma ni baaba nda ni naa beerandi hala ma duu aloomur gandaa ra kan Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne.

¹³ Masi boro wii.

¹⁴ Masi zina.

¹⁵ Masi zay.

¹⁶ Masi taari seedetaray tee ni cinaa ga.

¹⁷ Masi haya kan goo ni cinaa hugoo ra boonay. Masi ni cinaa wandoo boonay, wala nga bapnaa, wala nga konnaa, wala nga hawoo, wala nga farkaa, wala haya kul kan ti cinaa wane.»

¹⁸ Jamaa kul maa jinjinyanoo, i dii nuune deeney, i maa hilloo jindoo, i dii tondi hondoo kan ga dullu. Kan jamaa dii wey, i jijiri, i kay nongu mooro ra. ¹⁹ I nee Musa se: «Œelan ir se ni hunday, ir ga maa ma ne, amma Irkoy masi Œelan ir se hala ir masi koy buu.» ²⁰ Musa nee jamaa se: «War masi hunbur, zama Irkoy nka kaa ka war sii, hala nga hunburaa ma bara war ra, war masi zunubu tee.» ²¹ Jamaa kay nongu mooro ra. Musa man duula bibi tik kan ra Irkoy cindi.

Sargari tonadogoo aŒariyaa

²² Abadantaa nee Musa se: «Nee Izirayel borey se: <War hunday dii kan beenaa ra ay goo kan ay Œelan war bande. ²³ War masi koy tee ay banda ga, war mas'a tee nda nzorfu kaaray, war masi koy tee war bon se nda wura.> ²⁴ Ma labu sargari tonadoo tee ka ni sargari kukurantey, nda ni alaafiya teendi sargarey, nda ni alman buuney

sargari, nda ni alman beerey sargari kaa. Nongu kul kaŋ ra ay n'ay maapoo bayrandi, ay ga kaa ni do, ay ga albarka daŋ ni ra. ²⁵ Amma nda n'na sargari tonadoo cin ya ne nda tondi, mas'a cin nda tondi kaŋ i na hoy. Zama nda n'n'i hoy nda guuru, n'ga sargari tonadogoo kaynandi. ²⁶ Masi dira tintim boŋ ka koy sargari tonadogoo ra, hala ni gaa koonoo masi koy fatta.»

21

Ašariyaa kaŋ gorandi Ebere tamey se

¹ «Ašariyawey ne kaŋ m'i daŋ i jine: ² <Nda n'na Ebere tam day, a ma goy jiiri iddu, jiiri iyyantoo ra a ma hun ni do ka duu borcintaray bila nda a ma haya kul bana. ³ Nda nga hinne ka huru ni do, a ga fatta nga hinne. Nda a gar a goo nda wande, nga nda wandoo ga fatta. ⁴ Nda nga koyoo k'a noo wande, de wandoo duu a se iz'aruyan nda ize woyyan, woyoo nda nga izey ga tee nga koyoo wane. Nga, a ga fatta nga hinne. ⁵ Amma nda tamoo bayrandi ka nee: "Ay ga baa ay koyoo, nda ay wandoo, nda ay izey, ay si baa ya koy ka duu borcintaray." ⁶ Woo ra nga koyoo ga kate a Irkoy jine, a g'a kayandi ganboo wala ganboo caraa ga, koyoo ga haŋaa fun nda sulba. Woo banda ga, a ga tee a se tam hala abada.»

⁷ Nda mo, aru na nga ize woyoo neere sanda koŋŋa, a si hun koŋŋataraa ra sanda takaa kaŋ nda tamey ga hun. ⁸ Nda woyoo si kan koyoo se, ka gar nga maapoo ga a goo, a m'a naŋ a ma dayandi k'a kaa kabe ra, a sii nda fondo k'a neere dumi waani se, a nk'a zanba. ⁹ Nda a n'a

noo nga iz'aroo se, a ga alaadaa tee a se kan ga teendi ize woy se. ¹⁰ Nda a na ize woy foo zaa koyne nga bon se, a si kumandi njahayaa, nda bankaaraa, nda gorokasinaa ra. ¹¹ Nda a si haya hinza woo tee a se, a ma hun a kone bila nda a ma nooru bana.»

Laybu kan ga kate i ma boro wii

¹² «Boro kan na boro kar k'a wii, a waazibi boraa ma wiiyandi. ¹³ Amma nda a mana muray k'a wii, Irkoy alwaadoo no, ay ga nongu cebe ma ne kan ra a ma zuru ka koy tugu. ¹⁴ Nda boro na nga cinaa kabekunafutay k'a wii nda carmay, ba boraa goo ay sargari tonadogoo ra, m'a kaa no din hala i m'a wii.

¹⁵ Boro kan na nga jaa wala nga baaba kar, a waazibi boraa ma wiiyandi.

¹⁶ Boro kan na boro haamay, nda a na boraa neere wala a duwandi kaboo ra, a waazibi boraa ma wiiyandi.

¹⁷ Boro kan na nga jaa wala nga baaba kaynandi, a waazibi boraa ma wiiyandi.

¹⁸ Nda aruyan yenje, de affoo na nga ceroo kar nda tondi wala a na nga kaboo kunkuni k'a kar, amma boraa mana buu, a nka kan, a maray. ¹⁹ Woo banda ga, nda a ga hin ka dibi gobu ga ka fatta taray, i si haya kul tee boraa se kan n'a kar, amma waatoo kan a g'a tee a si goy, boraa kan n'a maray g'a bana, de mo a g'a safar hala a ma duu baani.

²⁰ Nda boro na nga banjaa wala nga konjaa kar nda gobu hala a buu kaboo ra, a waazibi bukaa ma faasandi. ²¹ Amma nda a huna zaari

foo wala ihinka, bukaa si faasandi, zama nga almaanoo no.

²² Nda aruyan gurgay, de i too alhaamidukoyni do, woo kate woyoo hay, albasi mana duu a, woo banda ga, woyoo kurpoo ga hayaa har kan arey m'a bana. I g'a bana ka sawa woo kan ciitoo n'a kayandi. ²³ Amma nda albasi tee, a ga hima ka banandi, hundi no ma hundi bana, ²⁴ moo no ma moo bana, hije no ma hije bana, kabe no ma kabe bana, cee no ma cee bana, ²⁵ tonyan no ma tonyan bana, maraydoo no ma maraydoo bana, žabari ndella no ma žabari ndella bana.

²⁶ Nda boro na nga bajnaa wala nga konnaa kar mopoo ga hala mopoo hasara, a m'a tan a ma borcin, mopoo kan hasara maaganda. ²⁷ Nda nga bajnaa wala nga konnaa hijoo no a n'a kanandi, a m'a tan a ma borcin, hijoo kan kan maaganda.

²⁸ Nda haw na nga hilley ka aru wala woy kar hala a buu, hawoo ga warrandi nda tondi ka buu, hamoo si nandi, hawoo koyoo ga henan. ²⁹ Amma nda hawoo doona ka kara, de i na alhabar dan koyoo ra, amma a mana lakkal tee a se, de a na aru wala woy wii, hawoo ga warrandi nda tondi ka buu, koyoo mo ga wiiyandi. ³⁰ Nda i na zukandi dan hawoo koyoo ga, haya kul kan i n'a dan a ga, a g'a bana nga hundoo dogoo ra. ³¹ Nda hawoo na nga hilley ka zankaru wala zankawoy kar k'a wii, ašariya follokaa no ma zurandi a ga. ³² Nda hawoo na bajna wala konna kar k'a wii, hawoo koyoo ga nzorfu kaaray tamma bon waranza (30) bana boraa se, hawoo ga warrandi nda tondi ka buu.

³³ Nda boro na nga guusoo nan̄ a mana daabu, wala boro kan̄ na guusu fan̄si bila nda a m'a daabu, nda haw wala farka kan̄ a ra, ³⁴ guusoo koyoo g'a bana, a ga nga hayoo alkadaroo bana adabbaa koyoo se, adabba bukaa ga tee guusoo koyoo wane.

³⁵ Nda boro hawoo na nga hilley ka boro tana hawoo kar hala a buu, hawoo kan̄ ga huna, i m'a neere, i ma nooroo zamna. Haw bukaa mo i m'a zamna. ³⁶ Amma nda borey ga bay kan̄ haw no kan̄ doona ka kara, ka gar koyoo mana lakkal tee a se, a ga waazibi a ga a ma haw bana hawoo dogoo ra, haw bukaa ma tee nga wane.

³⁷ Nda boro na haw wala feeji zay, nda a n'a koosu wala a n'a neere, a ga haw guu bana hawoo dogoo ra, feeji taaci feejoo dogoo ra.»

22

¹ «Nda zay diyandi kaboo goo jinaa ra, a karandi hala a buu, nga kuroo alhakoo si banandi. ² Amma nda a diyandi ka gar waynaa fatta, nga kuroo alhakoo ga banandi. A ga waazibi zayoo ga a ma bana, nda a sii nda haya kul, a ga neerandi nga zaytaraa maaganda. ³ Nda adabbaa kan̄ a n'a zay duwandi kaboo ra a ga huna, a ma tee haw, wala farka, wala feeji, a ga nga cine hinka bana.»

Ašariyaa kan̄ gorandi haya waani se

⁴ «Nda boro na nga adabbaa nan̄ a ma ŋaa faari wala alaneb faari ra, nda a nan̄ nga adabbaa ma ŋaa faari waani ra, a g'a bana nda

nga faaroo haya henney, wala nga alaneb faaroo haya henney.

⁵ Nda nuune tun, de a koy karjiyaŋ kaŋ ga faari kuubi ka too jeeney do, wala alkama kaŋ ga kay, wala faari ton, bora a kaŋ na nuunaa diinandi, ŝikka sii a ga hayey bana kaŋ a n'i ton.

⁶ Nda boro na nooru wala jinay talfi boro ga, de i zayandi a do, nda zayoo duwandi, a ga nga cine hinka bana. ⁷ Nda zayoo mana duwandi, hugoo koyoo ga kay Irkoy jine ka bayrandi kaŋ nga kaboo mana too nga cinaa almaanoo do. ⁸ Cere hooyan ŝenni kul, a ma tee haw, wala farka, wala feeji, wala bankaaray, wala haya kul kaŋ dere, de boro foo kul nee: <Agay wane>, ngi boro hinkaa ga koy Irkoy jine. Bora a kaŋ Irkoy dunbandi kaŋ a toope ga hayaa cine hinka bana nga cinaa se.

⁹ Nda boro na farka, wala haw, wala feeji, wala adabba dumi kul kaŋ no talfi nga cinaa ga, de adabbaa buu, wala nga nongu kayri, wala a zayandi bila seede, ¹⁰ bora a kaŋ ga i na adabbaa talfi ga ŝee Abadantaa maapoo ga kaŋ nga mana too adabbaa do. Almanoo koyoo ga yadda, bora a si bana. ¹¹ Amma nda cimi no kaŋ almanoo zayandi a ga, a g'a bana koyoo se. ¹² Nda ganjihooga ka almanoo wii, a ga seedetaraa too, a si almanoo bana.

¹³ Nda boro na alman hii nga cinaa ga, de nga nongu kayri wala a buu koyoo dumaa ga, a ga hima k'a bana. ¹⁴ Nda koyoo jinoo ra a tee, a s'a bana. Nda a nka sufurayandi, sufuray hayoo de no a g'a bana.»

Adamizey nda cere game aŝariyawey

¹⁵ «Nda aru na woyssoogo kaŋ si aru bay kaŋ mana wirandi darga ka kani nda a, a waazibi a ga a ma nga hiijaa almaanoo bana ka tee kurpoo. ¹⁶ Nda baaboo wanji k'a noo a se, a ga nooru bana sanda woyssoogo kaŋ si aru bay hiijaa almaanoo.

¹⁷ Cerkaw woy masi naŋ a ma huna.

¹⁸ Boro kaŋ marga nda adabba, a waazibi a ma wiiyandi.

¹⁹ Boro kaŋ na sargari kaa koy maa ga kaŋ man'ti Abadantaa hinne se, a waazibi i ma boraa halaci sōy.

²⁰ Masi yaw žilla wala k'a torro, zama Misira gandaa ra war nka tee yaw. ²¹ Masi woy kaŋ kurpoo buu žilla, masi alyatim žilla. ²² Nda n'n'i žilla, nda i tilasu ka kaati k'ay cee, šikka sii ay ga maa ngi kaatiroo se. ²³ Ay futuyanoo ga tun, ay ga war wii nda takuba. War wandey ga tee woyyaŋ kaŋ kurney buu, war iz'arey ga tee alyatim. ²⁴ Nda n'na nooru garaw ay jamaa boro se, jaŋantaa kaŋ goo ni bande, masi borey kaŋ ga garaw noo takaa tee a se, masi albaha ceci a ga. ²⁵ Nda a waazibi ma ni cinaa bankaaraa dii sanda tolme, m'a yeeti a se za waynaa mana kaŋ. ²⁶ Zama woo din hinne ti nga gumtaafaa, nga bankaaraa kaŋ nda a ga nga kunturoo daabu. Macin nda a ga gum ka kani? Nda a tee a kaati k'ay cee, ay ga maa a se, zama agay, ay ga tamalla.

²⁷ Masi Irkoy kaynandi. Boŋkoyni kaŋ goo ni jamaa ra, mas'a danga.

²⁸ Masi gay mana baa kaa ya ne ni hegaa nda ni alaneb haroo ra. M'ay noo ni iz'aru jinaa. ²⁹ Ma

takaa din da tee ni alman beeroo nda ibuunaa se. A ma cindi naɗoo bande jirbi iyye, jirbi yaahantoo hane, m'a noo ya ne.

³⁰ War ma tee boro henananteyan ya ne: alman kan ganjihooga n'a wii saajoo ra, war masi hamoo naa. War m'a warra hansey se.»

23

Boro yalaafantey beerandiyanoo

¹ «Masi šenni kan man'ti cimi ka dira. Masi taari seedetaray tee ka boro kan tooje faaba.

² Masi hanga jamaa bande kan ga baa ngi ma ifutu tee. Ciiti ra, masi hanga jamaa bande za i ga boobo se ka šerretaraa šiirandi. ³ Masi boro yalaafante ndumoo guna k'a faaba ciiti ra.

⁴ Nda n'kan ni iberoo hawoo wala farkaa ga kan dere, masi goro man'a ka koy a do. ⁵ Nda n'dii boro kan ga konna ni farkaa ga gurfa jeejaa maaganda, mas'a naɗ, masi goro man'a faaba jeejaa ra.

⁶ Masi talka kan goo ni jamaa ra cimoo taa a kone ciiti ra. ⁷ Ma mooru haya kan ti taari. Masi boro kan mana haya kul tee wii, masi boro šerrante wii, zama toonante, ay s'a dii boro šerrante. ⁸ Masi sufuray taa, zama sufuraa mma diikey tee danaw, a ga šikka dan šerrantey ga.

⁹ Masi yaw torro, war hunday ga yaw hunaroo bay, zama war tee yaw Misira gandaa ra.»

Hunanzam jiiroo nda hunanzam zaaroo

¹⁰ «Jiiri iddu ma ni laboo beeri, ma faari-izey hegay. ¹¹ Amma jiiri iyyantoo ga ma laboo naɗ a ma hunanzam. Ni jamaa talkey ga haya naa kan

i duu a ra, woo kaŋ i g'a naŋ ganjihoogawey g'a ŋaa. Takaa din da no m'a tee ni alaneb faaroo nda ni zaytuŋaŋoo se.

¹² Jirbi iddu goy kaŋ goo ma ne, m'a tee, amma jirbi iyyantoo ma hunanzam, hala ni hawoo nda ni farkaa ma hunanzam, hala ni koŋŋaa iz'aroo nda ni yawoo ma hunsar.

¹³ War ma hayey dii henna kaŋ ay n'i har war se, war masi koy tanayaŋ maapey cee, boro masi maa maapey ni mijoo ra.»

Izirayel jingar zaarey

¹⁴ «Cee hinza jiiroo ra ma jingar tee ay maapoo ga. ¹⁵ Ma Takulawey kaŋ ra dolobiri sii jingaroo kayandi. Jirbi iyye Abib handoo* ra ma takula ŋaa kaŋ ra dolobiri sii sanda takaa kaŋ nda ay na ni yaamar. Zama handoo din ra ni fatta Misira. Boro si kaa ay jine kabe koonu.

¹⁶ Ma Hegaa jingaroo kayandi, dumiyoo kaŋ n'n'a say faarey ra goyoo ize jina-jinawey no. Jiiroo benantaa ga, ma Faari-izey kaayanoo jingaroo tee waati kaŋ n'na ni faarey goyey hegaa tee. ¹⁷ Jiiroo ra cee hinza ni arey ma kay ni Koyoo, Abadantaa jine.

¹⁸ Sargaroo kuroo kaŋ n'g'a kaa, takula kaŋ ra dolobiri goo masi hanga a. Jingaroo hamoo maanoo masi cindi za cijinoo ra hala subbaahi. ¹⁹ Ma kate ni faaroo ize jina-jinawey Abadantaa, ni Koyoo hugoo ra. Masi hancin-ize hina paŋoo wawaa ra.»†

* **23:15** 23.15 Zamnaa 13.4. † **23:19** 23.19 Zamnaa 34.26; Alhukumoo 14.21.

Irkoy na allaahidu zaa kan nga ga nga jamaa faaba

²⁰ «Nga ne, ay ga almalayka sanba ni jine, a ma ni hawgay naarumaa ra ka ni ka koy nongoo kan ay n'a hanse ma ne ra. ²¹ A beerandi, ma maa jindoo se, mas'a kakaw. A si war hooyanoo mupe. Zama ay maanoo goo a ga. ²² Nda n'ga maa jindoo se ka boori, de n'ga haya kul tee kan ay g'a har ma ne, ay ga tee ni iberey iberoo, ni yenjekey yenjekaa.

²³ Waati kan ay almalaykaa huru ni jine ka ni ka koy Amor borey do, nda Heti borey do, nda Ferezi borey do, nda Kanan borey do, nda Hewi borey do, nda Žebus borey do, ay g'i derandi.

²⁴ Masi sujudu ngi koyey se, mas'i gana, masi ngi takawey tee. M'i warra ganda ka tondey kan i n'i kayandi k'i gana kayri. ²⁵ War ma Abadantaa, war Koyoo gana, a ga albarka dan war ŋaahayaa nda war haroo ra, de ay ga wirci moorandi ni ga.

²⁶ Ni gandaa ra, gunde hasaraw si tee, woy si gun, ay ga ni noo aloomur. ²⁷ Ay g'ay hunburaa ka koy ni jine, jama kul kan ra ni huru, ay ga lakkaloo ŋaami, de ay ga ni iberey kul zurandi ni jine.

²⁸ Ay ga binbin laalayan sanba ni jine, i ga Hewi borey, nda Kanan borey, nda Heti borey gaaray ni jine. ²⁹ Ay s'i gaaray ni jine jiiri folloku ra, gandaa masi koy tee farru koonu, ganjihoogawey masi koy boobo ka yee ni ga. ³⁰ Ay g'i gaaray ni jine kayna-kayna, waati kan n'duu hayyan, gandaa ma yee ni mayray ra.

³¹ Ay ga ni laboo kanjey kayandi Kakaarey teekoo ga ka koy Filisti borey teekoo nda saajoo

ka koy isaa‡ ga. Zama ay ga gandaa borey dan ni kaboo ra, de n'g'i gaaray ni jine. ³² Amaana masi huru ni nda i game, a masi huru ni nda ngi koyey game. ³³ I masi goro war gandaa ra hala i masi kaa ka koy war tusa war ma zunubu tee ay ga, zama woo ra ngi koyey no n'g'i gana, de a ga tee ma ne kumsay.»

24

Irkoy na amaana dan nga nda Izirayel borey game

¹ Abadantaa nee Musa se: «Žigi ka kaa ay do tondi hondoo boŋ, ni nda Haruna, nda Nadab, nda Abihu, nda Izirayel boro beerey ra, boro woyye (70), war ma sujudu ya ne nongu mooro ra. ² Musa hinne ma man kate ay do. I masi man kate, jamaa masi žigi kate a bande.»

³ Musa koy Abadantaa šenney kul nda ašariyawey kul har jamaa se. Jamaa tee jinde foo ka tuuru ka nee: «Šenney kul kaŋ Abadantaa n'i har, ir g'i tee.»

⁴ Musa na Abadantaa šenney kul hantum. A tun subbaahi biya ka sargari tonadoo cin tondi hondoo cire, a na tondi woy cindi hinka (12) kayandi Izirayel alkabiila woy cindi hinkaa (12) maapey ga. ⁵ A na Izirayel arusoogayan sanba i ma koy sargari kukuranteyan nda haw yaaruyan sarga Abadantaa maapoo ga i ma tee alaafiya teendi sargaroo. ⁶ Musa na kuroo jeroo zaa, a n'a dan potiyay ra, jere faa a n'a say-say sargari tonadogoo ga. ⁷ A na amaanaa citaaboo zaa, a n'a

‡ 23:31 23.31 Isaa no kaŋ se i ga nee Efrat.

caw jamaa se. I nee: «Haya kul kaŋ Abadantaa n'a har, ir ga haŋajer a se, ir ga dira nda a.»

⁸ Musa na kuroo zaa, a n'a say-say jamaa ga ka nee: «Amaanaa kaŋ Abadantaa n'a daŋ war nda nga game ŝenney kaŋ a n'i har here, amaanaa din kuroo ne.»

⁹ Woo banda ga, Musa, nda Haruna, nda Nadab, nda Abihu, nda Izirayel boro beerey ra, boro woyye (70) žigi tondi hondoo boŋ. ¹⁰ I dii Izirayel Koyoo. Cewey cire, ni mma nee safir tondi kanante, nga henanyanoo ga hima nda beenaa zaati. ¹¹ Borey wey ti Izirayel borciney, Irkoy mana nga kaboo ŝerre ka haya futu kul tee i se. I dii Irkoy, i ŋaa, i haŋ.

Musa na Irkoy kubay tondi hondoo boŋ

¹² Abadantaa nee Musa se: «Žigi ka kaa ay do tondi hondoo boŋ, ma cindi no din. Ay ga ni noo tondi walhawey, maanaa ašariyaa nda yaamaroo kaŋ ay n'i hantum ka jamaa cawandi.»

¹³ Musa tun, nga nda nga banda hunoo Žozuwe, Musa žigi Irkoy tondi hondoo boŋ. ¹⁴ Za i mana koy, a nee boro beerey se: «Wa ir batu ne ra hala waati kaŋ ir willi kate war do. Nga ne, Haruna nda Hur goo war bande, boro kaŋ duu almušakka ma koy i do.» ¹⁵ Musa žigi tondi hondoo boŋ, duulaa na hondoo daabu.

¹⁶ Abadantaa daržaa cindi Sinay tondi hondoo boŋ, duulaa na Sinay tondi hondoo daabu jirbi iddu. Jirbi iyyantoo hane, a na Musa cee duulaa gundoo ra. ¹⁷ Abadantaa daržaa tee Izirayel borey moŋey cire ma nee nuune kaŋ ga gona kaŋ ga dii tondi hondoo boŋoo ga. ¹⁸ Musa

huru duulaa gundoo ra ka žigi tondi hondoo boŋ. Musa cindi hondoo boŋ zaari woytaaci (40) nda cijin woytaaci (40).

25

Jinawey kaŋ ga huru Irkoy gorodogoo cinayanoo ra

¹ Abadantaa šelaŋ Musa se ka nee: ² «Nee Izirayel borey se i ma baa kaa ya ne. Borey kul kaŋ kabey ga don, war m'ay bagaa dii i ga. ³ Bagaa kaŋ war g'a dii i ga man'ti kala: wura, nda nzorfu kaaray, nda alhan, ⁴ nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana, nda hancin hinbiri, ⁵ nda feeji gaaru kuuruyan kaŋ cirayandi, nda ayu kuuruyan, nda akasiya bundu, ⁶ nda jii fitilla gorodogoo se, nda haya hew kaanayan yonyan jiyoo nda dugu hew kaanaa se. ⁷ Oniks tondi nda tondi dumiyay kaŋ ga huru beene kaayi-izoo nda albaytoo ra. ⁸ I ma nongu henanante cin ya ne hala ya goro i game. ⁹ Ay ga Irkoy gorodogoo fasaloo cebe ma ne nda jinawey dumey kul kaŋ ga huru a ra. War m'i kul tee ka sawa nda ngi fasaloo.»

Seedetaraa sundukoo

¹⁰ «I ma sunduku cin nda akasiya bundu, nga kuuyanoo ma tee kabedaaru hinka nda jere, hayyanoo ma tee kabedaaru foo nda jere, nga kayyanoo kabedaaru foo nda jere. ¹¹ M'a daabu nda wura alhakiika, gundoo nda tarayheroo ma daabandi. Ma wura kunga daŋ minoo bande. ¹² Ma wura mennandi ka korbay taaci tee kaŋ n'g'i daŋ cee taaca ga, korbay hinka caraw foo

ga, korbay hinka caraw faa ga. ¹³ Ma akasiya bunduyan tee gobu k'i daabu nda wura. ¹⁴ Ma gobey daŋ sundukoo caraw foo kul korbawey ra k'a zaa. ¹⁵ Gobey ma cindi sundukoo korbawey ra, i masi hun sundukoo ga. ¹⁶ Ma seedetaraa hantumoo kaŋ ay g'a noo ma ne jisi sundukoo ra.

¹⁷ Woo banda ga, ma daabirji* tee nda wura alhakiika. Nga kuuyanoo ma tee kabedaaru hinka nda jere, hayyanoo ma tee kabedaaru foo nda jere. ¹⁸ Ma almalayka hinka tee kaŋ se i ga nee šerib. M'i kar wura ra, m'i daŋ daabirjoo boŋ hinkaa ga. ¹⁹ Ma šerib foo tee boŋ foo ga, ma šerib foo tee boŋ faa ga. War ma šeribey tee daabirjoo hunday ra, daabirjoo boŋ hinkaa ga. ²⁰ Šeribey ma ngi fatawey hay beene, i ga ngi fatawey ka daabirjoo daabu. Ngi ndumey ma cere tenje, i ma daabirjoo guna. ²¹ Ma daabirjoo fur sundukoo ga jina ma seedetaraa hantumoo kaŋ ay g'a noo ma ne jisi sundukoo ra. ²² No din ra ay g'ay boŋ bayrandi ma ne, sundukoo daabirjoo se beene šerib hinkaa game kaŋ goo seedetaraa sundukoo boŋ, ay ga hayaa kul har ma ne kaŋ ay g'a noo ma ne Izirayel borey se.»

Taabaloo nda nga jinawey

²³ «Ma taabal tee nda akasiya bundu, kuuyanoo ma tee kabedaaru hinka, hayyanoo ma tee kabedaaru foo, kayyanoo ma tee kabedaaru foo nda jere. ²⁴ M'a daabu nda wura alhakiika, ma wura kunga daŋ mipoo bande. ²⁵ Ma jejebu

* **25:17** 25.17 Daabirjoo woo no ma zunubey daabu.

tee kanj hayyanoo ga too kabetaami foo, ma wura kunga ka jejeboo kul kuubi k'a bere. ²⁶ Ma wura korbay taaci tee a se, ma korbawey danj kanje taacaa ga kanj goo cee taacaa ga. ²⁷ Korbawey ma man jejeboo, ngi ra gobey ga huru ka taabaloo zaa. ²⁸ Ma akasiya bunduyan tee gobu k'i daabu nda wura ka taabaloo zaa. ²⁹ Ma nga taasawey, nda nga potey, nda nga jinawey, nda nga sargari-kaa-potey kanj nda sargari hari-harey ga doorandi tee. M'i tee nda wura alhakiika. ³⁰ Taabaloo ga, ma takulayanj danj kanj ga jisandi ay jine waati kul.»

Fitilla gorodogoo

³¹ «Ma fitilla gorodoo tee nda wura alhakiika. Fitilla gorodogoo ma karandi, cewoo, nda kunturoo, nda potey, nda nga dobey, nda nga kutukuryey ma tee a bande affoo. ³² Kabe iddu ma fatta carawey ga, ihinza ma fatta fitilla gorodogoo caraw foo ga, ihinza ma fatta caraw faa ga. ³³ Kabe foo ga, poti hinza goo kanj ga hima nda tuuri-izoo kanj se i ga nee amand kanj ra dobu nda kutukurya goo. Kabe faa ga, poti hinza goo kanj ga hima nda amand kanj ra dobu nda kutukurya goo kabe hinkantoo ga. Takaa din da ti kabe idduwaa kanj ga fatta fitilla gorodogoo ga. ³⁴ Fitilla gorodogoo hunday ga poti taaci goo kanj ga hima nda amand kanj ra dobuyan nda kutukuryayanj goo. ³⁵ Dobu foo goo kabe hinkaa jinaa cire kanj ga fatta kunturoo ga, dobu foo goo kabe hinkaa hinkantoo cire kanj ga fatta a ga, dobu foo goo kabe hinkaa hinzantoo cire kanj ga fatta a ga. Takaa din da a ma teendi

kabe idduwaa se kaŋ ga fatta fitilla gorodogoo ga. ³⁶ Ngi dobey nda kabey ma tee kunturoo bande affoo, a kul ma tee goy kaŋ karandi nda wura alhakiika. ³⁷ Fitilla iyee tee a se, fitillawey ma daŋandi a ga, i ma gaay noo jinoo ra. ³⁸ Kanbey kaŋ ga fitillaa zaaraa boosoo dunbu nda boosukaa-jinawey ma tee nda wura alhakiika. ³⁹ Wura alhakiika kilo waranza (30) nda i ma nga nda jinawey din kul tee. ⁴⁰ Hawgay, m'a tee sanda fasaloo kaŋ cebandi ma ne tondi hondoo boŋ.»

26

Irkoy gorodogoo

¹ «Irkoy gorodogoo, m'a tee nda kaymi taafe zuu woy (10) ŝukka baana yakuwante, nda ibula, nda iciray henna, nda iciray zaram. Ma almalaykayaŋ kaŋ se i ga nee ŝerib kay zuwey ga, a ma tee assana goykaw goy. ² Zuu foo kul kuuyanoo ma tee kabedaaru waranka cindi yaaha (28), hayyanoo ma tee kabedaaru taaci. Zuwey kul ma tee deede foo. ³ Zuu guu ma huru cere ga, zuu guu faa mo ma huru cere ga. ⁴ Ma karfuyaŋ kaŋ teendi nda ŝukka bula daŋ zuu guu margari jinaa zuu koraa mijoo ga. Ma taka follokaa tee zuu guu margari hinkantoo zuu koraa mijoo ga. ⁵ Ma karfu woyguu (50) daŋ zuu guu jinaa ga, ma karfu woyguu (50) daŋ zuu guu hinkantoo zuu koraa mijoo ga. Karfey ma cere tenje. ⁶ Ma kanjihaya woyguu (50) tee nda wura, ma zuwey daŋ cere ga nda kanjihayey, a ma tee hukku folloku.

⁷ Woo banda ga, ma zuuyan tee nda hancin hinbiri kan ga tee huklum kan goo Irkoy gorodogoo ga. Zuwey ma tee iwoy cindi foo (11). ⁸ Zuu foo kul kuuyanoo ma tee kabedaaru waranza (30), hayyanoo ma tee kabedaaru taaci. Zuu woy cindi faa (11) ma tee deede foo. ⁹ Ma zuu guu marga cere ga, ma zuu iddu marga cere ga, ma zuu idduwantoo taabu huklumoo jineheroo ga. ¹⁰ Ma karfu woyguu (50) dan zuu guu margari jinaa zuu koraa mijoo ga, ma karfu woyguu (50) dan zuu guu margari hinkantoo mijoo ga. ¹¹ Ma kanjihaya woyguu (50) tee nda alhan, ma kanjihayey dan karfey ra ka huklumoo dan cere ga hala a ma tee afolloku. ¹² Hayaa kan ga cindi zuwey ra ga doo ganda, jeroo din kan cindi ga doo Irkoy gorodogoo duma ga. ¹³ Zuu guwaa kuuyanoo bande, kabedaaru foo ga doo Irkoy gorodogoo caraw hinkaa bande k'a daabu. ¹⁴ Feeji gaaru kuuruyan kan cirayandi tee kunta k'i gum huklumoo ga. Kuntaa ga, ma kunta kan teendi nda ayu kuuruyan dan a ga.

¹⁵ Woo banda ga, ma bundu tefayyan kan ga kay tee Irkoy gorodogoo se nda akasiya bundu. ¹⁶ Bundu foo kul kuuyanoo ma tee kabedaaru woy (10), affoo kul hayyanoo ma tee kabedaaru foo nda jere. ¹⁷ Bundu tefay hinka tee kan ga cere tenje, affoo kul cee hinka ga dobu a ga, ma takaa din da tee Irkoy gorodogoo bundey kul se. ¹⁸ Ma bundey wey tee Irkoy gorodogoo se, ma bundu waranka (20) tee gurma kaboo here. ¹⁹ Ma nzorfu kaaray ka feraw woytaaci (40) kar kanyan guusu goo i ra, i goo bundu tefay warankaa (20)

cire, bundu foo kul cee hinkaa goo feraw hinka guusey ra. ²⁰ Irkoy gorodogoo caraw faa mo ma bundu tefay waranka (20) tee hawsa kaboo here, ²¹ nda ngi nzorfu kaaray feraw woytaacaa (40), feraw hinka ma huru bundu foo kul cire. ²² Irkoy gorodogoo kuneheroo se, dangay kaboo here, ma bundu iddu tee a se. ²³ Irkoy gorodogoo kuneheroo ra, ma bundu hinka tee kanjey se. ²⁴ Gandaheroo goo cere ga, beeneheroo korbay g'i dii cere ga henna, takaa din da no ihinkaa ga ti a kanj goo kanje hinkaa ga. ²⁵ Woo ra bundu tefay yaahaa nda ngi nzorfu kaaray ferawey goo, feraw woy cindi iddu (16) no, feraw hinka goo bundu foo kul cire.

²⁶ Woo banda ga, ma akasiya bundu tee gaaru-gaaruyan, igguu Irkoy gorodogoo caraw foo bundu tefawey se. ²⁷ Igguu Irkoy gorodogoo caraw faa bundey se, igguu nga gorodogoo kuneheroo se kanj goo dangay caraa here. ²⁸ Gaaru-gaaroo kanj goo gamoo ra ma huru bundu tefawey kuuyanoo gamoo ra, a ma hun boŋ foo ga ka koy boŋ faa ga. ²⁹ Ma wura ka bundu tefawey daabu, ma korbawey tee nda wura kanj ga gaaru-gaarey dii, ma wura ka gaaru-gaarey daabu. ³⁰ Ma Irkoy gorodogoo cin k'a kayandi nda yaamaroo kanj harandi ma ne tondi hondoo boŋ.

³¹ Ma rido tee nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante. Ma almalaykayan kanj se i ga nee šerib kay a ga, a ma tee assana goykaw goy. ³² M'a daŋ akasiya bundu ganji taaci ga kanj wura g'i daabu, korbawey ma teendi nda wura,

i ma huru nzorfu kaaray feraw taaci ra. ³³ Ma ridowoo danj kanjihayey cire, ridowoo dumaa ga ma seedetaraa sundukoo danj, ridowoo no ma huru nongu henanantaa nda nongu henanantey ihenanantaa game. ³⁴ Ma daabirjoo danj seedetaraa sundukoo ga nongu henanantey ihenanantaa ra. ³⁵ Ma taabaloo jisi ridowoo se tarayhere, ma fitilla gorodogoo danj taabaloo tenje, Irkoy gorodogoo se gurma kaboo here, ma taabaloo jisi hawsa here.

³⁶ Ma rido tee hukcumoo mijoo se, a ma teendi nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante, maale k'a kay. ³⁷ Ma akasiya ganji bundu guu tee ridowoo se, ma wura k'i daabu, korbawey kanj g'a dii ma teendi nda wura. Ma alhan mennandi ka feraw guu tee a se.»

27

Sargari tonadogoo

¹ «Ma sargari tonadogoo tee nda akasiya bundu, nga kuuyanoo ma tee kabedaaru guu, hayyanoo ma tee kabedaaru guu. Sargari tonadogoo caraw taacaa kul ma sawa. Nga kayyanoo ma tee kabedaaru hinza. ² Ma hilliyañ tee nga kanje taacaa ra. Nga nda nga hilley kul ma tee affoo, m'a daabu nda alhan. ³ Ma barmayañ tee sargari tonadogoo boosey se, nda nga doosinawey, nda nga taasawey, nda nga furšeti beerey, nda nga boosu-kaa-jinawey. Nga jinawey kul ma teendi nda alhan. ⁴ Ma ham tonaguuru kanj ti alhan kanj ma nee sankay tee sargari tonadogoo se, ma alhan korbay taaci

dan tonaguuroo kanjey ga. ⁵ M'a dan sargari tonadogoo mijoo cire, za gamoo ga hala ganda. ⁶ Ma gobuyan tee sargari tonadogoo se, i ma tee akasiya bundu gobuyan, m'i daabu nda alhan. ⁷ Nga gobey ma huru korbawey ra, gobey ma huru sargari tonadogoo caraw hinkaa ga, i g'a zaa. ⁸ M'a tee nda bundu, gundoo koonoo no. M'a tee nda takaa kanj nda a cebandi ma ne tondi hondoo boŋ.»

Batuma gundoo

⁹ «Ma Irkoy gorodogoo batumaa tee. Gurma kaboo here, kunta šukka baana yakuwanteyan kanj ga too kabedaaru zangu (100) ma huru caraw foo ga. ¹⁰ Ma batumaa ganji warankaa (20) nda nga feraw warankaa (20) tee a se nda alhan. Korbawey nda hawahayey ma teendi nda nzorfu kaaray. ¹¹ Hawsa kaboo here mo, kuntayan ma huru a ga kanj kuuyanoo man'ti kala kabedaaru zangu (100). Ma ngi ganji warankaa (20) nda ngi alhan feraw warankaa (20) tee a se. Korbawey nda ngi hawahayey ma teendi nda nzorfu kaaray. ¹² Batumaa hayyanoo dangay kaboo here, kuntayan kanj man'ti kala kabedaaru woyguu (50) ma huru a ga, ngi, nda ngi ganji woyaa (10), nda ngi cee woyaa (10). ¹³ Batumaa hayyanoo dandi kaboo here, waynahunay kaboo ga, a ma tee kabedaaru woyguu (50). ¹⁴ Kunta kabedaaru woy cindi guu (15) ma bara caraw foo ga, ngi, nda ngi ganji hinzaa, nda ngi feraw hinzaa. ¹⁵ Caraw faa mo se, kuntayan kanj man'ti kala kabedaaru woy cindi guu (15) ma huru a ga, ngi, nda

ngi ganji hinzaa, nda ngi feraw hinzaa. ¹⁶ Ma rido kaŋ goo nda kabedaaru waranka (20) daŋ batumaa mijoo ga. A ma tee nda ŝukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda ŝukka baana yakuwante, maale k'a kay. A ma duu ganji taaci nda feraw taaci. ¹⁷ Batumaa ganjey kul kaŋ g'a kuubi, ngi hawahayey ma teendi nda nzorfu kaaray, ngi korbawey ma teendi nda nzorfu kaaray, ngi ferawey ma teendi nda alhan. ¹⁸ Batumaa ma duu kabedaaru zangu (100) kuuyan, nda kabedaaru woyguu (50) hayyan, kayyanoo ma tee kabedaaru guu, zaaraa kaŋ g'a kuubi k'a bere man'ti kala nda ŝukka baana yakuwante, bundey ferawey ma tee nda alhan. ¹⁹ Goy jinawey kul kaŋ ga alhaadimay Irkoy gorodogoo ra, nda Irkoy gorodogoo sukahayey, nda batumaa sukahayey kul ma teendi nda alhan.»

Fitilla gorodogoo jiyoo

²⁰ «Ni, ma Izirayel borey yaamar i ma kate ma ne fitilla gorodogoo se jii alhakiika kaŋ mana hun kala zaytu musayante ra, hala fitilla ma dii waati kul. ²¹ Haruna nda nga iz'arey m'a hanse cere kubayyan hukcumoo ra, ridowoo se tarayhere, seedetaraa sundukoo jine, hala a ma dii za cijinoo ra hala subbaahoo ra Abadantaa jine. Hantum kaŋ si tun no Izirayel borey zamaney se.»

28

Sargari juwalkey bankaarawey

¹ «Ni, Haruna ni armaa manandi ni, nga nda nga iz'arey, Izirayel borey game, hala i ma sargari juwalkaw goyoo tee ya ne: Haruna nda nga iz'arey Nadab, nda Abihu, nda Eleyazar, nda Itamar. ² Ma bankaaray henananteyan tee ni armaa Haruna se, i ma tee darža tammaasa nda taalam. ³ Ma šelan boro lakkalkoyney kul se kan ay n'i too nda hundi lakkalkoyni, i ga bankaarayyan tee Haruna se hala a ma yeetandi jere ga ya ne, hala a ma sargari juwalyan goyoo tee ya ne. ⁴ Bankaarawey ne kan i g'i tee: albaytoo, nda beene kaayi-izoo, nda forkiya, nda darbay kan kayandi, nda fatala, nda gamahaw, i ma bankaaray henananteyan tee ni armaa Haruna se, nda nga iz'arey hala a ma sargari juwalyan goyoo tee ya ne. ⁵ I ma wura, nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante zaa ka bankaarawey tee. ⁶ I ma beene kaayi-izoo tee nda wura, nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante, a ma tee assana goykaw goy.»

Sargari juwalkaa beene kaayi-izoo

⁷ «Beene kaayi-izoo beene mee hinkaa, karfu-ize hinka ma huru i ga kan g'i dii cere ga. ⁸ Beene kaayi-izoo gamahawoo kan ga huru a ga, ma goyandi nda taka follokaa: wura, nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante. ⁹ Ma oniks tondi hinka zaa, ma Izirayel borey maaney hantum i ga. ¹⁰ Ngi maa iddu ma huru tondi foo ga, maa iddu jerey ma huru tondi faa ga, ka sawa nda ngi

hayandiroo jiirey. ¹¹ Tondi hinkaa ga, ma Izirayel borey maapey hantum nda takaa kaŋ nda boro kaŋ ga tondi hoy g'a tee, sanda tammaasa kaŋ teendi tondi ra. Tondi hinkaa ma gorandi wura ga. ¹² Ma tondi hinkaa fur beene kaayi-izoo karfu-izey ga, i ma tee honganditondi Izirayel borey maapey ga. Maapey goo Haruna jese hinkaa ga, i ma tee hongandihaya Abadantaa jine. ¹³ Ma wura fasal ka tondi naagudooyaŋ tee ¹⁴ nda wura alhakiika šešeri hinka, i ma tee sanda karfuyaŋ kaŋ nka bibirandi. Ma wura šešeri bibirantey haw tondi naagudogey ga.»

Sargari juwalkaa albaytoo

¹⁵ «Ma albaytoo tee ciitoo se, a ma tee assana goykaw goy, a ma teendi nda beene kaayi-izoo takaa, m'a tee nda wura, nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante. ¹⁶ Caraw taaca kul ma sawa, a ma taabandi ka tee ihinka, nga kuuyanoo ma tee kabetaami foo, nga hayyanoo ma tee kabetaami foo. ¹⁷ M'a hanse nda tondi kaŋ gorandi haya ra, a ma tee tondi sorro taaci: sorro jinaa ma teendi nda sarduwan, nda topaz, nda emerod. ¹⁸ Sorro hinkantoo ma teendi nda tirkuwaz, nda safir, nda luulu. ¹⁹ Sorro hinzantoo ma teendi nda opal, nda agat, nda ametist. ²⁰ Sorro taacantoo ma teendi nda beril, nda oniks, nda žasp. Tondey wey ma gorandi ngi wura naagudogey ra. ²¹ Tondey ma sawa nda Izirayel borey maapey, i ma tee iwoy cindi hinka (12) sanda ngi maapey. Maapey ma žeerandi i ga sanda tammaasa, affoo

kul nda nga maapoo, zama alkabiila woy cindi hinka (12) no.

²² Ma wura alhakiika šešeri kaŋ teendi sanda karfu bibiranteyan dan albaytoo ga. ²³ Ma wura korbay hinka dan albaytoo ga, ma korbay hinkaa woo dan albaytoo kanje hinkaa ga. ²⁴ Ma wura karfu hinkaa dan korbay hinkaa ga kaŋ goo albaytoo kanje ga. ²⁵ Ma karfu boŋ hinkaa haw tondi naagudoo hinkaa ga k'i haw beene kaayi-izoo karfu-izey ga jineheroo ga. ²⁶ Ma wura korbay hinka tana tee kaŋ m'i dan albaytoo kanje hinkaa ga, mipoo ga beene kaayi-izoo gundoo ra. ²⁷ Ma wura korbay hinka tana tee koyne m'i haw beene kaayi-izoo karfu-izey ga ganda, jinehere nongoo kaŋ ga i ga hawa jeroo ga, beene kaayi-izoo gamahawoo se beene. ²⁸ I ma karfu bula ka albaytoo korbawey dii beene kaayi-izoo waney ga hala albaytoo ma cindi beene kaayi-izoo gamahawoo ga, albaytoo masi hun dogoo ra beene kaayi-izoo ga. ²⁹ Waati kaŋ Haruna ga huru nongu henanantaa ra, gandey ga ciitoo albaytoo goo kaŋ ga Izirayel borey maapney goo. Takaa woo ra a g'i dan Abadantaa jine sanda hongandihaya hala abada. ³⁰ Ma alkurraa goy jinawey kaŋ ti Urim nda Tumim jisi ciitoo albaytoo ra, hala i ma bara Haruna gandey ga waati kaŋ a ga huru ka kay Abadantaa jine. Izirayel borey ciitoo ga cindi Haruna gandey ga Abadantaa jine hala abada.»

Sargari juwalkaa bankaarawey jerey

³¹ «Woo banda ga, ma forkiyaa tee kaŋ ga huru beene kaayi-izoo cire, a kul ma teendi nda šukka

bula. ³² Fun kaŋ ga tee jinde ga hun gamoo ra, funoo miŋoo bande kunga ma huru, maale k'a kay, woo ga tee a se sanda guuru darbay jinde hala a masi kottu. ³³ Forkiyaa gandahere miŋoo ga, ma grenad-ize šukkayaŋ, ibula, nda iciray henna, nda iciray zaram daŋ, ma wura guuru-izeyaŋ kaŋ ga hēe daŋ i game miŋoo kul bande. ³⁴ Wura guuru-ize foo, grenad-ize foo, wura guuru-ize foo, grenad-ize foo, forkiyaa miŋoo kul bande. ³⁵ Haruna g'a daŋ waati kaŋ a ga nga goyoo tee. Boro ga maa guuru-izey hēenoo waati kaŋ a ga huru nongu henanantaa ra Abadantaa jine, nda waati kaŋ a ga fatta hala a masi koy buu.

³⁶ Woo banda ga, ma wura alhakiika teŋa taalam tee, ma žeeru ka hantum a ra sanda tam-maasa kaŋ ga nee: <A yeetandi jere ga Abadantaa se.> ³⁷ Ma teŋa taalamoo daŋ nda karfu bula fatalaa ga, a ma huru fatalaa jineheroo ga. ³⁸ A ma huru Haruna teŋaa ga. Zunubey kaŋ Izirayel borey g'i tee haya henanantey kaayanoo ra, Haruna g'i jeeje nga ga. Woo maaganda se ay ga yadda Izirayel borey sargari henanantey ga kaŋ i g'i kaa ya ne. Teŋa taalamoo ma cindi teŋaa ga hala Abadantaa ma ngi sargarey taa.

³⁹ Ma šukka baana ka darbay beeroo tee. Ma fatala tee nda šukka baana. Ma gamahaw tee kaŋ maale k'a kay.

⁴⁰ Ma darbay beeriyaŋ tee Haruna iz'arey se, ma gamahawyaŋ tee i se, ma fuulayaŋ tee i se, i ma tee darža nda beeray tammaasa.

⁴¹ Ma darbawey daŋ ni armaa Haruna nda nga

iz'arey ga, m'i yon, m'i gorandi goyoo ra, m'i yeeti jere ga ya ne, hala i ma sargari juwalkaw goyoo tee ya ne. ⁴² Ma lej šukka npogoyan tee i se hala i masi gaa koonu, a m'i dii centey ga ka koy ceehamey ga. ⁴³ Haruna nda nga iz'arey g'i dan waati kan i ga huru cere kubayyan hukcumoo ra wala ka too sargari tonadogoo ra waati kan i ga ngi sargari juwalyan goyoo tee nongu henanantaa ra. Woo ra i si zunubu zaa, i si buu. Hantum kan si tun no nga nda nga hayroo se nga dumaa ga.»

29

Sargari juwalkey gorandiyanoo goyoo ra

¹ «Takaa ne kan n'g'a tee ka Haruna nda nga iz'arey yeeti jere ga hala i ma sargari juwalkaw goyoo tee ya ne: ma haw yaaru foo zaa, nda gaaru hinka kan ga malal sii, ² ma takula zaa kan ra dolobiri sii, nda wijilayan kan ra dolobiri sii kan loobandi nda jii, nda furmeyan kan ra dolobiri sii kan yonandi nda jii. M'i tee nda farin hamni. ³ M'i dan dika ra, ma dikaa, nda haw yaaroo, nda feeji gaarey kaa sargari.

⁴ Ma Haruna nda nga iz'arey ka koy cere kubayyan hukcumoo mijoo ga, m'i jumay nda hari. ⁵ Ma darbawey zaa, ma darbay beeroo dan Haruna ga, forkiyaa kan goo beene kaayi-izoo cire, nda beene kaayi-izoo, nda albaytoo, ma gamoo haw nda beene kaayi-izoo gamahawoo. ⁶ Ma fatalaa didiji boŋoo ga, ma teŋa taalam henanantaa dan fatalaa ga. ⁷ Woo banda ga, ma yonyan jiyoo zaa k'a mun boŋoo ga k'a yon.

⁸ Ma Haruna iz'arey manandi, ma darbawey dan i ga. ⁹ Ma gamey haw nda gamahawoo, Haruna nda nga iz'arey ma fuula dan i ga. Sargari juwalkawtaraa ga tee ngi wane, a ga tee hantum kan si tun, ma Haruna nda nga iz'arey gorandi goyoo ra.

¹⁰ Ma haw yaaroo ka koy cere kubayyan hukcumoo jine, Haruna nda nga iz'arey ga ngi kabey fur boṅoo ga. ¹¹ Ma haw yaaroo koosu Abadantaa jine, cere kubayyan hukcumoo minoo ga. ¹² Ma zaa haw yaaroo kuroo ra, m'a dan sargari tonadogoo hilley ga nda ni kabe-izoo, ma kuroo cindoo kul doori sargari tonadogoo gandahere. ¹³ Ma maanoo kul zaa kan ga teeley daabu, nda tasa-izoo kan goo tasaa ga, nda dumay-paa-guuri hinkaa, nda maanoo kan goo i ga. M'i kul dullandi sargari tonadogoo ga. ¹⁴ Ma haw yaaroo hamoo, nda kuuroo, nda nga teeley žiibey, m'i ton jamaa kaloo se taray. Zunubu sargari no.

¹⁵ Ma feeji gaaru jinaa zaa, Haruna nda nga iz'arey ma ngi kabey fur boṅoo ga. ¹⁶ Ma feeji gaaroo koosu, ma kuroo zaa k'a say-say sargari tonadogoo carawey bande. ¹⁷ Ma feeji gaaroo dunbu nongu-nongu. Ma teeley nda kobsey numay k'i fur nongey nda boṅoo boṅ. ¹⁸ Ma feeji gaaroo kul dullandi sargari tonadogoo boṅ, sargari kukurante no Abadantaa se, sunnaara kaana, sargari tonante no Abadantaa se.

¹⁹ Ma feeji gaaru hinkantoo zaa, Haruna nda nga iz'arey ma kabey fur feeji gaaroo boṅoo ga. ²⁰ Ma feeji gaaroo koosu, ma zaa kuroo ra k'a dan Haruna hanja hennaa deenoo ga nda nga

iz'arey haɲa hennaa deeney ga, ma daɲ kabe hennaa kobaaroo ga, nda cee hennaa cew-ize beeroo ga. Ma kuroo say-say sargari tonadogoo carawey bande. ²¹ Ma zaa kuroo ra kaɲ goo sargari tonadogoo ga, ma zaa yonyan jiyoo ra k'i say-say Haruna nda nga darbawey ga, nda nga iz'arey ga nda ngi darbawey ga. A ga daɲandi jere ga ya ne, nga nda nga darbawey, nda nga iz'arey nda ngi darbawey. ²² Ma feeji gaaroo maanoo zaa, nda šuwalaa, nda maanoo kaɲ ga teeley daabu, nda tasa-izoo, nda dumay-ɲaaguuri hinkaa nda maanoo kaɲ goo i ga, nda cee hennaa, zama sargari no kaɲ ga teendi sargari juwalkey gorandiyanoo goyoo ra se. ²³ Ma takula zaa, nda wijila, nda furme takulawey kaɲ ra dolobiri sii dikaa ra kaɲ goo Abadantaa jine. ²⁴ M'i kul daɲ Haruna kabey ra nda nga iz'arey kabey ra, m'i zinji sanda sargari zinji-zinjante Abadantaa jine. ²⁵ M'a taa kabey ra k'a dullandi sargari tonadogoo boɲ, sargari kukurantaa boɲ, a ma tee sunnaara kaana Abadantaa se. Sargari tonante no Abadantaa se. ²⁶ Ma Haruna gorandiyanoo goyoo ra feeji gaaroo gandoo zaa k'a zinji k'a tee sargari zinji-zinjante Abadantaa jine. A ga tee ni bagaa.

²⁷ Ma feeji gaaroo gandoo kaɲ tee sargari zinji-zinjante nda cewoo kaɲ jerandi yeeti jere ga ya ne. Nongey wey kul mana hun kala sargaroo kaɲ i n'a kaa Haruna nda nga iz'arey gorandiyanoo goyoo ra se. ²⁸ A ma tee Haruna nda nga iz'arey wane, a ma tee hantum kaɲ si tun Izirayel borey do. Sargari no kaɲ ga jer Abadantaa maapoo ga kaɲ hun ngi alaafiya teendi sargarey ra.

²⁹ Haruna duma ga bankaaray henanantey ga tee iz'arey waney, hala i m'i dan ka yonandi nda ka yeetandi jere ga goyoo se. ³⁰ Iz'arey ra, woo kan ga huru dogoo ra ga bankaarawey dan jirbi iyeye, bora kan ga huru cere kubayyan hukcumoo ra ka goyoo tee nongu henanantaa ra.

³¹ Ma gorandiyanoo goyoo ra feeji gaaroo zaa, ma hamoo hina nongu henanante ra.

³² Haruna nda nga iz'arey ma feeji gaaroo hamoo nda takulaa kan goo dikaa ra naa cere kubayyan hukcumoo minoo ga. ³³ I ma hayey naa kan nda zunubu tuusuyanoo teendi, ngi gorandiyanoo goyoo ra se nda ngi yeetiyanoo jere ga ya ne. Boro tana kul mas'i naa, zama haya henananteyan no. ³⁴ Nda haya cindi gorandiyanoo goyoo ra hamoo wala takulaa ra hala suba, m'a ton nuune ra k'a tee boosu. A masi nandi, zama haya henanante no.

³⁵ Takaa woo no n'g'a tee Haruna nda nga iz'arey se, sanda takaa kan nda ay na ni yaamar. Jirbi iyeye no n'g'a tee ngi gorandiyanoo goyoo ra.

³⁶ Zaari kul ma haw yaaru kaa zunubu sargari, zunubu tuusuyanoo se. Ma sargari tonadogoo henanandi ka zunubu tuusuyanoo tee a se, woo banda ga, m'a yon k'a yeeti jere ga ya ne.

³⁷ Jirbi iyeye ma zunubu tuusuyanoo tee sargari tonadogoo se k'a yeeti jere ga ya ne, sargari tonadogoo ga tee nongu kan ga hanse ka henan. Haya kul kan too sargari tonadogoo ga, ga henan.»

Sargari kukurantey kan ga teendi zaari kul

38 «Hayaa kan n'g'a sarga sargari tonadogoo bonj man'ti kala: feeji-ize hinka kan goo nda jiiri foo. Zaari kul, han kul m'a tee. 39 Ma feeji-ize jinaa kaa subbaahi, ma ihinkantoo kaa almaari. 40 Koyne mo feeji-ize jinaa bande ma farin hamni kilo hinza loobu nda jii liitar foo nda jere kan mana hun kala zaytu musayante ra nda alaneb hari moora liitar foo nda jere sanda sargari hari-hari. 41 Ma feeji hinkantoo kaa almaari. M'a kaa sanda takaa kan nda n'ga subbaahi taasu sargaroo kaa, nda sargari hari-hari fellokaa, sunnaara kaana sargari tonante no Abadantaa maapoo ga. 42 War masi fay nda ka sargari kukurantey wey kaa Abadantaa jine cere kubayyan huklumoo mijoo ga war zamaney ra, nongoo kan ra ay ga war kubay ka šelan ma ne. 43 No din ra ay ga Izirayel borey kubay, ay daržaa ga huklumoo yeeti jere ga ya ne. 44 Ay ga cere kubayyan huklumoo nda sargari tonadogoo yeeti jere ga ya ne. Ay ga Haruna nda nga iz'arey yeeti jere ga ya ne hala i ma sargari juwalkaw goyoo tee ya ne. 45 Ay ga goro Izirayel borey game, ay ga tee ngi Koyoo. 46 Woo ra i ga bay kan agay ti Abadantaa, ngi Koyoo kan n'i fattandi Misira gandaa ra hala ya duu ka goro i game, agay kan ti Abadantaa, ngi Koyoo.»

30

Dugu diinandidogoo

1 «Ma sargari tonadoo tee kan ga n'ga du-goo dullandi. M'a tee nda akasiya bundu.
2 Kuuyanoo ma tee kabedaaru foo, hayyanoo ma

tee kabedaaru foo, caraw taacaa kul ma sawa. Nga kayyanoo ma tee kabedaaru hinka. Nga nda nga hilley kul ma tee affoo. ³ Ma sargari tonadogoo kul daabu nda wura alhakiika, beeneheroo, nda carawey kuubi-ka-beraa, nda hilley. Ma wura kunga dan mijnoo bande. ⁴ Ma wura korbay hinka dan kungaa cire. M'i dan caraw hinkaa ga kabe hinkaa ga kan ra gobey kan nda i g'a zaa ga huru. ⁵ Ma akasiya bunduyan tee gobu k'i daabu nda wura. ⁶ Ma sargari tonadogoo dan ridowoo tenje kan goo seedetaraa sundukoo jine, a ma tenje nda sundukoo daabirjoo kan goo seedetaraa bon, nongoo kan ra ay ga ni kubay. ⁷ Haruna ma dugu hew kaana dullandi. Subbaahi ka kaa subbaahi, waati kan a koy fitillawey soolu, nga no a m'a dullandi a ga. ⁸ Almaari kul, nda Haruna koy fitillawey diinandi no a ga dugoo dullandi. Dugoo no kan ga cindi Abadantaa jine war zamaney se. ⁹ War masi dugu tana dullandi a ga, war masi sargari kukurante kaa a ga, war masi taasuu sargari kaa a ga, war masi sargari hari-hari doori a ga. ¹⁰ Haruna ga zunubu tuusuyanoo tee nga hilley ga cee foo jiiroo ra nda zunubu sargaroo kuroo. Cee foo jiiroo ra no a ga zunubu tuusuyanoo tee a ga. A ma alaadaa woo tee war zamaney ra. Dugu diinandidogoo man'ti kala haya kan ga hanse ka henan Abadantaa se.»

Hayaa kan ga banandi nongu henanantaa se

¹¹ Abadantaa šelan Musa se ka nee: ¹² «Waati kan n'na Izirayel borey kabu ka ngi hinnaa bay, affoo kul ga haya bana Abadantaa se nga hundoo

hayoo se, hala waati kaŋ n'ga kabuyanoo tee bone masi duu ey. ¹³ Hayaa ne kaŋ borey kul kaŋ ga kabandi g'a bana: Nzorfu kaaray tamma jere ka sawa nda nongu henanantaa nzorfu kaaray tammaa alkadaroo. Nzorfu kaaray tamma foo man'ti kala garam woy cindi hinka (12). Nzorfu kaaray tamma jeraa ma tee haya kaŋ kaandi Abadantaa se. ¹⁴ Boro kul kaŋ kabandi kaŋ goo nda jiiri waranka (20) nda wey kaŋ bisa a, ga hinnaa woo kaa Abadantaa se sanda baa. ¹⁵ Almankoyi si haya noo kaŋ bisa nzorfu kaaray tamma jere, talka si haya noo kaŋ kacca nda nzorfu kaaray tamma jere waati kaŋ war ga hinnaa woo kaa Abadantaa se sanda baa hala war ma war hundey hallasi. ¹⁶ Ma nooroo dii Izirayel borey ga, m'a noo cere kubayyan hukcumoo goyoo se. Abadantaa jine a ga tee hongandihaya Izirayel borey se, hala a ma war hundey hallasi.»

Alhan taasa beeroo kaŋ nda i ga alwala

¹⁷ Abadantaa šelaŋ Musa se ka nee: ¹⁸ «Ma alhan taasa beeri tee, nda nga hayaa kaŋ ga a ga goro ma tee nda alhan, alwala jinay no. M'a daŋ cere kubayyan hukcumoo nda sargari tonadogoo game. Ma hari daŋ a ra. ¹⁹ Haruna nda nga iz'arey ga ngi kabey nda ngi cewey pumay a ra. ²⁰ Waati kaŋ i ga huru cere kubayyan hukcumoo ra, i ga hari ka pumay hala i masi duu ka buu, wala waati kaŋ i man sargari tonadogoo do ka ngi goyoo tee kaŋ ti ka sargari tonante dullandi Abadantaa maapoo ga. ²¹ I ga ngi kabey nda ngi cewey pumay hala i masi duu ka buu. Hantum

kaŋ si tun no i se, Haruna nda nga hayroo se ngi zamaney ra.»

Yonyanoo jiyoo

²² Abadantaa šelan Musa se ka nee: ²³ «Ni, dugu alhakiikayan zaa kaŋ ti: mir hari-hari kilo guu, alkalfa hew kaana kilo hinka nda jere, waakonde hew kaana kilo hinka nda jere. ²⁴ Nda kas hew kaana kilo iddu ka sawa nda nongu henanantaa nzorfu kaaray tammaa alkadaroo, nda zaytu jii liitar iddu. ²⁵ Ma hayey wey jaami k'i hanse i ma tee jii yonyan henanantaa se, a ma tee turaari teekaw goy. A ga tee jii yonyan henanantaa se. ²⁶ M'a ka cere kubayyan hukkumoo yon, nga nda seedetaraa sundukoo, ²⁷ nda taabaloo nda nga jinawey kul, nda fitilla gorodogoo nda nga jinawey kul, nda dugu di-inandidogoo, ²⁸ nda sargari kukurantey tonadogoo nda nga jinawey kul, nda taasa beeroo nda hayaa kaŋ ga a ga goro. ²⁹ Ma hayey wey yeeti jere ga ya ne, i ga tee hayayan kaŋ ga hanse ka henan. Haya kul kaŋ tuku i ga, ga henan. ³⁰ Ma Haruna nda nga iz'arey yon, m'i yeeti jere ga ya ne, hala i ma sargari juwalkaw goyoo tee ya ne.»

³¹ «Nee Izirayel borey se: <Woo man'ti kala yonyan henanantaa jiyoo kaŋ jisandi ya ne war zamaney se. ³² A masi doorandi boro kul gaahamoo ga, boro kul masi nga dumoo tee, a ga henan, a ga tee war se haya henanante. ³³ Boro kul kaŋ na nga dumoo tee k'a dan boro tana ga, bora ga hun nga jamaa ra.»

Takaa kaŋ nda dugoo ga hansandi

³⁴ Abadantaa nee Musa se: «Dugu hew kaaney zaa kaŋ ti: storaks, nda jingam hew kaana, nda galbanum hew kaana, nda dugu alhakiika, i kul tinyaney ma sawa. ³⁵ M'i tee dugu jaamante, turaari teekaw goy, ciiri-ciirante, a ga henan, a yeetandi jere ga ya ne. ³⁶ Ma haya tee a ra hamni kaŋ ga huru cere kubayyan hukkumoo ra, seedetaraa sundukoo jine, nongoo kaŋ ra ay ga ni kubay, war se haya no kaŋ ga hanse ka henan. ³⁷ Haya kaŋ ti dugoo woo, war masi nga dumoo hanse war boŋ se, a ma tee ma ne haya henanante Abadantaa se. ³⁸ Boro kaŋ na nga dumoo tee ka maa hewoo, bora ga hun nga jamaa ra.»

31

Nongu henanantaa cinakey

¹ Abadantaa šelaŋ Musa se ka nee: ² «Nga ne, ay na Betesalel cee nda nga maapoo, Uri iz'aroo no, Hur haamaa, Źuda alkabiilaa boro no. ³ Ay n'a too met nda Irkoy Hundoo, nda lakkal, nda bayray, nda goy fahamay dumi kul. ⁴ A ga wan ka haya taagayan fattandi, wura goyyan ra, nda nzorfu, nda alhan. ⁵ A ga wan ka tondi hoy k'a caara k'a gorandi haya ra, ka bundu goy, ka haya dumi kul tee. ⁶ Nga ne, agay, ay na Oholiyab, Ahisamak iz'aroo, Dan alkabiilaa boro tonton a ga. Bayraykoyni kul, ay na bayray dan binoo ra. Hayey kul kaŋ nda ay na ni yaamar i m'i tee kaŋ ti: ⁷ cere kubayyan hukkumoo, nda seedetaraa sundukoo, nda sundukoo daabirjoo kaŋ goo a boŋ, nda hukkumoo jinawey kul,

⁸ nda taabaloo nda nga jinawey kul, nda fitilla gorodoo henanantaa* nda nga jinawey kul, nda dugu diinandidogoo, ⁹ nda sargari kukurantey tonadogoo nda nga jinawey kul, nda taasa beeroo nda hayaa kaŋ ga a ga goro, ¹⁰ nda bankaaray cere-cerantey, nda sargari juwalkaa Haruna bankaaray henanantey, nda nga iz'arey bankaarawey kaŋ nda i ga sargari juwalyan goyoo tee, ¹¹ nda yonyan jiyoo, nda dugu hew kaana kaŋ ga teendi nongu henanantaa se. I g'a tee nda takaa kul kaŋ nda ay na ni yaamar.»

Hunanzam zaaroo beerandiyanoo

¹² Abadantaa šelaŋ Musa se ka nee: ¹³ «Ni, šelaŋ Izirayel borey se ka nee: <War ma hanse ka hunanzam zaarey beerandi. Tammaasa no agay nda war game war zamaney se, hala borey ma bay kaŋ agay ti Abadantaa kaŋ ga war henanandi. ¹⁴ Adiši war ma hunanzam zaaroo beerandi, zama zaari henanante no war se. Boro kaŋ n'a kaynandi, a waazibi bora ma wiiyandi. Boro kul kaŋ na goy tee hanoo din, bora din ga hun nga jamaa ra.> ¹⁵ Jirbi iddu goy ma teendi, iyyantoo man'ti kala hunanzam zaaroo. Hunanzam zaaroo man'ti kala zaari henanante Abadantaa maapoo ga kaŋ ra boro ga hunanzam. Boro kul kaŋ na goy tee hunanzam zaaroo hane, a waazibi bora ma wiiyandi. ¹⁶ Izirayel borey ma hunanzam zaaroo beerandi. I ma hunanzam zaaroo tee ngi zamaney ra. A ma tee amaana abadante. ¹⁷ Zaaroo din ga tee tammaasa kaŋ goo

* **31:8** 31.8 «fitilla gorodoo henanantaa», Ebere šenni ra, almaganaa faa ti «wura alhakiika fitilla gorodogoo».

agay nda Izirayel borey game hala abada. Zama jirbi iddu ra Abadantaa na beenaa nda gandaa tee, jirbi iyyantoo ra a hunanzam, a na nga faraa kaa.»

¹⁸ Waatoo kanj a šelanj ka ben Musa bande Sinay tondi hondoo ga, a n'a noo seedetaraa walha hinkaa, tondi walhawey kanj Irkoy n'i hantum nda nga kabe-izoo.

32

Izirayel borey na wura yagaw tooru tee

¹ Waatoo kanj Izirayel borey dii kanj Musa gay a mana zunbu tondi hondoo boŋ, jamaa marga Haruna jere ka nee a se: «Tun ma koyyaŋ tee ir se kanj ga dira ir jine, zama Musa din, boraa din kanj n'ir žigandi ka hun Misira gandaa ra, ir si bay haya kanj ka duu a.» ² Haruna nee i se: «Wa wura haŋakorbowey kaa kanj goo war wandey haŋawey ra, nda war iz'arey, nda war ize woyey, war ma kate ey ya ne.»

³ Jamaa kul na wura haŋakorbowey kaa kanj goo ngi haŋawey ra ka kate ey Haruna do. ⁴ A na wuragoo dii kabey ra ka guurey baaba k'a kayri k'a mennandi k'a tee yagaw. Woo banda ga, i nee: «Izirayel, ni koyey ne kanj na ni žigandi ka hun Misira gandaa ra.» ⁵ Kanj Haruna dii woo, a na sargari tonadoo foo cin a jine. Haruna kaati ka nee: «Suba ir ga jingar tee Abadantaa maŋnoo ga.» ⁶ Subaa ra, i biya ka tun ka sargari kukuranteyaŋ nda alaafiya teendi sargariyaŋ kaa. Jamaa goro ka ŋaa ka haŋ, nga banda ga, i tun ka hooray. ⁷ Abadantaa

šelan Musa se ka nee: «Cahã ka zunbu, zama ni jamaa kaŋ n'n'a žigandi ka hun Misira gandaa ra hasara. ⁸ I cahã ka fonda naŋ kaŋ ay n'i yaamar i m'a dii. I na wura mennandi k'a tee yagaw ngi boŋ se ka sujudu a se, ka sargari kaa a se, i nee mo: «Izirayel, ni koyey ne kaŋ na ni žigandi ka hun Misira gandaa ra.» ⁹ Abadantaa nee Musa se: «Ay dii jamaa woo, nga ne, jamaa no kaŋ hiŋoo ga šendi. ¹⁰ Sohõ ay naŋ hala ay futuroo ma zunbu i ga, hala y'i halaci, amma ay ga ni tee dumi beeri.» ¹¹ Amma Musa na nga Koyoo, Abadantaa suurandi ka binoo yaynandi ka nee: «Abadantaa, macin se ni futuroo kaŋ ni jamaa ga kaŋ n'n'i fattandi Misira gandaa ra nda gaabi albarkante nda kabe gaabante? ¹² Nda n'na takaa woo tee, Misira borey ga nee: «A man'i fattandi kala nda anniya laala, k'i wii tondi hondey ra, k'i derandi laboo ga.» Ay Koyoo, ni futay beeroo naŋ, ma nimsi ka ifutaa naŋ kaŋ n'g'a baa k'a tee ni jamaa se. ¹³ Hongu ni tamey Ibrahima, nda Isiyaka, nda Izirayel kaŋyaŋ se ni žee ni maapoo ga, n'nee i se: «Ay ga war hayroo boobandi sanda beenaa handarawey, gandaa kaŋ ay n'a har se: "Ay g'a noo war hayroo se", i g'a tubu hala abada.» ¹⁴ Ifutaa kaŋ Abadantaa nee nga g'a tee nga jamaa se, a nimsi, a tun a ga.

¹⁵ Musa na banda bere ka zunbu tondi hondoo boŋ, seedetaraa walha hinkaa goo kaboo ra. Walhaa banda hinkaa kul ga hantum goo, a goo caraw foo ga, a goo caraw faa ga. ¹⁶ Walhawey, Irkoy goyoo no, hantumoo, Irkoy hantumoo no kaŋ žeerandi walhawey ga. ¹⁷ Kaŋ Žozuwe

maa jamaa kaatiyanoo jindoo, a nee Musa se:
«Wongu jinde goo jamaa kaloo ra.» ¹⁸ Amma
Musa nee:

«Man'ti hinyan jinde no,
man'ti boro kaŋ i hin a jinde no,
hayaa kaŋ ay ga maar'a, dooni jinde no!»

¹⁹ Za Musa man jamaa kaloo, a ga yagaa
honnay, a ga dii jamaa kaŋ ga gan. Musa futuroo
tun. A na walhawey warra k'i kaa nga kaboo ra,
a n'i kayri tondi hondoo cire. ²⁰ A na yagaa kaŋ i
n'a tee dii k'a ton nuune ra. A n'a dur hala a tee
hamni, a n'a say haroo boŋ k'a haŋandi Izirayel
borey se. ²¹ Musa nee Haruna se: «Macin no
jamaa n'a tee ma ne kaŋ se ni kate i ga zunubu
beeroo woo?» ²² Haruna nee: «Ay koyoo futuroo
masi tun! Ni hunday ga jamaa bay, n'ga bay
kaŋ i ga cahã ifutu teeyan se. ²³ I nka nee ya
ne: <Koyyaŋ tee ir se kaŋ ga dira ir jine, zama
Musa din, bora a din kaŋ n'ir žigandi ka hun
Misira gandaa ra, ir si bay haya kaŋ ka duu a.>
²⁴ Waatoo din ay nee i se: <May bara nda wura? I
n'i kaa ngi ga k'i noo ya ne, ay n'i warra nuunaa
ra, de yagaa woo bangay.>»

Izirayel zukandoo

²⁵ Musa dii kaŋ jamaa dere, zama Haruna nk'i
naŋ derandiyān fondaa ra, hala ngi iberey ma
haaru i ra. ²⁶ Musa kay jamaa kaloo mipoo ga, a
nee: «Borey kaŋ goo Abadantaa bande ma kaa
ay do.» Lewi iz'arey kul marga a do. ²⁷ A nee i
se: «Hayaa ne kaŋ Abadantaa, Izirayel Koyoo n'a
har: <Boro foo kul ma nga takubaa daŋ centoo
ga, war ma koy jamaa kaloo kul yaara hugu nda

hugu, war affoo kul ma nga armaa, nda nga ceroo, nda nga boro maanaa wii.»»

²⁸ Lewi iz'arey na hayaa tee kaŋ Musa n'a har, hanoo din, jamaa ra, aru zenber hinza (3.000) cine kaŋ ka buu. ²⁹ Musa nee: «Hõ war yeetandi jere ga Abadantaa se*, zama war affoo kul na nga iz'aroo, nda nga armaa wii, hala albarka ma huru war ra hõ.»»

Musa na Irkoy suurandi a ma Izirayel zunuboo yaafa

³⁰ Subaa ra, Musa nee jamaa se: «War na zunubu beeri tee, amma sohõ ay ga žigi ka koy Abadantaa do, a ga hin ka tee ya duu taka kaŋ nda war zunubey ga tuusandi.»»

³¹ Musa yee Abadantaa do ka nee: «Ya Abadantaa, jamaa woo na zunubu beeri tee, i na wura koyyaŋ tee ngi boŋ se. ³² Sohõ, nda ni yadda, ngi zunuboo yaafa i se. Nda man'ti woo, ay maapoo tuusu k'a kaa ni citaaboo ra kaŋ n'n'a hantum.»»

³³ Amma Abadantaa nee Musa se: «Boraa kaŋ na zunubu tee ya ne no ay ga maapoo tuusu k'a kaa ay citaaboo ra. ³⁴ Sohõ koy, ma jamaa gongu ka koy nongoo kaŋ ay n'a har ma ne ra. Nga ne, agay almalaykaa no ma dira ni jine. Han kul kaŋ ay tun i se ay g'i zukandi ngi zunuboo se.»»

³⁵ Abadantaa na jamaa kar, zama a na yagaa tee, woo kaŋ Haruna n'a tee.

* **32:29** 32.29 «war yeetandi jere ga Abadantaa se», Ebere šenni ra, almaganaa faa ti «wa war boŋ yeeti jere ga Abadantaa se».

33

Irkoy nee Izirayel borey ma fondaa zaa

¹ Abadantaa šelan Musa se ka nee: «Hun ne, ni nda jamaa kaŋ n'n'i žigandi ka hun Misira gandaa ra, žigi ka koy gandaa ra kaŋ ay n'a žee İbrahim, nda Isiyaka, nda Yakuba se ka nee: <Ay g'a noo ni hayroo se.> ² Ay ga almalayka sanba ni jine, ay ga Kanaŋ borey, nda Amor borey, nda Heti borey, nda Ferezi borey, nda Hewi borey, nda Žebus borey gaaray. ³ Žigi ka koy gandaa kaŋ ra waa nda yuu ga tee hari. Ay si koy war bande, hala ya si koy ni halaci fondaa ra, zama ni man'ti kala jama kaŋ hiŋoo ga šendi.»

⁴ Kaŋ jamaa maa alhabar laalaa woo, biney maray, boro kul mana yee ka taalam daŋ.

⁵ Abadantaa nee Musa se: «Šelan Izirayel borey se ka nee: <War man'ti kala jamaa hiŋešenda, nda ay koy war bande alwaati kayna, ay ga ni halaci. Ni taalamey kaa, ay ga dii haya kaŋ no ay g'a tee ma ne.>» ⁶ Za i hun Horeb tondi hondoo do, Izirayel borey na ngi taalamey kaa.

Cere kubayyan hukcumoo

⁷ Musa ga hukcumoo zaa k'a cin jamaa kaloo se taray, nongu mooro ra, a na maapoo daŋ «cere kubayyan hukcumoo»*. Boro kul kaŋ ga Abadantaa ceeci si fatta ka koy kala cere kubayyan hukcumoo din do kaŋ goo jamaa kaloo

* **33:7** 33.7 Cere kubayyan hukcumoo woo nda Irkoy hukcumoo ga fay kaŋ se i ga nee cere kubayyan hukcumoo (zamnaa 27.21). Ne ra hukcum no kaŋ si waati kuku tee hala Irkoy hukcumoo ga cinandi (zamnaa 36—40).

se taray. ⁸ Waati kaŋ Musa koy hukkumoo here, jamaa kul ga tun, affoo kul ga kay nga hukkumoo mijoo ga, a ga Musa guna hala a ma huru hukkumoo ra. ⁹ Nda Musa huru hukkumoo ra, duula kukoo ga zunbu ganda ka kay hukkumoo mijoo ga, Irkoy šelan Musa bande. ¹⁰ Jamaa kul ga dii duula kukoo cere kubayyan hukkumoo mijoo ga, jamaa kul ga sujudu, affoo kul nga hukkumoo mijoo ga. ¹¹ Abadantaa šelan Musa bande mee nda mee, sanda takaa kaŋ nda boro ga šelan nga ceroo bande. Woo banda ga, Musa yee jamaa kaloo ra, amma nga banda hunoo Žozuwe, arusooga no kaŋ ti Nun iz'aroo mana hun hukkumoo kuneheroo ra.

Abadantaa šelan Musa bande

¹² Musa nee Abadantaa se: «Guna, ni nee ya ne: <Jamaa woo žigandi>, amma mana bora har ya ne kaŋ n'g'a hangandi ay bande. Ni no ka nee ya ne mo: <Ay ga ni bay nda ni maapoo, koyne mo ay na alhormo tee ma ne.> ¹³ Sohō, alhormo tee ya ne, ay g'a wiri ni ga, ma ni fondaway bayrandi ya ne hala ya ni bay, woo ra ay ga bay kaŋ n'na alhormo tee ya ne. Masi dirpa ganda woo borey, ni jamaa no.» ¹⁴ Abadantaa nee: «Agay hunday no ma koy ni bande, ay ga ni noo hunanzamay.»

¹⁵ Musa nee a se: «Nda ni hunday si koy, masi naŋ ir ma žigi ka hun ne. ¹⁶ Nda n'si koy ir bande, taka foo nda ir ga bay kaŋ n'na alhormo tee ya ne, agay nda ni jamaa? Man'ti kaŋ se n'ga koy ir bande, nga se ir, agay nda ni jamaa, ir ga fay nda jama kul kaŋ goo laboo ga?»

¹⁷ Abadantaa nee Musa se: «Šennoo kaŋ ni ne k'a har, ay g'a tee, zama n'na alhormo tee ya ne, ay ga ni bay nda ni maapoo.»

¹⁸ Musa nee: «Ay g'a wiri ni ga, ma ni daržaa cebe ya ne!» ¹⁹ Abadantaa nee Musa se: «Ay g'ay gomnoo kul bisandi ni jine, ay ga Abadantaa maapoo cee ni jine.

Ay ga alhormo tee boro kaŋ se ay baa ya alhormo tee,

ay ga tamalla boro kaŋ se ay baa ya tamalla.»

²⁰ A nee koyne: «N'si hin ka dii ay ndumoo, zama adamize si hin ka dii ay ndumoo a ma yee ka huna.» ²¹ Abadantaa nee: «Nga ne, nongu foo ne ay jeroo ga, kaa ka kay tondoo boŋ. ²² Waati kaŋ ay daržaa ga bisa, ay ga ni daŋ tondoo guusoo ra, ay g'ay kaboo ka ni gum hala ya bisa. ²³ Woo banda ga, ay g'ay kaboo kaa no, de n'ga dii ay dumaa here. Amma agay ndumoo, boro si hin ka dii a.»

34

Walha taagawey kaŋ ga yaamarey hantumandi

¹ Abadantaa nee Musa se: «Tondi walha hinka hoy sanda ijinawey, ay ga šenney hantum i ga kaŋ cindi ijinawey ga kaŋ n'n'i kayri. ² Soolu suba subbaahi se, za subbaahi ma žigi Sinay tondi hondoo boŋ ka kay ay jine, hondoo boŋoo ga. ³ Boro kul masi žigi ni bande, de mo boro masi bara tondi hondoo din kul ga, alman buuna nda ibeeri kul masi kur hondoo din here.»

⁴ Musa na tondi walha hinkaa hoy sanda ijinawey. A biya ka tun, a žigi Sinay tondi

hondoo boŋ sanda takaa kaŋ nda Abadantaa n'a yaamar. A na tondi walha hinkaa zaa nga kaboo ra. ⁵ Abadantaa zunbu ka kaa duulaa ra. Abadantaa na nga boŋ maapoo cee. ⁶ Abadantaa bisa Musa jine, a nee: «Abadantaa, Abadantaa, Irkoy tamallakoyoo kaŋ ga alhormo tee, kaŋ si cahã ka futu, kaŋ ga too met nda borohen-nataray nda laadirtaray, ⁷ kaŋ ga nga arrahamaa cebe alwadda zenberyaŋ se, a ga laybu, nda hooyan, nda zunubu yaafa, amma a si ifutu dii ihenanante. A ga baabey laybey hangandi izey nda haamawey hala alwadda hinzantoo ka koy itaacantoo ga.»

⁸ Musa cahã ka gunguma laboo ra ka sujudu ⁹ ka nee: «Alhormo tee ya ne, ay Koyoo, ay Koyoo ma dira ir game. Jama hiþeþenda no, ir zunubey nda ir laybey yaafa ir se, ir tee ni tubuhayaa.»

Amaanaa taagandi

¹⁰ Abadantaa nee: «Nga ne, ay ga amaana daŋ agay nda war game. Ni jamaa kul jine ay ga kayfiyaŋ tee kaŋ cine mana bay ka teendi laboo kul ga, a mana teendi ganda kul ra. Jamaa kaŋ ga ni kuubi ka ni bere ga dii Abadantaa teegoyoo, teegoy kaŋ ga boro hunburandi no ay g'a tee ma ne.

¹¹ Lakkal daŋ hayaa se kaŋ nda ay ga ni yaamar hõ. Nga ne, ay ga Amor borey, nda Kanaŋ borey, nda Heti borey, nda Ferezi borey, nda Hewi borey, nda Žebus borey gaaray ni jine.

¹² Hawgay masi amaana daŋ ni nda gandaa kaŋ ra n'ga huru borey game, i masi koy tee war game kumsay. ¹³ War ma ngi sargari tonadogey

kayri, war ma ngi tondey kaŋ i n'i kayandi k'i gana hasara, war ma ngi Ašera toorey zafa. ¹⁴ Masi sujudu koy tana se, zama Abadantaa kaŋ maŋpoo ti <Canse>, Koy no kaŋ ga canse ma ne.

¹⁵ Amaana kul masi huru ni nda gandaa din borey game hala waati kaŋ i ga izefututaray tee* ngi koyey bande, de i ga sargari kaa i se, nda i na ni cee, masi ŋaa. ¹⁶ Nda n'na ngi ize woyey zaa ni iz'arey se, ngi ize woyey ga izefututaray tee nda ngi koyey, i ga war iz'arey tuti i ma izefututaray tee ngi koyey bande.

¹⁷ Masi guuru mennandi k'a tee koy.

¹⁸ War ma Takulawey kaŋ ra dolobiri sii jingaroo kayandi. Jirbi iyye war ma takula ŋaa kaŋ ra dolobiri sii, sanda takaa kaŋ nda ay na ni yaamar, waatoo kaŋ kayandi Abib handoo† ra. Zama Abib handoo ra ni fatta Misira.

¹⁹ Gunde jinaa kul ti agay wane, haya kul kaŋ ti aru ni adabbawey, alman beeri nda ibuuna ra.

²⁰ Amma farka gunde jinaa, m'a barmay nda alman buuna, nda man'a barmay, ma jindebandedaa kayri. Ni iz'arey gunde jinawey, ma ngi hayoo noo. Boro si kaa ay jine kabe koonu.

²¹ Jirbi iddu ma goy, amma jirbi iyyantoo ma hunanzam, ba beerumaa nda hegaa waati no ma hunanzam.

²² War ma Jirbiiyyewey jingaroo tee, alkamaa jeeni ize jina-jinawey se, war ma Hegaa jingaroo tee jiiroo benantaa ga.

* **34:15** 34.15 Man'ti gaaham here no, laadir jaŋay no Irkoy here.

† **34:18** 34.18 Zamnaa 13.4.

²³ Cee hinza jiiroo ra, ni borey ra, aru kul ga kaa ka kay ni Koyoo jine, Abadantaa, Izirayel Koyoo.

²⁴ Zama ay ga dumey gaaray ni jine, ay ga tonton ni gandaa hirrey ga k'i beerandi. Waati kaŋ ni žigi ka koy kay Abadantaa, ni Koyoo jine cee hinza jiiroo ra, boro kul si kaa ni dumaa ga ka ni gandaa taa.

²⁵ Mas'ay sargaroo kuroo nda takula kaŋ ra dolobiri goo kaa cere bande. Borcintaraa jingaroo sargaroo masi cindi za cijinoo ra hala subbaahi. ²⁶ Ma kate Abadantaa, ni Koyoo hugoo do ni faaroo ize jina-jinawey. Masi hancin-ize hina naŋoo wawaa ra.»‡

²⁷ Abadantaa nee Musa se: «Šenney wey hantum. Šenney wey nda ay ga amaana daŋ agay, nda ni, nda Izirayel game.» ²⁸ No din ra Musa na zaari woytaaci (40) nda cijin woytaaci (40) tee Abadantaa bande. A mana ŋaayan ŋaa, a mana hari haŋ. A na amaanaa šenni woyaa (10) hantum walhawey ga.

Musa yee jamaa do

²⁹ Waatoo kaŋ Musa zunbu ka hun Sinay tondi hondoo boŋ, seedetaraa walhawey hinkaa goo kaboo ra kaŋ a ga zunbu, a si bay kaŋ nga ndumoo mma dii garaw waatoo kaŋ nga nda Abadantaa ga šelaŋ. ³⁰ Haruna nda Izirayel borey ga Musa guna, nga ne, nga ndumoo ga dii garaw, i hunbur ka man a. ³¹ Amma Musa ciya i se. Haruna nda jamaa boŋkoyney kul kaa a do,

‡ 34:26 34.26 Zamnaa 23.19; Alhukumoo 14.21.

Musa šelanj i se. ³² Woo banda ga, Izirayel borey kul man kate, a na yaamarey kul har i se kaŋ Abadantaa n'i har nga se Sinay tondi hondoo ga.

³³ Kaŋ Musa šelanj i bande ka ben, a na sanfiti gum nga ndumoo ga. ³⁴ Amma waati kaŋ a ga huru ka koy Abadantaa do ka šelanj a bande, a ga sanfitoo kaa nga ga hala nga fattaroo ga. Nda a fatta, a ga hayaa deede Izirayel borey se kaŋ yaamarandi. ³⁵ Izirayel borey ga Musa ndumoo guna, i dii kaŋ a ga dii garaw, Musa ga sanfitoo yeeti nga ndumoo ga hala waati kaŋ a yee ka huru ka koy Abadantaa do ka šelanj.

35

Hunanzam zaaroo man'ti kala farakaayan zaari

¹ Musa na Izirayel borey jamaa kul marga, a nee i se: «Hayey ne kaŋ Abadantaa n'i yaamar i ma teendi. ² Jirbi iddu goy ma teendi, amma jirbi iyyantoo ma tee war se zaari henanante, farakaayan, hunanzam zaari kaŋ ga teendi Abadantaa se. Boro kul kaŋ goy hanoo din, bora ga wiiyandi. ³ Hunanzam zaaroo hane, nongu kul kaŋ ra war n'a tee gorodoo, war masi nuune diinandi.»

Izirayel borey na jinayyanj noo Irkoy gorodoo cinayanoo se

⁴ Musa šelanj Izirayel borey jamaa kul se ka nee i se: «Hayaa ne kaŋ Abadantaa n'a yaamar: ⁵ «Wa hayayanj kaa k'i noo Abadantaa se, bine henna kul ma haya noo Abadantaa se: wura, nda nzorfu kaaray, nda alhan, ⁶ nda šukka bula, nda

iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante, nda hancin hinbiri, ⁷ nda feeji gaaru kuuruyan kan cirayandi, nda ayu kuuruyan, nda akasiya bundu, ⁸ nda jii fitilla gorodogoo se, nda turaari hew kaanayan yonyan jiyoo nda dugu hew kaanaa se, ⁹ nda oniks tondi, nda tondi dumiyan kan ga huru beene kaayi-izoo nda al-baytoo ra. ¹⁰ War ra, bayraykoyni kul ma kaa ka hayey kul tee kan Abadantaa n'i yaamar: ¹¹ Irkoy gorodogoo nda nga hukkumoo, nda kuntaa kan ga gum a ga, nda nga kanjihayey, nda nga bundu tefawey, nda nga gaaru-gaarey, nda nga ganjey, nda nga ferawey, ¹² sundukoo nda nga gobey, nda daabirjoo, nda zaaraa kan ga tee rido, ¹³ nda taabaloo nda nga gobey, nda nga jinawey kul, nda takulawey kan jisandi Irkoy jine, ¹⁴ nda fitilla gorodogoo nda nga jinawey, nda fitillawey nda jiyoo kan g'i diinandi, ¹⁵ nda dugu diinandidogoo nda nga gobey, nda yonyan jiyoo, nda dugu hew kaanaa, nda Irkoy gorodogoo mijoo ridowoo, ¹⁶ nda sargari kukurantey tonadogoo nda nga ham tonaguuroo kan ti alhan, nda nga gobey, nda nga jinawey kul, nda taasa beeroo nda hayaa kan ga a ga goro, ¹⁷ batumaa kuntawey, nda nga ganjey, nda nga ferawey, nda batumaa mijoo ridowoo, ¹⁸ nda Irkoy gorodogoo sukahayey, nda batumaa sukahayey, nda ngi karfey, ¹⁹ nda bankaaray cere-cerantey kan nda goyoo ga teendi nongu henanantaa ra, nda sargari juwalkaa Haruna bankaaray henanantey, nda nga iz'arey bankaarawey kan nda i ga sargari juwalyan goyoo tee.»»

²⁰ Izirayel borey jamaa kul hun Musa do.

²¹ Borey kul kaŋ biney ga boori kabey ga don man ka haya noo Abadantaa se cere kubayyan hukcumoo cinayanoo, nda goyey kul kaŋ ga tee a ra, nda bankaaray henanantey teeyanoo se. ²² Arey nda woyey kul kaŋ biney ga boori kate hiiri, nda niinekorbay, nda hanakorbay, nda kabekorbay, nda jindehiiri. I kul kate wura jinay dumi kul k'i tee sargari zinji-zinjante Abadantaa se. ²³ Boro kul kaŋ do ŝukka bula, wala iciray, wala iciray zaram, wala ŝukka baana yakuwante, wala hancin hinbiri, wala feeji gaaru kuuruyan kaŋ cirayandi, wala ayu kuuruyan goo, kate ey. ²⁴ Boro kul kaŋ na haya noo sanda nzorfu kaaray wala alhan ga kate a Abadantaa do. Boro kul kaŋ do akasiya bundu goo kate a goy dumi kul kaŋ ga teendi se. ²⁵ Woy bayraykoyni kul na haabu bii k'a tee ŝukka bulaa, nda iciraa, nda iciray zaramoo, nda ŝukka baana yakuwantaa ka kate ey. ²⁶ Woy lakkalkoyni kul na hancin hinbiri bii. ²⁷ Jamaa boŋkoyney kate sardoniks tondi, nda tondi dumiyay kaŋ ga huru beene kaayi-izoo nda albaytoo ra. ²⁸ I kate turaari hew kaanayan, nda jii fitilla gorodogoo se, nda yonyan jiyoo se, nda dugu hew kaaney se. ²⁹ Izirayel borey, woy nda aru kabedoonawey kul kate haya goyoo kul se kaŋ nda Abadantaa na Musa k'i yaamar. Sargari no kaŋ i n'a noo nda ngi boŋ Abadantaa maapoo ga.

Irkoy hukcumoo goykey

³⁰ Musa nee Izirayel borey se: «Wa guna, Abadantaa na Betesalel cee nda nga maapoo, Uri

iz'aroo no, Hur haamaa, Žuda alkabiilaa boro no. ³¹ A n'a too met nda Irkoy Hundoo, nda lakkal, nda bayray, nda fahamay, goy dumi kul ra, ³² ka haya taagayan fattandi wura goyyan, nda nzorfu kaaray goyyan, nda alhan goyyan ra. ³³ A ga wan ka tondi hoy k'a caara k'a gorandi haya ra, ka bundu goy, ka assana goyyan dumi kul tee. ³⁴ A dan binoo ra mo a ma cawandi, nga nda Oholiyab, Ahisamak iz'aroo no, Dan alkabiilaa boro no. ³⁵ A n'i too met nda lakkal hala i ma hin ka tondi fasalyan dumi kul tee, ka assana goykaw goy dumi kul tee, ka maale goy dumi kul tee, ka šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante kay, ka goy dumi kul tee, ka haya taagayan fattandi.»

36

¹ Betesalel, nda Oholiyab, nda lakkalkoyni kul kan Abadantaa n'i noo lakkal nda fahamay hala i ma nongu henanantaa goyey kul tee, i n'i tee ka sawa nda Abadantaa yaamaroo. ² Musa ciya Betesalel, nda Oholiyab, nda lakkalkoyni kul kan Abadantaa na lakkal dan binoo ra se, kanyan yadda ka goyey tee.

³ Musa n'i noo sargaroo kul kan Izirayel borey n'a kaa nongu henanantaa cinayanoo goyey se. Subbaahi ka kaa subbaahi borey ga kate a se ngi faabaroo. ⁴ Lakkalkoyni kul kan goo ma goy nongu henanantaa ra na ngi goyoo nan affoofoo, ⁵ i šelan Musa se ka nee: «Jamaa ga hanse ka kate jinay ka bisa woo kan Abadantaa n'a yaamar goyoo teeyanoo se.» ⁶ Musa dan i ma fee ngi kaloo ra ka nee: «Woy wala aru masi yee ka

goy ka kate haya nongu henanantaa cinaroo se.»
I kay, i mana yee ka kate haya. ⁷ Zama jinawey
kaŋ goo no goyoo se ga wasa hala haya ma cindi.

Irkoy gorodogoo cinayanoo

⁸ Goykey ra, bayraykoyni beerey na Irkoy
gorodogoo tee nda kaymi taafe zuu woy (10)
šukka baana yakuwante, ibula, nda iciray henna,
nda iciray zaram. I na almalaykayaŋ kaŋ se i
ga nee šerib kay zuwey ga, assana goykaw goy
no. ⁹ Zuu foo kul kuuyanoo ga too kabedaaru
waranka cindi yaaha (28), hayyanoo ga too
kabedaaru taaci. Zuwey kul ti deede foo. ¹⁰ I
na zuu guu daŋ cere ga jina, i yee ka igguu faa
mo daŋ cere ga. ¹¹ I na karfuyaŋ kaŋ teendi nda
šukka bula daŋ zuu guu margari jinaa zuu koraa
mijoo ga, taka follokaa no i n'a tee zuu guu
margari faa mijoo ga. ¹² I na karfu woyguu (50)
daŋ zuu guu jinaa ga, i na karfu woyguu (50) daŋ
zuu guu hinkantoo zuu koraa mijoo ga. Karfey
ga cere tenje. ¹³ I na wura kanjihaya woyguu (50)
tee, i na zuwey daŋ cere ga nda kanjihayey, woo
ra a tee hukkuum folloku.

¹⁴ Woo banda ga, i na zuuyaŋ nda hancin hin-
biri tee k'i tee hukkuum kaŋ goo Irkoy gorodogoo
boŋ. Zuwey man'ti kala iwoy cindi foo (11).
¹⁵ Zuu foo kul kuuyanoo man'ti kala kabedaaru
waranza (30), hayyanoo kabedaaru taaci. Zuu
woy cindi faa (11) ti deede foo. ¹⁶ I na zuu guu
marga cere ga, i na zuu iddu marga cere ga.
¹⁷ I na karfu woyguu (50) daŋ zuwey margari
jinaa zuu koraa mijoo ga, i na karfu woyguu
(50) daŋ zuu beerey margari hinkantoo mijoo

ga. ¹⁸ I na alhan kanjihaya woyguu (50) tee ka hukcumoo dan cere ga hala a ma tee afolloku. ¹⁹ I na kunta kan ga hukcumoo gum tee nda feeji gaaru kuuruyan kan cirayandi, i na kunta kan teendi nda ayu kuuruyan dan a ga.

²⁰ Woo banda ga, i na bundu tefayyan kan ga kay tee Irkoy gorodogoo se nda akasiya bundu. ²¹ Bundu foo kul goo nda kabedaaru woy (10) kuuyan, affoo kul goo nda kabedaaru foo nda jere hayyan. ²² I na bundu tefay hinka tee kan ga cere tenje, affoo kul cee hinka ga dobu a ga. Takaa woo nda Irkoy gorodogoo bundu tefawey kul teendi. ²³ I na bundey wey tee Irkoy gorodogoo se, i na bundu waranka (20) tee gurma kaboo here. ²⁴ I na nzorfu kaaray feraw woytaaci (40) kar kanyan guusu goo i ra, i goo bundu tefay warankaa (20) cire, bundu foo kul cee hinkaa goo feraw hinka guusey ra. ²⁵ Irkoy gorodogoo caraw faa mo i na bundu tefay waranka (20) tee hawsa kaboo here, ²⁶ nda ngi nzorfu kaaray feraw woytaacaa (40), feraw hinka goo bundu foo kul cire. ²⁷ Irkoy gorodogoo kuneheroo se, dangay kaboo here, i na bundu iddu tee. ²⁸ Irkoy gorodogoo kuneheroo ra, i na bundu hinka tee kanjey se. ²⁹ Gandaheroo goo cere ga, beeneheroo korbay g'i dii cere ga henna. I na taka follokaa tee ihinkaa se kan goo kanje hinkaa ga. ³⁰ Bundu tefay yaahaa nda ngi nzorfu kaaray ferawey bara no, feraw woy cindi iddu (16) no, feraw hinka goo bundu foo kul cire.

³¹ Woo banda ga, i na akasiya bundu tee gaaru-gaaruyan, igguu Irkoy gorodogoo caraw

foo bundu tefawey se. ³² Igguu Irkoy gorodogoo caraw faa bundey se, igguu nga gorodogoo kuneheroo se kaŋ goo dangay caraa here. ³³ Gaarugaaroo kaŋ goo gamoo ra, i n'a daŋ bundu tefawey kuuyanoo gamoo ra, a ma hun boŋ foo ga ka koy boŋ faa ga. ³⁴ I na bundu tefawey daabu nda wura, i na wura ka ngi korbawey tee kaŋ ga gaaru-gaarey dii, gaaru-gaarey mo daabandi nda wura.

³⁵ Woo banda ga, i na ridowoo tee nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante. I na almalaykayan kaŋ se i ga nee šerib kay a ga, assana goykaw goy no. ³⁶ I na ganji taaci tee a se nda akasiya bundu, i n'i daabu nda wura, korbayan teendi nda wura. I na nzorfu kaaray mennandi ka feraw taaci tee ganjey se. ³⁷ I na rido tee hukumoo mipoo se, a teendi nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante, maale k'a kay. ³⁸ I na nga ganji guwaa nda ngi korbawey tee ka ngi boŋey nda ngi hawahayey daabu nda wura. Ngi feraw guwaa teendi nda alhan.

37

Seedetaraa sundukoo teeyanoo

¹ Betesalel na sundukoo tee nda akasiya bundu, nga kuuyanoo man'ti kala kabedaaru hinka nda jere, hayyanoo kabedaaru foo nda jere, nga kayyanoo kabedaaru foo nda jere.

² A na gundoo nda dumaa daabu nda wura alhakiika, a na wura kunga daŋ mipoo bande.

³ A na wura mennandi ka korbay taaci tee cee taacaa se. Korbay hinka caraw foo ga, ihinka caraw faa ga. ⁴ A na akasiya bunduyan tee gobu k'i daabu nda wura. ⁵ A na gobey dan korbawey ra sundukoo carawey ga ka sundukoo zaa nda ey.

⁶ A na daabirji tee nda wura alhakiika. Nga kuuyanoo ti kabedaaru hinka nda jere, hayyanoo ti kabedaaru foo nda jere. ⁷ A na almalayka hinka tee kan se i ga nee šerib. A n'i kar wura ra, a n'i dan daabirjoo bon hinkaa ga. ⁸ A na šerib foo tee bon foo ga, a na affoo tee bon faa ga. A na šeribey tee daabirjoo hunday ra, daabirjoo bon hinkaa ga. ⁹ Šeribey ga ngi fatawey hay beene, i ga ngi fatawey ka daabirjoo daabu. Ngi ndumey ga cere tenje, i ga daabirjoo guna.

Taabaloo nda nga jinawey teeyanoo

¹⁰ Woo banda ga, a na taabaloo tee nda akasiya bundu, kuuyanoo ti kabedaaru hinka, hayyanoo kabedaaru foo, kayyanoo kabedaaru foo nda jere. ¹¹ A n'a daabu nda wura alhakiika ka wura kunga dan mijoo bande. ¹² A na jejebu tee kan hayyanoo ga too kabetaami foo, a na wura kunga ka jejeboo kul kuubi k'a bere. ¹³ A na wura mennandi ka korbay taaci tee a se, a na korbawey dan kanje taacaa ga kan goo cee taacaa ga. ¹⁴ Korbawey ga man jejeboo, ngi ra gobey ga huru ka taabaloo zaa. ¹⁵ A na gobey tee nda akasiya bunduyan k'i daabu nda wura ka taabaloo zaa. ¹⁶ A na jinawey tee kan goo

taabaloo ga: taasawey, nda potey, nda sargari-kaa-potey, nda gullawey kanj nda sargari hari-harey ga doorandi. A n'i tee nda wura alhakiika.

Fitilla gorodogoo teeyanoo

¹⁷ A na fitillaa canboo tee nda wura alhakiika. Fitilla gorodogoo karandi, cewoo, nda kunturoo, nda potey, nda nga dobey, nda nga kutukuryey tee a bande affoo. ¹⁸ Kabe iddu goo carawey ga, ihinza goo fitilla gorodogoo caraw foo ga, ihinza goo caraw faa ga. ¹⁹ Kabe foo ga, poti hinza goo kanj ga hima nda tuuri-izoo kanj se i ga nee amand kanj ra dobu nda kutukurya goo. Kabe faa ga, poti hinza goo kanj ga hima nda amand kanj ra dobu nda kutukurya goo kabe hinkantoo ga. Takaa din da ti kabe idduwaa kanj ga fatta fitilla gorodogoo ga. ²⁰ Fitilla gorodogoo hunday ga poti taaci goo kanj ga hima nda amand kanj ra dobuyan nda kutukuryayan goo. ²¹ Dobu foo goo kabe hinkaa jinaa cire kanj ga fatta kunturoo ga, dobu foo goo kabe hinkaa hinkantoo cire kanj ga fatta a ga, dobu foo goo kabe hinkaa hinzantoo cire kanj ga fatta a ga. Takaa din da ma teendi kabe idduwaa se kanj ga fatta a ga. ²² Ngi dobey nda kabey tee kunturoo bande affoo, a kul tee goy kanj karandi nda wura alhakiika. ²³ A na fitilla iyyaa, nda kanbey kanj ga ngi zaarawey boosey dunbu, nda boosu-kaa-jinawey tee nda wura alhakiika. ²⁴ Wura alhakiika kilo waranza (30) nda a na nga fitilla gorodogoo nda nga jinawey kul tee.

Dugu diinandidogoo teeyanoo

25 Woo banda ga, a na dugu diinandidogoo tee nda akasiya bundu. Kuuyanoo man'ti kala kabedaaru foo, hayyanoo kabedaaru foo, caraw taacaa kul ga sawa. Nga kayyanoo man'ti kala kabedaaru hinka. Nga nda nga hilley kul ti affoo. 26 A na nga, nda nga beeneheroo, nda carawey kuubi-ka-beraa, nda hilley daabu nda wura alhakiika. A na wura kunga dan mijoo bande. 27 A na wura korbay hinka dan kungaa cire. A n'i dan caraw hinkaa ga kabe hinkaa ga kan ra gobey kan nda i g'a zaa ga huru. 28 A na akasiya bunduyan tee gobu k'i daabu nda wura. 29 A na yonyan jii henanantaa, nda dugu hew kaana alhakiikaa tee, turaari teekaw goy no.

38

Sargari tonadogoo nda nga jinawey teeyanoo

1 Betesalel na sargari kukurantey tonadogoo tee nda akasiya bundu. Caraw taacaa kul ga sawa, nga kuuyanoo man'ti kala kabedaaru guu, hayyanoo kabedaaru guu, nga kayyanoo kabedaaru hinza. 2 A na hilliyen tee nga kanje taacaa ra. Nga nda nga hilley kul tee affoo, a n'a daabu nda alhan. 3 A na sargari tonadogoo jinawey kul tee: nga barmawey, nda nga doosinawey, nda nga taasawey, nda nga furseti beerey, nda nga boosu kuuna jinawey. Nga jinawey kul mana teendi nda kala alhan. 4 I na ham tonaguuru kan ti alhan kan ma nee sankay tee sargari tonadogoo mijoo cire, za gamoo ga hala ganda. 5 A na alhan mennandi ka korbay taaci tee k'i dan alhan tonaguuroo kanje taacaa ga i ma tee

nongoo kaŋ ra gobey ga huru. ⁶ A na akasiya bundey tee k'i daabu nda alhan. ⁷ A na gobey daŋ korbawey ra sargari tonadogoo carawey ga k'a zaa, a teendi nda bundu, gundoo koonoo no.

⁸ A na alhan taasa beeroo tee, a na hayaa kaŋ ga a ga goro tee nda alhan, nda woyey kaŋ ga goy cere kubayyan hukcumoo miŋoo ga dijej.

Batumaa gundoo cinayanoo

⁹ Woo banda ga, a na batumaa tee. Gurma kaboo here, batumaa kunta šukka baana yakuwanteyan goo kaŋ kuuyanoo man'ti kala kabedaaru zangu (100). ¹⁰ Ngi ganji warankaa (20) nda ngi feraw warankaa (20) man'ti kala alhan. Ganjey korbawey nda hawahayey man'ti kala nzorfu kaaray. ¹¹ Hawsa kaboo here, kabedaaru zangu (100), nda ngi ganji warankaa (20), nda ngi alhan cee warankaa (20). Ganjey korbawey nda ngi hawahayey man'ti kala nzorfu kaaray. ¹² Dangay kaboo here, kuntayan kaŋ kuuyanoo man'ti kala kabedaaru woyguu (50), ngi ganji woyaa (10), nda ngi feraw woyaa (10), nda ganjey korbawey nda hawahayey man'ti kala nzorfu kaaray. ¹³ Dandi kaboo here, waynahunay kaboo ga, kabedaaru woyguu (50). ¹⁴ Kunta kabedaaru woy cindi guu (15) bara caraw foo ga, ngi nda ngi ganji hinzaa, nda ngi feraw hinzaa. ¹⁵ Caraw faa mo se, ka koy batumaa miŋoo boŋ foo ga ka koy boŋ faa ga, kunta kabedaaru woy cindi guu (15), nda ngi ganji hinzaa, nda ngi feraw hinzaa goo. ¹⁶ Batumaa kuntawey kul kaŋ g'a kuubi man'ti kala šukka baana yakuwante. ¹⁷ Ganjey ferawey man'ti

kala alhan, ganjey korbawey nda hawahayey man'ti kala nzorfu kaaray. Ganjey boŋey mana daabandi nda kala nzorfu kaaray. Batumaa ganjey kul, nzorfu kaaray hawahayayan no m'i dii cere ga. ¹⁸ Batumaa mijoo ridowoo, maale k'a kay, ŝukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda ŝukka baana yakuwante nda a teendi. Ridowoo kuuyanoo man'ti kala kabedaaru waranka (20), nga kayyanoo man'ti kala kabedaaru guu. Ridowoo kayyanoo nda batumaa kuntawey hayyanoo kul ti deede foo. ¹⁹ Nga ganji taacaa, nda nga cee taacaa man'ti kala alhan, korbawey nda nga hawahayey man'ti kala nzorfu kaaray, nga boŋey mana daabandi nda kala nzorfu kaaray. ²⁰ Irkoy gorodogoo sukahayey nda batumaa sukahayey kul man'ti kala alhan.

Irkoy gorodogoo hayey kabuyanoo

²¹ Woo ti jinawey hinnaa kaŋ huru Irkoy gorodogoo cinayanoo ra kaŋ ti seedetaraa gorodogoo, kaŋ teendi ka sawa nda Musa yaamaroo. Lewi borey goyoo, sargari juwalkaa Haruna iz'aroo Itamar ti goyoo jinehunoo. ²² Betesalel, Uri iz'aroo, Hur haamaa kaŋ ti Źuda alkabiilaa boro na hayey kul tee kaŋ nda Abadantaa na Musa yaamar. ²³ Oholiyab, Ahisamak iz'aroo kaŋ ti Dan alkabiilaa boro goo a bande, assana goykaw no, maale goy no a ga tee, a ga ŝukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda ŝukka baana kay. ²⁴ Wuragoo kul kaŋ tee sargari zinji-zinjante ka huru nongu henanantaa cinayanoo goyey kul ra man'ti kala ton foo cine

ka sawa nda nongu henanantaa wura tammaa alkadaroo.. ²⁵ Nzorfu kaaraa kaŋ borey kaŋ kabandi jamaa ra kate a man'ti kala ton hinza nda jere cine ka sawa nda nongu henanantaa nzorfu kaaray tammaa alkadaroo. ²⁶ Woo ga sawa nda boro foo kul beka tamma foo kaŋ alkadaroo ti nzorfu kaaray tamma jere ka sawa nda nongu henanantaa nzorfu kaaray tammaa alkadaroo. Arey kul kaŋ kabandi kaŋ goo nda jiiri waranka (20) nda wey kaŋ bisa a, maanaa boro zenber zangu iddu nda zenber hinza nda zangu guu nda woyguu (603.550). ²⁷ Ton hinza no ka mennandi ka tee nongu henanantaa ferawey nda ridowoo ganjey ferawey, feraw zangu (100) mana teendi nda kala ton hinza, feraw foo kul kilo waranza (30). ²⁸ A na nzorfu kaaray tamma boŋ zenber foo nda zangu iyye nda woyye cindi guwaa (1.775) ka ganjey korbawey tee, i na boŋey daabu, i na hawahayey daŋ cere ga. ²⁹ Alhanoo hinnaa kaŋ Izirayel borey n'a noo sargari zinji-zinjante man'ti kala ton hinka nda jere cine. ³⁰ A na wey tee feraw cere kubayyan hukkamoo miŋoo se, a na alhan sargari tonadogoo, nda alhan ham tonaguuroo tee, nda sargari tonadogoo jinawey kul, ³¹ nda batumaa ferawey, nda batumaa miŋoo ferawey, nda hukkamoo sukahayey kul kaŋ g'a kuubi.

39

Sargari juwalkey bankaarawey teeyanoo

¹ Šukka bulaa, nda iciray henna, nda iciray zaramoo nda i na bankaaray cere-cerantey tee

kaŋ nda goyoo ga teendi nongu henanantaa ra nda Haruna bankaaray henanantey, sanda takaa kaŋ nda Abadantaa na Musa yaamar.

² I na beene kaayi-izoo tee nda wura, nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante. ³ I na wuragey kar k'i tefayandi, i n'i dunbu-dunbu sanda šilli k'i daŋ šukka bulaa, nda iciraa, nda iciray zaramoo ra, nda šukka baana yakuwantaa ra, assana goykaw goy no. ⁴ I na karfu-izayan tee a se kaŋ g'i dii cere ga, ka mee hinkaa dii cere ga. ⁵ Beene kaayi-izoo nda nga gamahawoo kaŋ goo a se beene kul mana tee kala affoo, nga nda beene kaayi-izoo kul mana teendi kala nda haya follokey no: wura, nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram nda šukka baana yakuwante, sanda takaa kaŋ nda Abadantaa na Musa yaamar. ⁶ I na oniks tondiyan kaŋ gorandi wura ra soolu, i na Izirayel borey maapey žeerri a ga sanda tammaasa. ⁷ I n'i daŋ beene kaayi-izoo karfu-izey ga k'a tee tondi hongandihaya Izirayel borey se sanda takaa kaŋ nda Abadantaa na Musa yaamar.

Sargari juwalkaa albaytoo teeyanoo

⁸ Woo banda ga, i na albaytoo tee sanda takaa kaŋ nda i na beene kaayi-izoo tee, i n'a tee nda wura, nda šukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, nda šukka baana yakuwante, assana goykaw goy no. ⁹ Caraw taaca kul ga sawa, i n'a taabu ihinka, nga kuuyanoo ga too kabetaami foo, nga hayyanoo ga too kabetaami foo. Albaytoo taabandi ihinka. ¹⁰ I n'a taalam nda

tondi sorro taaci: sorro jinaa mana teendi nda kala sarduwan, nda topaz, nda emerod. ¹¹ Sorro hinkantoo mana teendi nda kala tirkuwaz, nda safir, nda luulu. ¹² Sorro hinzantoo mana teendi nda kala opal, nda agat, nda ametist. ¹³ Sorro taacantoo mana teendi nda kala beril, nda oniks, nda žasp. Tondey si gorandi kala ngi wura gorandihayey ra. ¹⁴ Tondey ga sawa nda Izirayel borey maapey, i man'ti kala iwoy cindi hinka (12) sanda maapey. I n'i žeeri sanda tammaasa, affoo kul nda nga maapoo, zama alkabiila woy cindi hinka (12) no.

¹⁵ I na wura alhakiika šešeri kaŋ teendi sanda karfu bibiranteyan daŋ albaytoo ga. ¹⁶ I na wura gorandihaya hinka nda wura korbay hinka tee. I na korbay hinkaa daŋ albaytoo kanje hinkaa ga. ¹⁷ I na wura karfu hinkaa haw korbay hinkaa ga kaŋ goo albaytoo kanjey ga. ¹⁸ Woo banda ga, i na karfey boŋ hinkaa haw gorandihaya hinkaa ga k'i haw beene kaayi-izoo karfu-izey ga jineheroo ra. ¹⁹ I na wura korbay hinka tana tee k'i daŋ albaytoo kanje hinkaa ga, mijoo ga beene kaayi-izoo gundoo ra. ²⁰ I na wura korbay hinka tana tee koyne k'i haw beene kaayi-izoo karfu-izey ga ganda, jinehere nongoo kaŋ ga i ga hawa jeroo ga, beene kaayi-izoo gamahawoo se beene. ²¹ I na karfu bula ka albaytoo korbawey dii beene kaayi-izoo waney ga hala albaytoo ma cindi beene kaayi-izoo gamahawoo ga, albaytoo masi hun dogoo ra beene kaayi-izoo ga, sanda takaa kaŋ nda Abadantaa na Musa yaamar.

Sargari juwalkaa bankaarawey jerey teeyanoo

²² Forkiyaa kaŋ ga huru beene kaayi-izoo cire teendi, maale k'a kay, a kul mana teendi nda kala ŝukka bula. ²³ Funoo kaŋ i n'a kaa forkiyaa gamoo ra ga kate a ma tee sanda guuru darbay, funoo mijoo bande kunga goo hala a masi kottu. ²⁴ Forkiyaa gandahere mijoo ga i na grenad-ize ŝukkayan, ibula, nda iciray henna, nda iciray zaram yakuwante daŋ. ²⁵ I na guuru-izeyan kaŋ ga hēe tee nda wura alhakiika k'i daŋ forkiyaa mijoo kul bande grenad-izey game. ²⁶ Guuru-ize foo, grenad-ize foo, guuru-ize foo, grenad-ize foo, forkiyaa mijoo kul bande, ka goyoo tee sanda takaa kaŋ nda Abadantaa na Musa yaamar.

²⁷ Woo banda ga, i na ŝukka baana darbay beerey tee Haruna nda nga iz'arey se, maale k'i kay. ²⁸ I na fatalaa tee nda ŝukka baana, i na fuulawey tee nda ŝukka baana, i na npogawey tee nda ŝukka baana. I mana teendi nda kala ŝukka baana yakuwante. ²⁹ Gamahawoo i n'a tee nda ŝukka baana yakuwante, nda ŝukka bula, nda iciray henna, nda iciray zaram, maale k'a kay, sanda takaa kaŋ nda Abadantaa na Musa yaamar.

³⁰ I na tepa taalam henanantaa tee, i n'a tee nda wura alhakiika, i na hantum kar a ga kaŋ ga tee sanda tammaasa kaŋ ga nee: «A yeetandi jere ga Abadantaa se». ³¹ Woo banda ga, i na karfu bula haw a ga k'a dii fatalaa ga, sanda takaa kaŋ nda Abadantaa na Musa yaamar.

Irkoy hukcumoo goyoo ben

³² Takaa woo nda Irkoy gorodogoo kaŋ ti cere kubayyan hukcumoo goyoo kul ben. Izirayel

borey na hayaa kul tee ka sawa nda woo kan
nda Abadantaa na Musa yaamar, i n'a tee nda
takaa din da.

³³ I koy nda Irkoy gorodogoo Musa do: hukku-
moo nda nga jinawey kul, nda kanjihayey, nda
bundu tefawey, nda hayey kan ga gaaru-gaaru,
nda ganjey, nda ferawey. ³⁴ Nda kuntaa kan
teendi nda feeji gaaru kuuruyan kan cirayandi,
nda kuntaa kan teendi nda ayu kuuruyan, nda
zaaraa kan ga tee rido. ³⁵ Nda seedetaraa
sundukoo nda gobey, nda daabirjoo. ³⁶ Nda
taabaloo nda nga jinawey kul, nda takulawey
kan jisandi Irkoy jine. ³⁷ Nda fitilla gorodoo
henanantaa*, nda fitillawey cere bande, nda
nga jinawey kul, nda jiyoo kan g'i diinandi.
³⁸ Nda wura sargari tonadogoo, nda yonyan
jiyoo, nda dugu hew kaanaa, nda ridowoo kan
goo hukku-moo mijoo ga. ³⁹ Nda alhan sargari
tonadogoo, nda nga alhan ham tonaguuroo, nda
nga gobey, nda nga jinawey kul, nda taasa
beeroo nda hayaa kan ga a ga goro. ⁴⁰ Nda
batumaa kuntawey, nda nga ganjey, nda nga
ferawey, nda batumaa mijoo ridowoo, nda nga
karfey, nda nga sukahayey, nda jinawey kul
kan ga hima ka huru Irkoy gorodogoo kan ti
cere kubayyan hukku-moo goyoo ra. ⁴¹ Nda
bankaaray cere-cerantey kan nda i ga goyoo
tee nongu henanantaa ra, nda sargari juwalkaa
Haruna bankaaray henanantey, nda nga iz'arey
bankaarawey kan nda i ga sargari juwalyan
goyoo tee.

* **39:37** 39.37 Zamnaa 31.8.

⁴² Izirayel borey na goyoo kul tee sanda takaa kul kaŋ nda Abadantaa na Musa yaamar. ⁴³ Musa dii goyoo kul, nga ne, i n'a tee nda takaa kaŋ nda Abadantaa n'a yaamar, i n'a tee nda takaa din da. Musa gaara i se.

40

Abadantaa na Musa yaamar Irkoy gorodogoo ma cinandi, a ma yeetandi jere ga

¹ Abadantaa ŝelan Musa se ka nee: ² «Handu jinaa zaari jinaa ma Irkoy gorodogoo kaŋ ti cere kubayyan hukcumoo cin. ³ Ma seedetaraa sundukoo dan a ra, ma ridowoo k'a jejebu. ⁴ Ma kate taabaloo, ma hayey hanse a ga kaŋ ga hima ka hansandi. Ma kate fitilla gorodogoo, ma fitillawey dan a ga. ⁵ Ma wura dugu diinandidogoo dan sundukoo jine, ma ridowoo dan Irkoy gorodogoo mijoo ga. ⁶ Ma sargari kukurantey tonadogoo dan Irkoy gorodogoo kaŋ ti cere kubayyan hukcumoo, mijoo ga. ⁷ Ma taasa beeroo dan cere kubayyan hukcumoo nda sargari tonadogoo game, ma hari dan a ra.

⁸ Ma batumaa kuubi-ka-beraa kayandi, ma ridowoo dan batumaa mijoo ga. ⁹ Ma yonyan jiyoo zaa ka hugoo nda haya kul kaŋ goo a ra yon, ma nga nda nga jinawey kul yeeti jere ga ya ne, a ga tee haya henanante. ¹⁰ Ma sargari kukurantey tonadogoo nda nga jinawey kul yon, m'a yeeti jere ga ya ne hala a ma tee haya kaŋ ga hanse ka henan. ¹¹ Ma taasa beeroo yon, nga nda hayaa kaŋ ga a ga goro, m'a yeeti jere ga ya ne. ¹² Ma Haruna nda nga iz'arey manandi cere

kubayyan hukcumoo mijoo ga, m'i jumay nda hari. ¹³ Ma bankaaray henanantey dan Haruna ga, m'a yon, de m'a yeeti jere ga ya ne hala a ma sargari juwalkaw goyoo tee ya ne. ¹⁴ Ma nga iz'arey mo manandi ka darbay beerey dan i ga. ¹⁵ M'i yon sanda ngi baaba takaa hala i ma ngi sargari juwalyan goyoo tee ya ne, ngi yonyanoo ga tee hayaa kan ga kate i ma ngi sargari juwalyan goyoo tee ya ne hala abada ngi zamaney ra.» ¹⁶ Musa na hayey kul tee nda takaa kan nda Abadantaa n'a yaamar. A n'a tee nda takaa din da.

Musa na Irkoy gorodogoo cin

¹⁷ Jiiri hinkantoo handu jinaa zaari jinaa Irkoy gorodogoo cinandi. ¹⁸ Musa na Irkoy gorodogoo cin, a na ferawey dan, a na bundu tefawey kayandi, a na gaaru-gaarey dan, a na ganjey kayandi. ¹⁹ A na hukcumoo dan Irkoy gorodogoo ga, a na hukcumoo daabandoo dan a ga sanda takaa kan nda Abadantaa na Musa yaamar. ²⁰ A na seedetaraa hantumoo zaa k'a dan sundukoo ra, a na sundukoo gobey dan, a na daabirjoo gum a ga. ²¹ A na sundukoo ka koy Irkoy gorodogoo ra, a na zaaraa dan kan ga tee rido, ka seedetaraa sundukoo jejebu sanda takaa kan nda Abadantaa na Musa yaamar. ²² A na taabaloo dan cere kubayyan hukcumoo ra, Irkoy gorodogoo hawsa kaboo here, ridowoo se tarayhere. ²³ A na takulawey hanse k'i dan cere bande Abadantaa jine, sanda takaa kan nda Abadantaa na Musa yaamar. ²⁴ A na fitilla gorodogoo dan cere kubayyan hukcumoo ra, a ga taabaloo tenje,

Irkoy gorodogoo gurma kaboo here. ²⁵ A na fitillawey daɗ Abadantaa jine sanda takaa kaɗ nda Abadantaa na Musa yaamar. ²⁶ A na wura sargari tonadogoo daɗ cere kubayyan hukcumoo ra, ridowoo jinoo ra. ²⁷ A na dugu hew kaanaa dullandi a ga, sanda takaa kaɗ nda Abadantaa na Musa yaamar. ²⁸ A na ridowoo daɗ hugoo mipoo ga. ²⁹ A na sargari kukurantey tonadogoo daɗ cere kubayyan hukcumoo hugoo mipoo ga, a na sargari kukuranta kaa a ga, a na taas sargaroo kaa, sanda takaa kaɗ nda Abadantaa na Musa yaamar. ³⁰ A na taasa beeroo daɗ cere kubayyan hukcumoo nda sargari tonadogoo game, a na hari daɗ a ra ka alwala. ³¹ Musa, nda Haruna nda nga iz'arey na ngi kabey nda ngi cewey jumay a ra. ³² Waati kaɗ i ga huru cere kubayyan hukcumoo ra, nda waati kaɗ i ga too sargari tonadogoo do, i ga jumay, sanda takaa kaɗ nda Abadantaa na Musa yaamar. ³³ A na batumaa cin ka Irkoy gorodogoo nda sargari tonadogoo kuubi k'a bere, a na ridowoo daɗ batumaa mipoo ga. Takaa woo nda Musa na goyoo tee k'a benandi.

Abadantaa daržaa na Irkoy gorodogoo too

³⁴ Duulaa na cere kubayyan hukcumoo gum, de Abadantaa daržaa na Irkoy gorodogoo too. ³⁵ Musa mana hin ka huru cere kubayyan hukcumoo ra, zama duulaa cindi a ga, de Abadantaa daržaa na Irkoy gorodogoo too.

³⁶ Waati kaɗ duulaa tun Irkoy gorodogoo boɗ, nga no Izirayel borey ga koy jine ngi naarumaa ra. I ga koy nongu nda nongu. ³⁷ Nda duulaa mana tun, i si koy hala han kaɗ a tun.

³⁸ Zama zaari here Abadantaa duulaa goo Irkoy gorodogoo boŋ, cijin here nuune ga dii duulaa ra, Izirayel hugoo kul jine, woo teendi ngi naarumaa kul ra, nongu ka koy nongu.

Songhai de Gao

Songhay, Koyraboro Senni: Songhai de Gao (Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc. and BFP Velberter Mission

Language: Songhai de Gao

Contributor: BFP Velberter Mission

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

593ebd0d-f3c5-5f89-8599-37209ac56328